

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Datum och tid: onsdag 12 april 2023 Kl. 18:00- 21:00
Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

- 1 **Godkännande av kungörelsen**
- 2 **Allmänhetens frågestund**
- 3 **Nya frågor**
- 4 **Inkommen interpellation från Linda Jansson (M) ställd till Kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson (S) "23 Biogasbilar Färgelanda"** 2023/141 3 - 4
- 5 **Inkommen interpellation från Linda Jansson (M) ställd till Kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson (S) "Kommunstyrelsens 1 vice ordförande"** 2023/142 5 - 6
- 6 **Nya motioner**
- 7 **Avsägelse politiska uppdrag 2023** 2023/97 7 - 8
- 8 **Val av politiska uppdrag- Länsstyrelsen meddelar 2023** 2023/46 9 - 12
- 9 **Val av politiska uppdrag 2023** 2023/47 13
- 10 **Val av förtroendemannarevisor för mandatperioden 2022–2026** 2022/231
- 11 **Ansvarsfrihet 2022** 2023/4 14 - 104
- 12 **Godkännande av Fyrbodals kommunalförbund – Delårsrapport** 2022/423 105 - 164
- 13 **Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen, SoL och Lagen om stöd och service, LSS för Q4 2022** 2023/14 165 - 166
- 14 **Beslut med anledning av motion- "Motion ang. positivt uttalande för Lelångenbanan cykel- och gångväg" (C)** 2022/437 167 - 172
- 15 **Beslut om att webbsända kommunfullmäktiges sammanträden** 2023/114 173 - 192

**Färgelanda
kommun**

16	Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun	2023/116	193 - 199
17	Ändring av detaljplan inom Högsäters Prästgård 1:64 (Tallbacken)	2019/158	200 - 221
18	Övrigt		

Kenneth Carlsson (L)
Kommunfullmäktiges ordförande

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-04-05
2023/141

Kommunfullmäktige

**Inkommen interpellation från Linda Jansson (M) ställd till
kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson (S) "23 Biogasbilar
Färgelanda"**

Beslutsförslag

Interpellationen kommer att besvaras av kommunstyrelsens ordförande på nästkommande kommunfullmäktige 2023-06-14, om möjlighet finns.

Sammanfattning av ärendet

Linda Jansson (M) har inkommit med en interpellation 2023-04-05, där man vill få svar på följande frågor från kommunstyrelsens ordförande:

1. Var togs beslutet att upphandla Biogasbilar?
2. Ska kommunens hemtjänst åka vägen om Brålanda för att tanka Biogas?
3. Vilka åtgärder avser du vidta för att förhindra flera upphandlingar likt denna.

Beslutsunderlag:

Interpellation från Linda Jansson (M), dat 2023-04-05.

Sändlista:

Ulla Börjesson (S)
Izabel Flood
Kommunsekreterare

Interpellation

Till Ulla Börjesson (S)

Färgelanda 20230412

Interpellation angående kommunens Biogasbilar

23 Biogasbilar Färgelanda

Nu har kommunens 23 Biogasbilar anlänt och det är med stor förvåning som Moderaterna noterar att vi har ett leasingavtal i tre år med bilar utrustade med biogastankar, utan möjlighet till att tanka biogas i Färgelanda kommun. Visserligen går bilarna att tanka med bensin men förvåningen är kombinationen gas och bensin.

I Färgelandas upphandlingspolicy finns att läsa

- Inköp och upphandling inom kommunen ska präglas av effektivitet, kompetens och samordning, där målet är bästa möjliga totalekonomi, god miljö och långsiktig hållbar utveckling. Med detta avses att hänsyn ska tas till samtliga kostnader som är förenliga med upphandlingen/ inköpet.

Mot bakgrund av ovan vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

1 Var togs beslutet att upphandla Biogasbilar?

2 Ska kommunens hemtjänst åka vägen om Brålanda för att tanka Biogas?

3 Vilka åtgärder avser du vidta för att förhindra flera upphandlingar likt denna.

Linda Jansson (M)

Ledamot av Kommunfullmäktige

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-04-05
2023/142

Kommunfullmäktige

**Inkommen interpellation från Linda Jansson (M) ställd till
kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson (S) "Kommunstyrelsens
1 vice ordförande"**

Beslutsförslag

Interpellationen kommer att besvaras av kommunstyrelsens ordförande på
nästkommande kommunfullmäktige 2023-06-14, om möjlighet finns.

Sammanfattning av ärendet

Linda Jansson (M) har inkommit med en interpellation 2023-04-05, där man
vill få svar på följande fråga från kommunstyrelsens ordförande:

”Hur ser du på rollen som 1 vice ordförande i kommunstyrelsen och dess
uppgifter”?

Beslutsunderlag:

Interpellation från Linda Jansson (M), dat 2023-04-12.

Sändlista:

Ulla Börjesson (S)

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Interpellation

Till Ulla Börjesson

Interpellation ang Kommunstyrelsens 1 vice ordförande

Vid kommunstyrelsens senaste sammanträde avslog oppositionspartierna valberedningens förslag om att införa 1 vice ordförande i kommunstyrelsen. Utan diskussion och under tystnad röstade oppositionen ner ett förslag som man egentligen står bakom om man följer de förhandlingar som partierna förde efter valet. Att skapa meningsskiljaktigheter bara för att man kan inte för att man vill är inget som gagnar kommunen. Att kommunalrådet och oppositionsrådet informerar sina ställningstagande med varandra innan beslut borde vara självklart för att kunna hitta en gemensam lösning för kommunen. Så hanterades inte detta ärende då oppositionsrådet utan dialog på sittande möte för fram sitt ställningstagande tvärsen mot sin tidigare linje.

För att kommunen ska kunna utföra den service och välfärd som invånarna har rätt till måste vi fokusera på kommunens utmaningar och arbeta för att kommunen får en stabil grund att stå på. Här har presidiet en oerhört viktig roll att hålla ihop det arbetet tillsammans med hela kommunstyrelsen och då måste våra kommunalråd prata med varandra. Detta förväntar sig kommunens invånare av oss.

En 1 Vice ordförande biträder ordföranden vid fullgörandet av dennes uppgifter. Vice ordförande har också till uppgift att stötta ordinarie ordföranden i sitt arbete och inträder vid ordförandens eventuella frånvaro i dennes ställe och behöver hålla sig insatt i kommunens arbete. En viktig roll för kommunen som säkrar upp kommunstyrelsens arbete.

Mot bakgrund ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande

1 Hur ser du på rollen som 1 vice ordförande i kommunstyrelsen och dess arbetsuppgifter.

Linda Jansson (M)

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-04-02
2023/97

Kommunfullmäktige

**Avsägelse politiska uppdrag 2023-Eivor Johansson (C) &
Magnus Bandgren (C)**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna Eivor Johanssons (C) avsägelser.
Avsägelseerna gäller per den 31 maj 2023 för samtliga uppdrag.

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna Magnus Bandgrens (C)
avsägelse som ersättare i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige hemställer hos länsstyrelsen om ny sammanräkning
avseende avsägelsen i kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Eivor Johansson (C) avsäger sig sina uppdrag från och med 31 maj 2023:

Revisionen

Ordförande och ledamot

Valbohem

Lekmannarevisor

Föreningen Enighet och enkelhets stiftelse för välgörande ändamål

Revisor

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Nominerad som revisor

Kommunalförbundet Fyrbodalen

Nominerad som revisor

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Lekmannarevisor

Magnus Bandgren (C) avsäger sig sitt uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige.

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-04-02
2023/46

Kommunfullmäktige

Val av politiska uppdrag- Länsstyrelsens meddelar 2023

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att lägga meddelandet till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 19 december 2022 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Färgelanda kommun

Parti: Centerpartiet

Ny ledamot: Patrik Fransson

Avgången ledamot: Thor-Björn Jakobsson

Ny ersättare: Håkan Melin

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Beslut

Länstyrelsen beslutar att utse ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 19 december 2022 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Färgelanda kommun

Parti: Centerpartiet

Ny ledamot: Patrik Fransson

Avgången ledamot: Thor-Björn Jakobsson

Ny ersättare: Håkan Melin

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun har kommit in med en begäran om ny sammanräkning. Detta med anledning av att Thor-Björn Jakobsson har av sagt sig uppdraget.

Motivering till beslutet

Om en ledamot i kommunfullmäktige avgår under valperioden, ska länstyrelsen efter anmälan utse en ny ledamot. Länstyrelsen ska vid behov även utse ersättare i kommunfullmäktige.

Bestämmelser som beslutet grundas på

14 kap. 13–23 §§ vallagen (2005:837).

Information

Bevis (protokollsutdrag) utfärdas för de som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare David Forsberg.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Centerpartiet
Patrik Fransson
Håkan Melin

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Valprövningsnämnden

Du kan överklaga beslutet hos Valprovsnämnden

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Valprovsnämnden.

Hur överklagar jag beslutet?

Lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tio dagar** från dagen för beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Valprovsnämnden som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 381-2023.

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-04-02
2023/47

Kommunfullmäktige

**Fyllnadsval efter Eivor Johansson (C) & Thor-Björn Jakobsson (C)
avsägelser**

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot till nedanstående uppdrag efter Eivor Johansson (C) med start från den 31 maj 2023 i:

Revisionen

Ordförande och ledamot

Valbohem

Lekmannarevisor

Föreningen Enighet och enkelhets stiftelse för välgörande ändamål

Revisor

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Nominerad till revisor

Kommunalförbundet Fyrbodalen

Nominerad till revisor

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Lekmannarevisor

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i Val- och arvodesberedningen efter Thor-Björn Jakobsson (C).

Izabel Flood
Kommunsekreterare

Kanslienheten
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Yttrande
2023-04-06
2023/4

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet 2022-Yttrande från kommunfullmäktiges presidium med ordförandens förslag till beslut

Ordförandens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 26 115 tkr av 2022 års resultat till resultatutjämningsreserv (RUR).

Kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för år 2022.

Kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen och övriga nämnder samt enskilda förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet för år 2022.

Sammanfattning av ärendet

Av 5 kap 24 § kommunallagen framgår det att fullmäktige ska fatta beslut om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras för nämnder och mot enskilda förtroendevalda. Om revisorerna enligt 12 kap. 13 § riktat anmärkning mot en nämnd eller en fullmäktigeberedning eller mot enskilda förtroendevalda i sådana organ, ska fullmäktige besluta om även fullmäktige ska rikta anmärkningen.

Kommunrevisionen bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och övriga nämnder och beredningar i Färgelanda kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och delvis ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunrevisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Kommunrevisionen bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Kommunrevisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen och delvis förenligt verksamhetsmål som kommunfullmäktige uppställt.

Kommunrevisionen tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Kommunrevisionen tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Beslutsunderlag:

Yttrande från kommunfullmäktiges presidium med ordförandens förslag till beslut, dat 2023-04-06

Revisionsberättelse för år 2022, dat 2023-04-05

Revisionsrapport Färgelanda årsredovisning 2022, dat 2023-04-05

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022, dat 2023-04-05

Årsredovisningen 2022 Färgelanda Kommun, dat 2023-03-15

Protokollsutdrag kommunstyrelsen § 45, dat 2023-03-29

Sändlista:

Kommunrevisionen

Samtliga nämnder

Ekonomiavdelningen

Kenneth Carlsson (L)

Kommunfullmäktiges ordförande

Till
Fullmäktige i Färgelanda kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Till grund för vår bedömning ligger också fördjupade granskningar avseende årsredovisning, delårsrapport, granskning av budgetprocessen. Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar, behandling av inkommande svar på tidigare granskningar eller rena informationer som inte resulterat i någon granskningsrapport.

Årets resultat uppgår till 30,7 mnkr vilket kan jämföras med ett budgeterat resultat på 17,1 mnkr. Balanskravsresultat uppgår också till 4,6 mnkr efter avsättning av medel till resultatutjämningsreserv.

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden redovisar för 2022 negativ budgetavvikelse. Styrelsen och nämnderna har inte heller under 2022 klarat att vidta nödvändiga åtgärder för att anpassa verksamheten till den ekonomiska ramen.

Bedömningar

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Färgelanda kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och **delvis** ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen och delvis förenligt verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

- *Vi uppmanar kommunstyrelsen att tillse att samtliga verksamhetsmål utvärderas och mäts minst en gång per år för att tydliggöra målens styrande effekt.*

Vi tillstyrker dock att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

- *Vi uppmanar i år igen kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden att vidta åtgärder för att i fortsättningen bedriva sina verksamheter inom den budgetram som fullmäktige fastställt.*
- *Vi uppmanar nämnderna att stärka sin styrning och kontroll av verksamheten.*
- *Vi uppmanar också kommunstyrelsen att stärka sin uppsikt över att nämnderna vidtar tillräckliga åtgärder för att bedriva sina verksamheter inom den ekonomiska ram som fullmäktige fastställt.*

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Färgelanda kommun 2023-04-05

Ann-Britt Dahl,
Ordförande

Thomas Glue,
vice ordförande

Roger Martinsson

Eivor Johansson

Hugo Hultgren

Granskning av årsredovisning 2022

Färgelanda kommun

April 2023

Projektledare Daniel Brandt

Projektmedarbetare Matthew Matti

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Med utgångspunkt från syftet har följande områden granskats:

Område	Uppfyller kraven	
Förvaltningsberättelse	Ja	
Resultaträkning	Ja	
Balansräkning	Ja	
Kassaflödesanalys	Ja	
Noter	Ja	
Driftredovisning	Ja	
Investeringsredovisning	Ja	
Sammanställda räkenskaper	Ja	

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
Räkenskaper	4
Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	4
Sammanställda räkenskaper	4
Annan information	5

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner i Sverige. Det innebär att den varit så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2023-03-29 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2023-04-12. Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat

Räkenskaper

Resultaträkning

Resultaträkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Balansräkning

Balansräkningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Noter

Noterna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer, med undantag för nedanstående kommentarer. Följsamhet mot RKR R7 Finansiella tillgångar och skulder kan förbättras genom att genomsnittlig upplåningsränta, räntebindningstid samt förfallostruktur anges i not.

Bedömning

Vi bedömer att kommunens räkenskaper¹ i allt väsentligt är rättvisande.

Förvaltningsberättelse, driftredovisning och investeringsredovisning

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Driftredovisning

Driftredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendation R14.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Sammanställda räkenskaper

Årsredovisningen innehåller sammanställda räkenskaper.

Sammanställda räkenskaperna uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

---

¹ Med räkenskaper menar kommunens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Annan information

Vi har tagit del av årsredovisningens övriga delar, sida 4–6 samt 40-69.

Bedömning

Enligt vår uppfattning överensstämmer sida sida 4–6 samt 40-69 i alla väsentliga avseenden med övriga delar i årsredovisningen.

2023-04-05

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Färgelanda kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Färgelanda kommun

Mars 2023

Daniel Brandt, projektledare

Caroline Löfstedt, projektmedarbetare

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionell bedömning:

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	3
Granskningsresultat	4
God ekonomisk hushållning	4
laktagelser	4
Bedömning	4
Bedömning utifrån revisionsfrågan	5
Rekommendationer	5

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning". Granskningen har skett genom genomgång av kommunens årsredovisning.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2023-03-29 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2023-04-12

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2022-2024 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2022. Av den framgår att 2 av 2 finansiella mål är uppfyllda.

Finansiella mål	Utfall 2022	Måloppfyllelse
Resultatet ska uppgå till minst 2,5-4 % av totala skatteintäkter och statsbidrag	6,6 %	Målet är uppfyllt
Soliditeten ska årligen öka för att på sikt uppgå till minst 35 %.	+5 procentenheter (31,7 %)	Målet är uppfyllt

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2022. Av den framgår att 11 av 22 verksamhetsmål är uppfyllda, att 3 av 22 mål inte är uppfyllda samt att 8 av 22 mål inte har mätts av olika anledningar.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022.

Bedömning utifrån revisionsfrågan

Revisionsfråga	Bedömning
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	
<i>Finansiella mål</i>	Ja Samtliga finansiella mål är uppfyllda.
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis Av 22 verksamhetsmål är 11 uppfyllda, 3 är inte uppfyllda samt 8 mål har inte mätts av olika anledningar.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tillse att samtliga verksamhetsmål går att följa upp minst en gång per år.

2023-04-05

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Färgelanda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2022-12-12]. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

**KS § 45
Årsredovisning 2022**

Dnr 2023/4

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner för sin del förslaget till årsredovisning för 2022 och överlämnar densamma till revisionen för granskning.
2. Kommunstyrelsen noterar att inga över- eller underskott överförs till 2023 samt att beslutade riktade investeringsmedel för 2022 som inte förbrukats överförs till 2023.
3. Kommunfullmäktige avsätter 26 115 tkr av 2022 års resultat till resultatutjämningsreserv (RUR).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för år 2022 visar ett positivt resultat på 30,7 mnkr, vilket är 13,6 mnkr bättre än budget. Verksamheterna totalt i kommunen visar en negativ avvikelse jämfört med budget på 11,3 mnkr för helåret. Finansverksamheten visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 24,9 mnkr för helåret. Detta består till övervägande del av förbättrad skatteprognos med 17,1 mnkr jämfört med budgeterat, att staten ersatt sjuklönekostnader med 2,9 mnkr samt tillfälliga generella bidrag på 3,6 mnkr.

Kommunfullmäktige antog Riktlinjer för Resultatutjämningsreserv (RUR) den 2013-12-11 §151, dnr 2013-569. Av dessa framgår att avsättning bör ske i sådan omfattning att kommunen tror sig kunna klara en normal konjunkturnedgång utan att detta påverkar verksamheten kortsiktigt. Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen. Även om en planerad avsättning kan beslutas i budgeten så är det först när resultatet för året är klart som den slutliga avsättningen kan avgöras.

Då kommunen i år uppnått en positiv soliditet (inkl. pensionsförpliktelser) är belopp motsvarande den del av resultatet som överstiger en procent av skatter och bidrag möjlig att avsätta till RUR. Balanskravsutredningen visar att 26 115 tkr av 2022 års resultat föreslås avsättas till RUR. Förvaltningen

har samrått med revisor och denne har inget att invända i frågan. Kommunfullmäktige fattar slutgiltigt beslut kring avsättning till RUR i samband med behandling av årsredovisningen. Efter denna avsättning skulle då den sammanlagda RUR:en uppgå till 30 087 tkr.

Av Riktlinjer för Resultatutjämningsreserv (RUR) den 2013-12-11 §151, dnr 2013-569 framgår även att disposition ska i princip endast ske då kommunens skatteintäkter får en svag utveckling till följd av en konjunkturedgång. En konjunkturedgång kan anses inträffa när det råder en allmän enighet om detta bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Vid disposition bör även en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig.

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med bokslut för att täcka oplanerade underskott. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2023 och 2025-2026. (SKR Cirkulär 22:54)

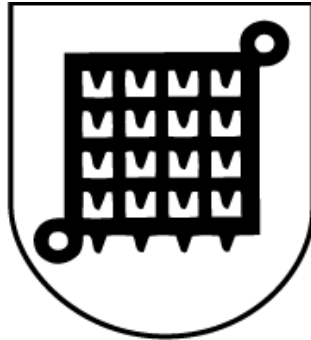
Kommunkoncernen visar ett positivt resultat för 2022 på 30,6 mnkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2023-03-09
Årsredovisning 2022 Färgelanda kommun

Sändlista

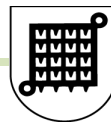
Revisionen

Årsredovisning 2022

Färgelanda kommun

Årsredovisning
2022

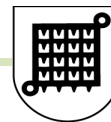

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun	4
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	5
Kommunchefen har ordet	6
Förvaltningsberättelse	7
Översikt över verksamhetens utveckling	7
Den kommunala koncernen	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	14
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	15
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	16
Balanskravsresultat	21
Väsentliga personalförhållanden	22
Förväntad utveckling	27
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	31
Notförteckning	33
Drift- och Investeringsredovisning	38
Kommunfullmäktige	40
Verksamhetsbeskrivning	40
Händelser av väsentlig betydelse	40
Resultaträkning	40
Utfall per verksamhetsområde	41
Analys av utfall per verksamhetsområde	41
Kommunstyrelsen och stab	42
Verksamhetsbeskrivning	42
Händelser av väsentlig betydelse	42
Resultaträkning	43
Utfall per verksamhetsområde	43
Analys av utfall per verksamhetsområde	44
Investeringsredovisning	45
Förväntad utveckling	45
Slutsats	46
Sektor Samhällsutveckling	47
Verksamhetsbeskrivning	47
Händelser av väsentlig betydelse	48
Resultaträkning	51
Utfall per verksamhetsområde	51
Analys av utfall per verksamhetsområde	52
Volym- och nyckeltal	53
Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på	53
Investeringsredovisning	53
Förväntad utveckling	54
Socialnämnden	57
Verksamhetsbeskrivning	57
Händelser av väsentlig betydelse	57
Resultaträkning	58

<i>Utfall per verksamhetsområde</i>	58
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	58
<i>Volym- och nyckeltal</i>	59
<i>Investeringsredovisning</i>	60
<i>Förväntad utveckling</i>	60
<i>Slutsats</i>	61
Utbildningsnämnden	62
<i>Verksamhetsbeskrivning</i>	62
<i>Händelser av väsentlig betydelse</i>	62
<i>Resultaträkning</i>	63
<i>Utfall per verksamhetsområde</i>	63
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	63
<i>Volym- och nyckeltal</i>	64
<i>Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på</i>	64
<i>Investeringsredovisning</i>	65
<i>Förväntad utveckling</i>	65
<i>Slutsats</i>	66
Valbohem AB	67
<i>Verksamhet Valbohem AB</i>	67
<i>Resultaträkning Valbohem AB</i>	67
<i>Balansräkning Valbohem AB</i>	67
Färgelanda Vatten AB	68
<i>Verksamhet Färgelanda Vatten AB</i>	68
<i>Resultaträkning Färgelanda Vatten AB</i>	68
<i>Balansräkning Färgelanda Vatten AB</i>	68
Gatersbyn 120 Fastighets AB	69
<i>Verksamhet Gatersbyn 120 Fastighets AB</i>	69
<i>Resultaträkning Gatersbyn 120 Fastighets AB</i>	69
<i>Balansräkning Gatersbyn 120 Fastighets AB</i>	69
Redovisningsprinciper	70
Begreppsförklaringar	71

Färgelanda kommun

Färgelanda kommun ligger i landskapet Dalslands sydvästra del och tillhör Västra Götalands län. Kommunen är cirka 4 mil lång och nära 2 mil bred, med Lerdal längst i norr och Nättjebacka längst i söder

Med sitt natursköna läge är Färgelanda kommun en attraktiv plats att bo, leva och verka i. I kommunen bor det cirka 6 500 invånare som till största del är koncentrerade till de fyra tätorterna Ödeborg, Färgelanda, Stigen och Högsäter. Färgelanda som centralort utgör centrum för den kommunala servicen med förutom skolor och äldreomsorg även vårdcentral, bibliotek/kulturhus och kommunens samlade förvaltning.

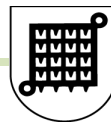
Kommunen har en fantastisk tillgång till forn- och kulturhistoria och det finns gott om fornlämningar av alla slag. I Valbodalen hittar man Dalslands mest storslagna minnesmärken från järnåldern. Söder om Färgelanda samhälle finns Håvestens gravfält vid Ättehögsudden, vid Ödeborgs fornsal finns också ett gravfält och vid Brötegården finns hållristningar från bronsåldern. I kommunens norra delar, bl.a. i Råggård, Tångelanda och strax söder om Högsäter finns många fornlämningar i form av gravfält och hållkistor. Där finns även många sevärdheter såsom kyrkor, hembygdsgårdar, museum och andra historiska byggnader och platser. I Färgelanda är vi stolta över vår historia och vill att framtida generationer ska få njuta av denna fantastiska plats och arbetar därför aktivt med hållbarhetsfrågor och Agenda 2030.

Färgelanda kommun har ett strategiskt centralt geografiskt läge. Det är enkelt att ta sig till och från kommunen. Med närheten till väg 172 och E6 är det inte långt bort till storstäder som Göteborg och Oslo. Kollektiva direktförbindelser finns till Uddevalla som endast ligger tre mil bort. Närheten innebär bra möjligheter för arbetspendling, företag och handel.

En meningsfull fritid är viktig för en god hälsa och i Färgelanda kommun är det enkelt att ha ett aktivt fritidsliv då det finns många aktiva föreningar som tillsammans skapar ett rikt kultur- och fritidsliv. Många av fritidsaktiviteterna kretsar kring naturen eftersom kommunen erbjuder en rik mångfald av glittrande sjöar och orörd vildmark. I kommunen är även sportlivet starkt och man kan bland annat välja mellan badminton, judo, fotboll, ridning och handboll. Strax söder om Färgelanda samhälle hittar vi även en av Dalslands vackraste golfbanor som lockar besökare från hela Västsverige och i norr hittar vi en av Sveriges mest aktiva klubb för luftballonger.

Färgelanda kommun är den största arbetsgivaren i kommunen med ca 500 anställda och det företag som sysselsätter flest är IAC Group Sweden AB med ca 400 anställda. Näringslivet i kommunen präglas av ett stort antal småföretag framför allt inom branschen tillverkning och utvinning. Kommunen har även av tradition stark anknytning till de gröna näringarna jord- och skogsbruk, vilket har en stor betydelse för kommunen. I och med vår rika kulturbygd och närhet till orörd vildmark med skog och sjöar spelar också turist- och besöksnäringen en allt större roll för kommunen.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2022 blev ett år som kom att präglas av krig i vår närhet vilket även satt sina spår i Sverige. Både privatpersoner, kommuner och regioner har påverkats. Kostnaderna i kommunen har ökat bland annat vad det gäller elpriser, matpriser, pensionskostnader och räntor mm. Inflationen har nått en nivå som vi inte trodde var möjlig. Detta bär vi också med oss in i 2023 som kommer bli ett svårt år vad det gäller ekonomin.

Tack vare tillfälliga statliga bidrag och högre skatteintäkter än beräknat kommer vi 2022 göra ett gott resultat, ca 30 miljoner. Men 2023 och framåt ser inte lika bra ut då vi inte ser att vi har dessa pengar kommande år. Som det ser ut framåt kommer vi inte ha råd att göra några större investeringar utan vi får se till att underhålla de vi har.

Tack vare en lojal personal har ändå våra verksamheter fungerat bra men med en personal som går på knäna med en inte helt acceptabel arbetsmiljö.

Även om vi påbörjat ett arbete med att se över våra processer och strukturer har vi långt kvar innan denna resa kan avslutas och vi kan börja jobba normalt som man alltid gör med ständiga förbättringar.

För att inte verka allt för negativ har jag också sett att det påbörjade arbetet gett vissa effekter. Men att göra en sådan här resa är inget man gör snabbt utan den kommer troligen ta hela den här mandatperioden. Detta både vad det gäller strukturer, processer och ekonomi.

Arbetet med samverkan 4 D (fyra Dalslands kommuner förutom Åmål) har under 2022 tagit fart igen vilket skall kunna bidra till ekonomiska besparingar och effektiviseringar i verksamheterna.

Ulla Börjesson

Kommunstyrelsens ordförande från 1 januari 2023

Kommunchefen har ordet

Vi hade knappt hämtat andan från en längre tids påfrestning från pandemins alla konsekvenser, när Ryssland invaderade Ukraina och livet blev annorlunda igen, men på ett annat sätt. Organisationen ställde snabbt om sig för att ta emot flyktingar och vi såg snart effekterna av kriget med utmaningar i energiförsörjningen, ökade produktions- och livsmedelskostnader samt ökade risker för IT-attacker. Inflationen ökade dramatiskt och fokus ökade från myndigheternas sida avseende säkerhet i alla dess former. Oerhört engagerade, flexibla, drivna och lösningsfokuserade medarbetare har dock hittat nya vägar och fortsatt att leverera välfärdstjänster till kommuninvånarna.

Kommunens ekonomi är oerhört ansträngd och ordentliga krafttag måste tas på riktigt för att på längre sikt erhålla en ekonomi och verksamhet i balans. Innovation, beslutsmod och flexibilitet är nödvändigt för att vi även fortsättningsvis ska kunna utföra vårt viktiga samhällsuppdrag.

Kommunstyrelsen antog 2020 en handlingsplan för förändring. Förändring tar tid. Arbetet är påbörjat och kommer att fortgå. Endast om vi arbetar tillsammans har vi möjlighet att lyckas.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till er alla medarbetare för ett fantastiskt jobb och ert engagemang. Det är ni som gör skillnad för dem vi är till för. TACK!

Katrin Siverby

Kommundirektör

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Tabellen nedan visar kommunens utveckling 2018–2022.					
	2022	2 021	2 020	2019	2018
Antal invånare (folkmängd)	6 512	6 576	6 658	6 637	6 602
Kommunal skattesats (%)	22,91	22,26	22,26	22,26	22,26
Verksamhetens intäkter (mnkr)	72,4	79,6	70,9	82,5	91,7
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	462,5	430,4	415,6	399,8	390,8
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-492,3	-495,2	-485,2	-486,5	-466,8
Årets resultat (mnkr)	30,7	3,3	-10,6	-31,5	4,8
Soliditet (%)	31,7	26,7	22,4	27,8	31,5
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	3	-7	-11	-7	-1
Investeringar (netto mnkr)	11	7,5	3,7	18,7	42
Självfinansieringsgrad (ggr)	3,8	2,1	-3,8	0,2	0,3
Långfristig låneskuld (mnkr)	47	51	55	39	45
Antal anställda	487	511	509	517	522

Antal invånare

Under perioden 2016–2020 var befolkningstrenden svagt positiv. Denna trend bröts 2021. Antalet invånare i Färgelanda kommun minskade med 82 personer under 2021 och med ytterligare 64 personer 2022. 2022 års minskning beror till övervägande del av negativt flyttnetto och till liten del av negativt födelsenetto. Oroväckande om denna utveckling fortsätter då befolkningsutveckling och struktur utgör den över tid viktigaste påverkansfaktorn för kommunens ekonomi och verksamhet.

Skattesats

Från och med 2022 höjdes skatten med 65 öre, skattesatsen uppgår således till 22,91 procent.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter, som till stor del utgörs av riktade statsbidrag, har minskat med ca 19 mnkr under femårsperioden, vilket motsvarar en minskning med drygt 20 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Under 2020 erhöll kommunen extra tillskott från staten med 12 mnkr. Skatteavräkningen för föregående och innevarande år (2021 och 2022) 9,8 mnkr samt generella statsbidrag under 2022 3,6 mnkr, tillsammans 13,4 mnkr, motsvarar drygt 40 procent av totala förändringen av skatteintäkter och generella statsbidrag mellan 2021 och 2022.

Verksamhetens kostnader

I 2021 års kostnader ingår jämförelsestörande post på ca 7 mnkr som är att härröra till den IT-krasch som kommunen drabbades av i december 2019. Verksamhetens kostnader har ökat med ca 25 mnkr under femårsperioden, vilket motsvarar en ökning med drygt 5 procent.

Årets resultat

Efter 2016 och 2017 med goda resultat har utvecklingen till och med 2020 varit negativ. För 2019 och 2020 innebar det dessutom stora negativa resultat.

2019 års resultat belastades med kostnader av engångskaraktär på ca 18 mnkr som till största del härrör från fastighetsförsäljningar samt att investeringsprojekt som avbrutits kostnadsförts. I resultatet ingick även intäkt av engångskaraktär på 1,8 mnkr avseende pensionsavsättning som återförts/upplösts genom att reducera kostnaden för pensionsutbetalningar. Exklusive dessa poster av engångskaraktär redovisades ett negativt resultat på ca 15 mnkr för 2019.

2020 redovisades ett negativt resultat på 10,6 mnkr, trots statens extra tillskott på 12 mnkr och att staten ersatt sjuklönekostnader med ca 3,7 mnkr. Dessutom har förändringen av pensionsskulden till NÄRF påverkat årets resultat positivt med 2,0 mnkr. Exklusive dessa jämförelsestörande poster redovisades ett negativt resultat på ca 28 mnkr för 2020.

2021 redovisades ett positivt resultat på 3,3 mnkr. Staten ersatte även då sjuklönekostnader med ca 2,8 mnkr. Dessutom belastades resultatet med ca 7 mnkr som avsåg differens som inte kunnat utredas och som härrör från den IT-krasch som kommunen drabbades av i december 2019. Exklusive dessa jämförelsestörande poster redovisades ett positivt resultat på 7,5 mnkr för 2021.

2022 redovisas ett positivt resultat på 30,7 mnkr. Även detta år ingår av staten ersatta sjuklönekostnader med ca 2,9 mnkr samt generella statsbidrag på 3,6 mnkr. Exklusive dessa jämförelsestörande poster redovisades ett positivt resultat på 24,2 mnkr för 2022. Skatteavräkningen för föregående och innevarande år (2021 och 2022), 9,8 mnkr, bidrar också till det goda resultatet.

Soliditet

Fram till och med delårsbokslut 2019 stärktes soliditeten, om än med små steg. Därefter följde en negativ trend till stor del beroende på stora negativa resultat och ökad nyupplåning. Under 2021 förbättrades soliditeten med drygt fyra procentenheter, till största delar på grund av positivt resultat och en krympande balansräkning. Hyresavtal gällande Solgården omförhandlades, vilket innebar en minskad balansomslutning på ca 40 mnkr. Soliditeten har stärkts med ytterligare fem procentenheter under 2022 till övervägande del med anledning av det förhållandevis stora positiva resultatet. Soliditeten ligger nu i nivå med soliditeten vid 2018 års bokslut.

Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen. Efter negativ utveckling från 2018 till 2020 var soliditeten 2021 tillbaks på 2019 års nivå. Pensionsförpliktelserna minskade med ca 8 mnkr under 2021, vilket var en del av förändringen. Vid årsbokslut 2022 visas för första gången en marginellt positiv soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser. Överskottsfonder hos Skandia har under året använts för att lösa in intjänade pensionsrätter 1997-12-31. Den inlösta skulden är ca 8,5 miljoner kronor, exklusive löneskatt. Kommunen tar med denna inlösen bort de allra äldsta i beståndet. Denna inlösen tillsammans med ett gott resultat är största anledningen till en svagt positiv soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser.

Investeringar

Investeringarna har kraftigt fluktuerat mellan åren. 2018 renoverades Højdenskolan samtidigt som förskolan i Högsäter renoverades och byggdes till, vilket var en stor del av investeringarna det året. Den hårt ansträngda ekonomiska situationen, med köpstopp och mycket ansträngd likviditet, samt vakanser hade stor påverkan på investeringarna 2020. Det fortsatt ansträngda ekonomiska läget

har också stor påverkan på 2021 och 2022 års investeringsnivåer.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden visar hur kassaflödet från den löpande verksamheten har kunnat medverka till finansiering av nettoinvesteringarna. Dålig budgetföljsamhet och brister i ekonomistyrningen är en anledning till dessa fluktuationer.

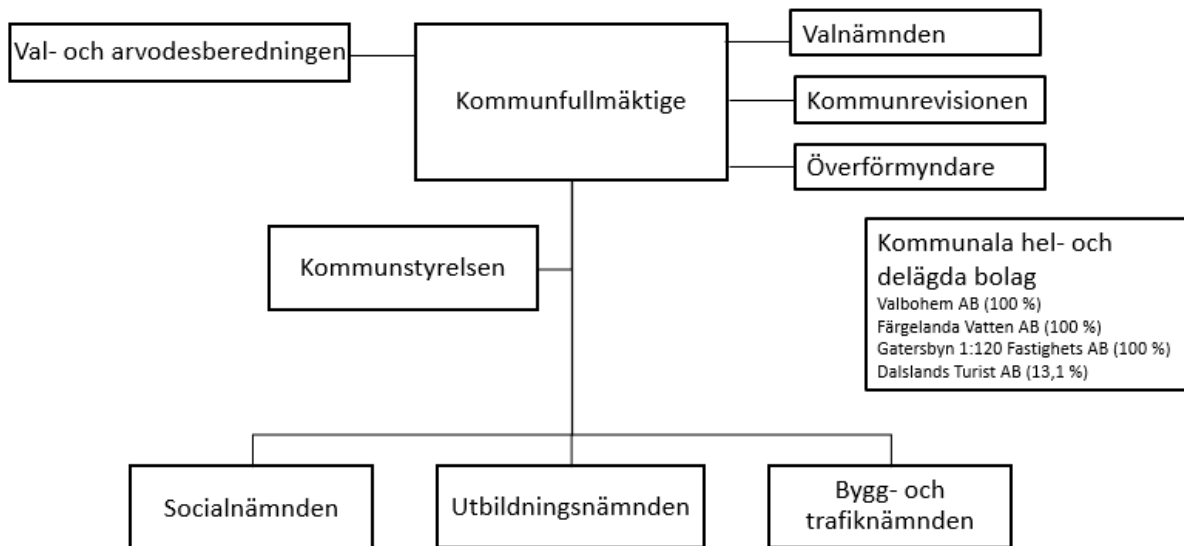
Långfristig låneskuld

Under första kvartalet 2020 krävdes en nyupplåning på 20 mnkr för att klara den akuta likviditetssituationen.

Antal anställda

En minskning med 35 anställda under femårsperioden.

Den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutade organ och består av 31 ledamöter som är valda av folket i allmänna val. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2019-2022 är:

- Centerpartiet 10 mandat
- Socialdemokraterna 8 mandat
- Sverigedemokraterna 7 mandat
- Moderaterna 3 mandat
- Liberalerna 2 mandat
- Vänsterpartiet 1 mandat

Kommunfullmäktige ska vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats. Den ansvarar för bland annat de övergripande strategiska frågorna som budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättning till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen ska genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska också leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska bereda ärenden till fullmäktige. Kommunstyrelsen är även ansvarig för samhällsbyggnadsfrågorna i vid bemärkelse inklusive kommunens fastighetsinnehav.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har två utskott:

- Arbetsutskott med tre ledamöter och tre ersättare som bereder ärenden till fullmäktige och hanterar processen gällande verksamhetsplanering och budget
- Personalutskott med tre ledamöter som bereder personalrelaterade ärenden till kommunstyrelsen.

Bygg- och trafiknämnden består av 5 ledamöter och ansvarar för delar av kommunens uppgifter enligt Plan- och bygglagen med särskild inriktning på myndighetsutövning mot enskild. Nämnden handlägger också ärenden med stöd av Trafiklagstiftningen (lokala trafikföreskrifter mm). Nämnden fullgör i övrigt de uppgifter som kommunfullmäktige uppdrar åt den.

Socialnämnden består av 7 ledamöter och ansvarar för kommunens uppgifter enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med flera lagar inom det sociala området. Nämnden fullgör i övrigt de uppgifter som kommunfullmäktige uppdrar åt den.

Socialnämnden har ett utskott med tre ledamöter och tre ersättare som hanterar myndighetsutövning mot enskild utifrån ovanstående nämnda lagstiftning inom området.

Utbildningsnämnden består av 7 ledamöter och ansvarar för den verksamhet som regleras i Skollagen, med undantag för själva driften av verksamheterna och är huvudman för förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, grundskola inklusive förskoleklass, grundsärskola, skolbarnomsorg och vuxenutbildning. Nämnden fullgör i övrigt de uppgifter som kommunfullmäktige uppdrar åt den.

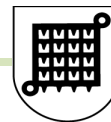
Överförmyndare; om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sin ekonomi, kan domstolen förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. Sedan 2010 finns avtal med Uddevalla kommun avseende handläggarsöd till överförmyndaren.

Partistöd; kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Det finns ingen skyldighet att lämna partistöd men detta sker oftast alla kommuner, landsting och regioner gör det. Storleken på stödet varierar dock mellan kommunerna.

Valnämnd; Valnämnden består av 6 ledamöter och 6 ersättare. Valnämnden ansvarar för genomförandet av val i kommunen och med val avses val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige. Vidare ansvarar valnämnden för folkomröstningar, och val till EU-parlamentet. Arbetet sker i nära samarbete med Länsstyrelsen som har det yttersta ansvaret för val.

I kommunkoncernen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Valbohem AB har till uppgift att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter och inom

ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen inom kommunen. Visionen är att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden.

Färgelanda Vatten AB är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter. Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun. Färgelanda Vatten AB äger 7 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB.

Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

Ägaren, Kommunfullmäktige, beslutade 2019-09-11 att återställa aktiekapitalet genom ett villkorat aktieägartillskott i enlighet med aktiebolagslagens regler, så att aktiekapitalet efter kapitaltillskottet uppgick till 100 % av bolagets registrerade aktiekapital, det vill säga 50 tkr. Villkoret för ägartillskottet var att bolagsstyrelsen godkände en överenskommelse om att pengarna betalas tillbaka till ägaren om och när företagets bokslut visar att företagets egna fria kapital medger det.

Kommunfullmäktige beslutade även 2020-04-15, KF § 35 Dnr 2020/87, att Gatersbyn 120 Fastighets AB ska träda i frivillig likvidation och uppdrog till styrelsen och ägarombudet att vidta erforderliga åtgärder för att genomföra likvidationen. Likvidationsförfarande pågår. Kallelse på okända borgenärer gick ut 2022-10-18. Efter sex månader ska sedan likvidator göra slutredovisning.

Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslandskommunernas miljö- och energiförbund, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens årsredovisning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För Färgelanda kommun råder likartade utmaningar som för flera andra kommuner. De största är följande, vilka har ett starkt samband med varandra:

Finansiering av framtidens välfärd, såväl drift och investeringar som nödvändiga utvecklingsinsatser

Utmaningen är till övervägande del beroende av den nationella ekonomiska utvecklingen, men även av den lokala näringslivs- och befolkningsutvecklingen. Därutöver av kommunens förmåga att hålla nere kostnadsutvecklingen utan att stagnera i utveckling och attraktivitet.

Kompetensförsörjning i en allt hårdnande konkurrens

Utmaningen är direkt kopplad till kommunens attraktivitet, både som arbetsgivare och som plats att leva och bo på, men är även kopplad till finansiell styrka och befolkningsutveckling.

Att kunna leva upp till medborgarnas ökande förväntningar på offentlig service

Förväntningarna tenderar att öka över tiden i takt med välfärds- och teknikutvecklingen. Kloka och modiga beslut behöver fattas i utvecklingen av välfärden. Sambandet mellan välfärdens kvalitet och service, kompetensförsörjning och finansiering återspeglas i kommunens uppdrag. Balansen mellan dessa delar är en förutsättning för långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet.

Kommunens fastighetsbestånd

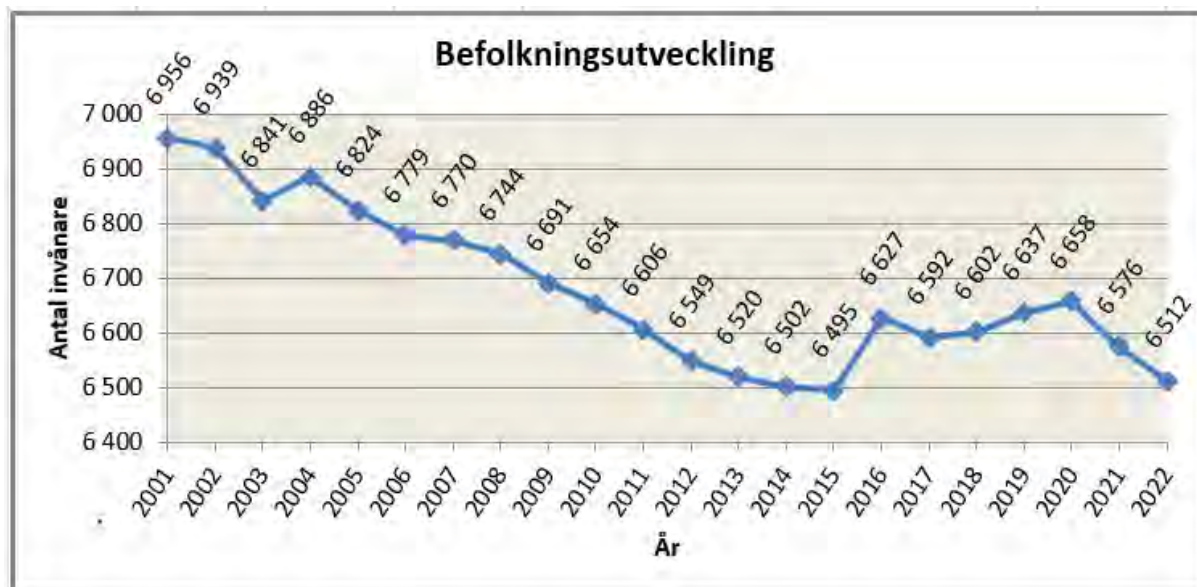
Under 2020 genomlyste extern part kommunens fastighetsbestånd. Sammantaget visar denna utredning stora brister i kommunens fastighetsbestånd och därmed ett stort eftersatt underhållsbehov. Kapacitetsutredningen visar även att kommunen har en överkapacitet på lokaler främst inom skolans område. I samband med denna utredning tog SCB fram en befolkningsprognos för kommande tioårsperiod. Denna visar oförändrat antal av barn och unga och en stor ökning av åldersgruppen 80+. Sammanfattningsvis kommer ett antal viktiga strategiska beslut krävas inom snar framtid. Fastighetsförvaltningen har under året arbetat intensivt tillsammans med verksamheterna för genomförande av fyra förstudier, de som framkom under arbetet med lokalförsörjningsplanen. Förstudierna behandlar förskola, grundskola, vård och omsorg och förvaltningslokaler. I samtliga förstudier har hänsyn tagits till befolkningsprognos från SCB, lokalernas kapacitet, tekniska status och ändamålsenlighet. Syftet är att komma fram till vägledande scenarier som kan underlätta investeringsbeslut gällande kommunens framtida fastighetsbestånd. Förseningar av slutleverans i två förstudier har uppkommit då de är mer omfattande och komplexa, det är förstudierna gällande grundskola och förvaltningslokaler, dessa kommer fortsätta under 2023.

Befolkning

Befolkningsutveckling och struktur utgör över tid den viktigaste påverkansfaktorn för kommunens ekonomi och verksamhet.

Den sista december 2022 uppgick Sveriges befolkning till 10 521 556 personer, vilket är en ökning med 69 230 personer under året. Ökningen beror till övervägande del på positivt flyttnetto och till mindre del på födelseöverskott. Befolkningen bestod vid årsskiftet av 49,6 procent kvinnor och 50,4 procent män.

Färgelandas befolkning uppgick den sista december till 6 512 invånare, varav 48,0 procent kvinnor och 52,0 procent män. Jämfört med 2021 innebär det en minskning med 64 invånare. Kommunens flyttnetto var negativt 2022. 61 fler personer flyttade ut från kommunen än till. Under 2022 föddes 67 barn, 23 fler än 2021. Antalet avlidna invånare uppgick till 78, 7 färre än 2021. Födelsenettot för Färgelanda kommun var även det negativt med 11 personer 2022. Färgelandas befolkningsutveckling framgår av nedanstående diagram.

Den svenska ekonomin

SKR skriver i sin rapport från december 2022 att svensk och global konjunktur är på väg att försvagas. Återhämtningen efter pandemin kommer därmed att brytas. Effekterna av den synkroniserade penningpolitiska åtstramningen världen över, liksom den globalt höga inflationen, bidrar till att alltmer påtagligt bromsa efterfrågan i de flesta ekonomier. Tillväxten i Sverige blir

framöver ytterst svag och en fas med sjunkande BNP under 2023 är sannolik. Även antalet sysselsatta minskar och arbetslösheten stiger kommande år. Centralbankernas inflationsbekämpning sänker konjunkturen och finanspolitiska stimulanser riskerar att bli kontraproduktiva då dessa kan framtvunga en än stramare penningpolitik. Det är således helt avgörande att i första hand få ner inflationen. Den ekonomiska politiken i Sverige och resten av världen kan därför inte inriktas mot att hålla konjunkturen under armarna (vilket ofta har varit fallit vid tidigare konjunkturedgångar). Den höga inflationen antas falla tillbaka 2023, både i Sverige och i omvärlden. Svensk konjunktur antas dock bli svag även 2024 och först 2025 förväntas nästa konjunkturuppgång vara på plats. Först 2026 antas konjunkturläget bli balanserat.

Av SKR:s ekonomirapport (december 2022) framgår att det kommunala skatteunderlaget stiger i nominella tal i normal takt kommande år. Direkta kostnadsökningar urholkar dock värdet av de kommunala skatteintäkterna. Likaså bidrar indirekta effekter av den höga inflationen till denna urholkning, tydligast genom kostnaderna för kommunala och regionala avtalspensioner. Kostnaderna ökar därför avsevärt 2023 och 2024 men minskar 2025.

Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser.

De negativa konjunkturutsikterna och den höga inflationen har kommit snabbt och ger ett bekymmersamt läge i de flesta kommuner och regioner. Kommunsektorn behöver nu både hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som utmaningen med att hitta arbetskraft med rätt kompetens är svår på många håll och ökar väsentligt kommande år.

Den demografiska utmaningen beror något förenklat på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. De demografiska behoven väntas öka snabbare än sysselsättningen. Sammantaget ökar behovet av de resurser som krävs för att upprätthålla välfärden på dagens nivå snabbare än skatteintäkterna. Kraven på kvalitet och välfärd kommer inte att minska. Det kommer att ställa krav på effektiviseringar.

SKR belyser även i rapporten att kompetensförsörjning blir en allt större utmaning när befolkningsstrukturen förändras framöver och personer över 80 år ökar med nära 50 procent samtidigt som personer i arbetsför ålder ökar med knappt 5 procent. Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns i offentlig sektor, i näringslivet och i staten. För kommunsektorn är behovet särskilt fokuserat till äldreomsorgen. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden där den lediga arbetskraftens kompetens inte motsvarar den som de lediga jobben kräver. För att klara kompetensförsörjningen krävs en helhetssyn och kombination av långsiktiga åtgärder där staten, arbetsgivare och fackliga organisationer samarbetar med målet att trygga kompetensförsörjningen i välfärden.

Staten styr med riktade statsbidrag

På det nationella planet håller trenden med detaljstyrning i sig. Kortsiktiga statliga insatser genom styrning med bidrag på en mängd områden gör det svårare att få en förutsägbarhet och långsiktighet i planeringen.

Finansiella risker

Kommunens räntebärande skulder uppgick till ca 51 mnkr (55 mnkr) per den sista december 2022. Upplåningen löper både med rörlig och bunden ränta. Enligt finanspolicyn får inte mer än 20 procent av låneskulden förfalla varje enskilt kalenderår. Omsättning av lån har inneburit väsentligt högre räntor. Rådande ränteläge blir kännbart även för kommunen genom avsevärt högre räntekostnader.

Pensionsförpliktelse

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta eftersom skulden ska finansieras under kommande år. Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade före 1998

som redovisas som ansvarsförbindelse och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen. Skandias prognos används. Beräkningarna bygger på den modell som anvisas i RIPS, dvs. SKR:s riktlinjer för beräkning av pensions-skuld, enligt RKR:s rekommendationer. Underlag för beräkningarna utgörs av data i Skandias register strax före beräkningstillfället. Förändringen mellan åren beror på avslutade och tillkommande anställningar.

Överskotts-fonder hos Skandia har under året använts för att lösa in intjänade pensionsrätter 1997-12-31. Den inlösta skulden är ca 8,5 miljoner kronor, exklusive löneskatt. Kommunen tar med denna inlösen bort de allra äldsta i beståndet. Förutom en stor riskreducering för kommunen där man tar ansvar för det historiska arvet i ansvarsförbindelsen, får man positiva resultat-effekter under de närmaste 20 åren.

Tabellen visar kommunens pensionsåtaganden vid årsskiftet jämfört med föregående år.

Pensionsåtaganden (Tkr)	2022-12-31	2021-12-31
1) Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	6 931	7 053
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	120 448	126 912
2) Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring		
3) Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse		
4) Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	127 379	133 965

Förvaltade pensionsmedel

Placeringar avseende pensionsmedel finns inte.

Händelser av väsentlig betydelse

Ekonomisk situation

Färgelanda kommun befinner sig fortfarande i ett mycket besvärligt ekonomiskt läge. Kommunen har visserligen vidtagit olika effektiviseringsåtgärder, men samtidigt ökar utmaningarna. Den samhällskris som råder, bland annat på grund av krig i Europa, med ökade kostnader som följd, hög inflation och kraftigt ökade pensions- och räntekostnader innebär ytterligare utmaningar för kommunen. Särskilt med beaktande av att ekonomiska buffertar saknas.

Färgelanda Kommun tillhör den krets av kommuner och regioner som haft möjlighet att söka tillfälligt statsbidrag för omställningsåtgärder för en ekonomi i balans. Färgelanda kommun har beviljats ca 26 mnkr. Kammarkollegiet har beviljat bidrag för omstrukturering av äldreomsorgen, övriga omstrukturingsåtgärder samt energieffektiviseringsåtgärder.

Förändringsresan

I augusti 2020 fattade kommunstyrelsen beslut om en handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings- lednings- och arbetsmiljöfrågor. Handlingsplanen tillsammans med många andra åtgärder innebär en förändringsresa över längre tid för organisationen. Kultur- och strukturreisan påbörjades under 2021 och kommunen fortsätter den av kommunstyrelsen initierade kultur- och strukturreisan. Förändringsresor av den karaktär som kommunen påbörjat tar tid och kräver resurser.

Organisation

Ny HR chef och ny samhällsutvecklingschef har tillträtt under året.

Samverkan

Som ett led i samverkan mellan Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner tillträdde ny samverkanssamordnare sin tjänst den 1 december 2021. Kommunfullmäktige har under året fattat beslut om avsiktsförklaring avseende kommunal samverkan 4D. Samverkansarbetet fortskrider.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning- och ledning

Kommunfullmäktige antog den 2016-06-22 § 86, dnr 2015-534, nu gällande Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun.

Målstyrning

Kommunens vision är enligt MRP 2022-2024 Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft.

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer prioriterad inriktning och verksamhetsmål samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet samt ska vara vägledande för nämnderna i deras arbete.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Enligt Kommunallagen 6 kapitel 1 § ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana företag som avses i 10 kapitel 2-6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Enligt 6 kapitel 12 § får kommunstyrelsen från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen skall kunna fullgöra sina uppgifter.

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagens 6 kapitel 6 §, "Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt."

Kommunstyrelsen antog 22 maj 2019 (§ 88) nuvarande Riktlinjer för intern kontroll i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun ska ha en god intern kontroll i sin verksamhet, vilket i sin tur genererar en god ekonomisk hushållning. Dessa riktlinjer syftar till att säkerställa att styrelser och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga de ska med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås;

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställa att lagar, policys, reglementen etc. tillämpas.

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls. Den interna kontrollen ska skydda kommunen mot förluster eller förstörelse av dess tillgångar, samt eliminera eller upptäcka allvarliga fel. Den interna kontrollen ska vara en naturlig del i verksamheten och den fungerar som ett skydd mot ooberättigade misstankar för både förtroendevalda och tjänstemän.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för en god intern kontroll. Kommunstyrelsen ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen inom eget ansvarsområde för nästkommande år. Planen antas senast under december månad. Kommunstyrelsen kan också

besluta om gemensamma kontrollpunkter för förvaltningen. Detta sker i samband med att kommunstyrelsen beslutar om sin egen kontrollplan. Uppföljning av innevarande års interna kontrollplan sker i samband med att kommunstyrelsen beslutar om plan för eget ansvarsområde för kommande år. Kommunstyrelsen ska i samband med årsredovisningen följa upp kommunens samlade interna kontrollplan för föregående år.

Nämnden ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen för nästkommande år. Planen antas senast under december månad. Beslutad intern kontrollplan översänds till kommunstyrelsen. Uppföljning av innevarande års interna kontrollplan sker i samband med att nämnden beslutar om plan för kommande år. Uppföljningen översänds till kommunstyrelsen för att ingå i en samlad uppföljning av kommunens totala interna kontroll som sker i samband med årsredovisningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner har sedan 1990-talet enligt kommunallagen haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. I början av 2000-talet tillkom även balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet till resultatutjämningsreserver. Samtliga dessa lagstiftningskrav ska årligen följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

I detta avsnitt görs en analys av kommunens mål för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt. I kommande avsnitt görs en balanskravsutredning och redovisning av resultatutjämningsreserven (RUR).

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Kommunen ska även fastställa finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Kommunen ska också besluta om man vill använda sig av en resultatutjämningsreserv.

Av Mål- och resursplan 2022–2024, antagen av kommunfullmäktige 2021-10-13 § 107 framgår följande: Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Minimivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden. I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100% av de finansiella målen samt minst 75% av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Finansiella mål

För planperioden 2022–2024 har två finansiella mål fastställts av Kommunfullmäktige:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,5 - 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Årets finansiella mål	Utfall 2022	Budget 2022
Resultat, %	6,6	3,86
Resultat, mnkr	30,7	17,1
Soliditet, %	31,7	35

Kommunen som helhet redovisar ett positivt resultat på 30,7 mnkr för 2022. Årets resultat uppgår till 6,6 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Ett resultatmål på 3,86 procent har

budgeterats. Resultatmålet är således uppfyllt för året.

Vid årsskiftet uppgick soliditeten till 31,7 procent och har förbättrats med 5 procentenheter under 2022, till övervägande del beroende på det positiva resultatet. Även soliditetsmålet är således uppfyllt för året.

Målen utgår från balanskravet och viljan att uppnå en långsiktigt sund ekonomi, samt att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster. Soliditeten behöver fortsätta utvecklas positivt, så att inte den långsiktiga betalningsförmågan urholkas.

Likviditetssituationen påverkas av resultatutvecklingen. Om kostnaderna är högre än intäkterna tar pengarna slut. Det som konsumeras idag, får kommande generationer betala. Den kortsiktiga betalningsförmågan är ett villkor för fortlevnad. Ett positivt resultat krävs också för att kunna finansiera investeringar och för att klara pensionsåtaganden.

Den ekonomiska situationen är dock fortsatt mycket allvarlig och bekymmersam för Färgelanda kommun, trots förhållandevis starkt resultat 2022. Det är förbättrad skatteprognos, tillfälliga generella bidrag samt statlig ersättning för sjuklönekostnader som gör detta resultat möjligt. Verksamheterna prognostiserar fortfarande stora underskott.

Färgelanda kommun står inför mycket stora utmaningar både på kort och lång sikt. Inte minst demografin med en allt äldre befolkning är en verklighet och kräver sina beslut, såväl kortsiktiga som strategiska. 2023 och 2024 påverkas Färgelandas ekonomi, såsom andra kommuner, av mycket stora kostnadsökningar utifrån den samhällskris som råder med bland annat hög inflation och höjda räntor. Ett oerhört tufft ekonomisk läge 2023 och 2024 är en verklighet, inte minst de ökade pensionskostnaderna blir en stor utmaning. Extra kännbart blir detta då kommunen saknar ekonomiska reserver. Situationen kommer att kräva omfattande och kännbara beslut.

Verksamhetsmål/Måluppfyllelse

Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare (destinerad nämnd: kommunstyrelsen)		
Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning
Stärka medarbetarengagemanget (förbättrat HME-index)	Mäts i medarbetarenkät	Mäts vartannat år, nästa gång hösten 2023
Förbättra arbetsgivarvarumärket	Mäts i medarbetarenkät	Mäts vartannat år, nästa gång hösten 2023
Minskad total sjukfrånvaro	Nyckeltal	Målet är inte uppfyllt. Sjukfrånvaron har ökat från 8,3 % (2021) till 9,3 % (2022)
Stärkta skolresultat i ändamålsenliga, trygga skolor (destinerad nämnd: utbildningsnämnden)		
Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning
1. Öka elevernas måluppfyllelse	1. Nationella prov i årskurs 3, 6 och 9	Går ej att mäta, då nationella prov ej genomfördes 2020 och 2021.
2. Öka antalet behöriga elever till gymnasieskolans yrkesprogram	2. Antalet behöriga elever till yrkesprogram	Målet har uppfyllts. Andelen har ökat från 80% (2021) till 81,5 % (2022)
3. Ökad motivation och lust att lära	3. Årlig enkät i åk 6–9	Går ej att mäta då enkät har genomförts, men ej kunnat sammanställas på övergripande nivå.

4. Alla barn/elever ska bemötas där de är och utvecklas utifrån sina förutsättningar i en trygg skolmiljö	4. Årlig enkät i åk 6–9	Går ej att mäta, då enkät har genomförts men ej kunnat sammanställas på övergripande nivå.
Utvecklad omsorg med individen i fokus (destinerad nämnd: socialnämnden)		
Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning
1. Graden av nöjdhet över brukarinflytande ska öka	1. Socialstyrelsens enkät	Otydligt verksamhetsmål, då målet inte specificerar inom vilken verksamhets som avses. Inom hemtjänsten ställs frågan tydligt till kunderna i ordinärt boende genom Socialstyrelsens årliga enkät. I denna mätning har graden av nöjdhet inom hemtjänsten över brukarinflytande minskat från 90 % (2021) till 84 % (2022). Målet är således inte uppfyllt.
2. Öka användandet av digitala verktyg och nya arbetssätt	2. Nyckeltal	Målet uppfyllt. Nyckelfritt låssystem håller på att monteras i ordinärt boende.
3. Antalet försörjningsbidragstagare med aktivitet/aktiv genomförandeplan inom 7 dagar ska öka	3. Nyckeltal/ärendegranskning	Någon mätning har inte genomförts.
4. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd över 3 år ska minska.	4. Nyckeltal/ärendegranskning	Målet går inte att mäta förrän april 2023 då det har gått 3 år sedan det nya verksamhetssystemet Life Care implementerade i sektor omsorg.
Byggnad & boende i hela kommunen (destinerad nämnd: kommunstyrelsen)		
Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning
1. Öka antalet antagna detaljplaner	1. Nyckeltal.	Målet är uppfyllt. Antalet antagna detaljplaner ökade från 0 (2021) till 1 (2022)
2. Främja ökat bostadsbyggande	2. Antal beviljade bygglov.	Målet är uppfyllt. Antalet beviljade bygglov ökade från 34 (2021) till 38 (2022)
3. Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen ska vara minst 75 %	3. Egen brukarenkät.	Målet uppfyllt. Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen var 86 % (2022)
4. Öka antalet sålda bostadstomter	4. Nyckeltal	Målet uppfyllt. Antalet sålda bostadstomter ökade från 0 (2021) till 2 (2022)
Underlätta för företagen att växa (destinerad nämnd: kommunstyrelsen)		
Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning

1. Antalet företag i kommunen ska öka	1. Nyckeltal	Målet är uppfyllt. Antalet företag ökade från 477 (2021) till 518 (2022)
2. Öka antalet byggklara småindustriomter	2. Nyckeltal	Målet uppfyllt. Antalet byggklara småindustriomter 0 (2021) 1 (2022)
3. Rankingen i Svenskt Näringsliv ska öka	3. SNI	Målet inte uppfyllt. Rankingen gick från plats 160 (2021) till plats 259 (2022).
Agenda 2030 (destinerad nämnd: alla)		
Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning
1. Matsvinnet ska minska	1. Nyckeltal.	Målet är uppfyllt. Mängden matsvinn har minskat från 61g/dag och portion (2021) till 50g/dag och portion (2022)
2. Öka kunskapen i organisationen om Agenda 2030	2. Egen enkät	Någon mätning har inte genomförts.
3. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar	3. Nyckeltal	Målet är uppfyllt. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel har ökat från 29 % (2021) till 36,6 % (2022).
4. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska * rättelse uppgift 2021.	4. Mäts genom nyckeltal	Målet är uppfyllt. Energiförbrukningen har minskat från 3 282 119 kWh (2021) till 2 956 341 kWh (2022)

Sammanfattning god ekonomisk hushållning

Utifrån ovanstående redovisning kan konstateras att de två finansiella målen har uppnåtts. 11 av de 22 verksamhetsmålen har uppnåtts, 3 är inte uppnådda och 8 har inte mätts av olika anledningar. Fullmäktige har beslutat att 100 % av de finansiella målen och minst 75 % av verksamhetsmålen ska vara uppfyllda för att god ekonomisk hushållning ska föreligga. Färgelanda kommun lever således inte upp till villkoren för god ekonomisk hushållning.

Finansiell analys

Årets resultat

Färgelanda kommun redovisar 2022 ett positivt resultat på 30,7 mnkr. Med ett budgeterat resultat för 2022 på 17,1 mnkr så blev årets resultat 13,6 mnkr bättre än budget. Den största negativa budgetavvikelsen finns inom Socialnämndens verksamhetsområde.

2019 års resultat belastades med kostnader av engångskaraktär på ca 18 mnkr som till största del härrör från fastighetsförsäljningar samt att investeringsprojekt som avbrutits kostnadsförts. I resultatet ingick även intäkt av engångskaraktär på 1,8 mnkr avseende pensionsavsättning som återförts/upplösts genom att reducera kostnaden för pensionsutbetalningar. Exklusive dessa poster av engångskaraktär redovisades ett negativt resultat på ca 15 mnkr för 2019.

2020 redovisades ett negativt resultat på 10,6 mnkr, trots statens extra tillskott på 12 mnkr och att staten ersatt sjuklönekostnader med ca 3,7 mnkr. Dessutom påverkade förändring av pensionskulden till NÄRF årets resultat positivt med 2,0 mnkr. Exklusive dessa jämförelsestörande poster redovisades ett negativt resultat på ca 28 mnkr för 2020.

2021 redovisades ett positivt resultat på 3,3 mnkr. Staten ersatte även då sjuklönekostnader med ca 2,8 mnkr. Dessutom belastades resultatet med ca 7 mnkr som avsåg differens som inte kunnat utredas och som härrör från den IT-krasch som kommunen drabbades av i december 2019. Exklusive dessa jämförelsestörande poster redovisades ett positivt resultat på 7,5 mnkr för 2021.

2022 redovisas ett positivt resultat på 30,7 mnkr. Även detta år ingår av staten ersatta sjuklönekostnader med ca 2,9 mnkr samt generella statsbidrag på 3,6 mnkr. Exklusive dessa jämförelsestörande poster redovisades ett positivt resultat på 24,2 mnkr för 2022. Skatteavräkningen för föregående och innevarande år (2021 och 2022), 9,8 mnkr, bidrar också till det goda resultatet.

Driftsredovisningen

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget. I nämndernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta. Verksamheterna totalt i kommunen visar en negativ avvikelse jämfört med budget på 11,3 mnkr för helåret. Nämndernas avvikelser kommenteras under respektive nämnds avsnitt.

Finansverksamheten visar en positiv avvikelse jämfört med budget på 24,9 mnkr för helåret. Detta består till övervägande del av förbättrad skatteprognos med 17,1 mnkr jämfört med budgeterat, att staten ersatt sjuklönekostnader med 2,9 mnkr samt tillfälliga generella bidrag på 3,6 mnkr.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar. Stora negativa budgetavvikelser innebär inte god ekonomisk hushållning.

Årets investeringar

Färgelanda kommuns investeringar uppgick till 10,5 mnkr under 2022. Kommunfullmäktige hade beslutat om en ram på 20 mnkr, med andra ord en budgetavvikelse på 9,5 mnkr. Investeringarna har fluktuerat kraftigt mellan åren. 2018 renoverades Höjdenskolan samtidigt som förskolan i Högsäter renoverades och byggdes till, vilket var en stor del av investeringarna det året. Den hårt ansträngda ekonomiska situationen, med köpstopp och mycket ansträngd likviditet, samt vakanser har haft stor påverkan på den extremt låga investeringsnivån 2020. Det fortsatt ansträngda ekonomiska läget har också stor påverkan på 2021 och 2022 års investeringsnivåer. Små investeringar leder till ett eftersatt underhållsbehov, vilket inte är bra inför framtiden.

Finansnetto

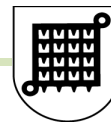
Finansnettot är negativt med 0,2 mnkr för året, finansiella kostnader är således något högre än finansiella intäkter. Det är en effekt av att räntor på både likviditet och låneskuld stigit. Utdelning från Kommuninvest på 0,3 mnkr samt borgensavgifter från kommunens helägda dotterbolag utgör den övervägande delen av de finansiella intäkterna.

Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid årsskiftet 1,64 procent. Vid föregående årsskifte var genomsnittsräntan på låneskulden 0,22 procent. Märks nu att räntenivåerna har stigit markant, vilket innebär kostnadsökningar för kommunen.

Låneskuld

Kommunen har följt den planerade amorteringen, vilket innebär att 4 mnkr amorterats. Totalt uppgår kommunens låneskuld vid årsskiftet till 51 mnkr.

Eget kapital

Förändringen av eget kapital utgörs av årets resultat 30,7 mnkr.

Borgensåtaganden

Kommunen har beviljat en borgensram för Valbohem AB på 200 mnkr. Valbohem AB har utnyttjat 186 mnkr av beviljad borgensram.

Färgelanda Vatten AB har utnyttjat 42,5 mnkr av beviljad borgensram på 70 mnkr.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	30 740	3 261	-10 603	-31 471
(-) Samtliga realisationsvinster				
(+) Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				16 094
(-/+) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(+/-) Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	30 740	3 261	-10 603	-15 377
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-26 115			
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserv			10 603	
(=) Balanskravsresultat	4 625	3 261	0	-15 377

Kommunfullmäktige antog Riktlinjer för Resultatutjämningsreserv (RUR) den 2013-12-11 §151, dnr 2013-569. Av dessa framgår:

Avsättning bör ske i sådan omfattning att kommunen tror sig kunna klara en normal konjunkturedgång utan att detta påverkar verksamheten kortsiktigt. Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen. Även om en planerad avsättning kan beslutas i budgeten så är det först när resultatet för året är klart som den slutliga avsättningen kan avgöras.

Disposition ska i princip endast ske då kommunens skatteintäkter får en svag utveckling till följd av en konjunkturedgång. En konjunkturedgång kan anses inträffa när det råder en allmän enighet om detta bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Vid disposition bör även en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig.

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med bokslut för att täcka oplanerade underskott.

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen ovan visar att kommunen klarar balanskravet för 2022. Enligt kommunallagen ska ett negativt balanskravsresultat regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.

I balanskravsutredningen för 2019 ovan gjordes justeringar för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet med 16 094 tkr. Kommunen hade under året sålt ett antal fastigheter som del i omstrukturering i en svår ekonomisk situation och har inte för avsikt att återställa dessa

nedskrivningar/rea förluster. Efter justeringar hade Färgelanda Kommun att återställa ett balanskravsresultat på - 15 377 tkr. Åtgärdsplan för hur reglering skulle ske skulle beslutas i samband med beslut om Mål- och Resursplan 2021–2023. *Kommunfullmäktige beslutade dock (KF § 49, Dnr 2020/126) att 15 377 tkr av underskottet i 2019 års resultat inte behöver regleras gentemot balanskravet utan åberopas som synnerliga skäl.*

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010–2012 avsattes 14 575 tkr till resultatutjämningsreserven. 10 603 tkr av avsatta medel har använts för att reglera det negativa resultatet för 2020, således återstår 3 972 tkr av RUR.

Då kommunen i år uppnått en positiv soliditet (inkl. pensionsförpliktelser) är belopp motsvarande den del av resultatet som överstiger en procent av skatter och bidrag möjlig att avsätta till RUR. Ovanstående balanskravsutredning visar att 26 115 tkr av 2022 års resultat föreslås avsättas till RUR. Förvaltningen har samrått med revisor och denne har inget att invända i frågan. Kommunfullmäktige fattar slutgiltigt beslut kring avsättning till RUR i samband med behandling av årsredovisningen. Efter denna avsättning skulle då den sammanlagda RUR:en uppgå till 30 087 tkr.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2023 och 2025–2026. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. (SKR Cirkulär 22:54)

Väsentliga personalförhållanden

Sammanfattning

Statistiken visar att Färgelanda kommun har färre anställda, en ökad sjukfrånvaro samt en accelererande personalomsättning.

Djupare analyser kommer att utföras i personalbokslutet.

Antal anställda och faktisk arbetad tid

Tabell 1 visar antalet årsarbetare som beräknas genom att fördela antalet arbetade timmar på normalt arbetade timmar per år och heltid (1980 timmar). I statistiken räknas både månads- och timanställda in.

2022 har antal årsarbetare minskat och även arbetad tid.

Djupare analys finns i personalbokslutet.

Tabell 1.

Antal årsarbetare				
	2022	2021	2020	2019
Arbetad tid	767 076	779 805	763 531	783 144
Årsarbetare	387	394	386	396

Antalet anställda fördelat på sektor

Tabell 2 visar antalet anställda fördelat på sektor, kön samt tillsvidare- och visstidsanställda. Timanställda är exkluderade. Siffrorna visar ett genomsnitt fördelat på året.

Statistiken visar att antalet anställda har minskat sedan föregående år.

Barn och utbildning har minskat sina tillsvidareanställda. Omsorg har en marginell förändring sedan 2021.

Minskningen av antal anställda på stab och ökningen på samhällsutveckling beror framför allt på en omorganisering. Arbetsmarknadsenheten låg 2021 under stab och idag ligger den under samhällsutveckling därav ökningen av antalet visstidsanställda på samhällsutveckling.

En djupare analys finns i personalbokslutet.

Tabell 2.

Antal anställda fördelat på sektor						
Sektor	Total 2022	Total 2021	Tillsvidare 2022	Tillsvidare 2021	Visstid 2022	Visstid 2021
Barn & Utbildning	193	201	164	173	29	28
Kvinnor	162	168	140	145	22	23
Män	31	33	24	28	7	5
Omsorg	192	192	177	178	15	14
Kvinnor	170	173	158	161	12	12
Män	22	19	19	17	3	2
Samhälls-utveckling	72	65	56	58	16	7
Kvinnor	53	52	45	48	8	4
Män	19	13	11	10	8	3
Stab	30	53	27	28	3	25
Kvinnor	21	32	19	19	2	13
Män	9	21	8	9	1	12
Total	487	511	424	437	63	74

Tabell 3 innefattar samma beräkning av statistik som tabell 1 men fokuserar på en jämförelse över antalet anställda per år fördelat på kvinnor och män tillsvidare och visstid.

Tabell 3.

Antal anställda per år				
	2022	2021	2020	2019
Tillsvidare	424	437	434	437
Kvinnor	362	373	376	377
Män	62	64	58	60
Visstid	63	74	75	80
Kvinnor	44	52	51	51
Män	19	22	24	29
Total	487	511	509	517
Kvinnor	406	425	427	428
Män	81	86	82	89

Personalomsättning

Statistiken som redovisas i tabell 4 är beräknad på externa avslut av tillsvidareanställda under respektive år. Detta fördelas på genomsnittligt antal tillsvidareanställda under samma period. Med avslut menas de som har sin sista anställningsdag under beräkningsperioden. Även om statistik finns som visar anställningar som avslutas efter beräkningsperioden räknas dessa inte med. Orsaken till det är att det annars kan bli missvisande siffror då det i efterhand kan tillkomma fler avslut under kommande period

Ökningen av personalomsättningen är oroande.

Djupare analys finns i personalbokslutet.

Tabell 4.

Personalomsättning					
År	Stab	Barn & utbildning	Omsorg	Samhälls- utveckling	Totalt
2022	19%	18%	19%	23%	19%
2021	18%	12,1 %	10%	3,4 %	10,3 %
2020	17,9 %	4,6 %	9,8 %	15,5 %	9 %
2019	9,7 %	7,2 %	9,9 %	29,4 %	11,9 %

Jämför vi antalet anställda i tabell 5, som har valt att avsluta sin anställning på egen begäran ser vi en markant ökning inom alla sektorer.

Tabell 5.

Avslut på egen begäran	2022	2021
Stab	2	4
Barn och utbildning	23	12
Omsorg	34	12
Samhällsbyggnad	5	1
Totalt	64	29

Sysselsättningsgrad

Statistiken nedan i tabell 6 är beräknad på ett genomsnitt under året och jämförs med tidigare år. Orsaken till att det beräknas på ett genomsnittligt antal är för att få en så rättvisande statistik som möjligt då antalet anställningar varierar under året.

Tabellerna visar antal anställda med respektive sysselsättningsgrad. Statistiken visar endast tillsvidare- och visstidsanställdas sysselsättningsgrad. Timanställningar är inte medräknade då det inte finns någon bestämd sysselsättningsgrad i dessa anställningar.

Färgelanda kommuns målsättning är att stadigt öka andelen heltider.

Tabell 6.

Sysselsättningsgrad				
	2022	2021	2 020	2 019
Heltid	384	394	397	389
Kvinnor	314	323	327	312
Män	70	71	70	77

Sys­sel­­sättningsgrad				
75–99%	67	74	74	85
Kvinnor	62	66	66	78
Män	5	8	8	7
< 75%	36	43	42	43
Kvinnor	31	37	36	38
Män	5	6	6	5
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	79	77	77	75

Löner

Medellönen för tillsvidareanställd personal i kommunen var vid mättilfället 31 december 2022, 33 884 kronor vilket är en ökning om 2,69% i jämförelse mot medellönerna 2021 vid samma mättilfälle. Medellönen är totala heltidslönen dividerad med antalet anställningar.

Medianlönen är det mittersta värdet i ett lönespann sorterat från minsta till högsta värde. Medianlönen anger det värde där hälften i urvalsgruppen tjänar mer och hälften tjänar mindre än medianvärdet.

Medianvärdet ger i regel en mer rättvisande bild av löneläget då detta värde definitionsmässigt ligger exakt i mitten av lönespannet och påverkas därmed inte av extrema värden på hög eller låg nivå. Medellönen tenderar däremot att påverkas påtagligt av de högsta och lägsta lönerna. I synnerhet kan de allra högsta lönerna ha en stor effekt på genomsnittslönens nivå. Detta blir påtagligt i tabellen nedan där medellönen konsekvent ligger på en högre nivå än medianlönen.

Percentilerna redovisar andel medarbetare inom lönespannet som har lika eller lägre lön än det redovisade värdet. 10:e percentilen är den lön som är lika med eller lägre än det redovisade värdet för 10 procent av medarbetarna i gruppen. Den 90:e percentilen innebär att medarbetarna har en lön som är lika med eller lägre än 90:e percentilen.

I tabellen nedan redovisas medellön, medianlön och percentilvärdena för 2022 respektive 2021. K/M innebär att gruppen är heterogen och redovisar totala värdet.

År	Kön	Antal	10:e percentil	Median	Medel	90:e percentil
2022	K/M	430	25 984	31 277	33 884	45 000
	Kvinnor	362	25 976	30 682	33 562	44 985
	Män	68	26 144	35 000	35 599	45 045
2021	K/M	439	25 275	29 895	32 997	43 570
	Kvinnor	374	25 212	29 740	32 675	43 000
	Män	65	25 428	33 230	33 994	44 020

Männen redovisar genomgående en högre lönenivå. Medianlönen är där skillnaden utmärker sig mest med 14%, medan percentilerna har jämnat ut sig, i synnerlighet på de högre nivåerna, i jämförelse mot 2021.

Färgelanda kommun har under 2022 genomfört ett omfattande arbete med att utveckla lönebildningsprocessen med syfte att förtydliga och säkerställa dess efterlevnad, skapa förutsättningar för en lönestruktur som avspeglar arbetsvärderingen och motverka osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män.

Ett nytt lönekartläggningssystem har implementerats och tydliga direktiv, anvisningsdokument och stödmaterial har framarbetats för att organisationens chefer och medarbetare ska få en tydlighet i lönebildningsprocessen. Vidare har lönesättande chefer på samtliga nivåer utbildats inför löneöversynen och såväl chefer som medarbetare har tillgodosetts med informationsmaterial kring

löneöversynsprocessen.

Under våren och hösten 2022 har kommunen tillsammans med arbetstagarorganisationer och samtliga chefer bearbetat underlag inför lönekartläggning i form av indelning av yrkesgrupper med lika arbete samt arbetsvärderat grupper av lika arbete. Detta har skapat en tydlig lönebild av nuläget samtidigt som det ger arbetsgivaren underlag att arbeta med att uppnå en framtida lönestruktur som avspeglar arbetsvärderingen. Utöver att uppfylla gällande lagkrav och motverka osakliga löneskillnader mellan kön, anser kommunen att en tydlig, rättvis och rättssäker lönebildningsprocess, är en av flera väsentliga faktorer för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som är en förutsättning för att attrahera, rekrytera, motivera, utveckla och behålla kompetent personal.

Sjukfrånvaro

Tabell 7 nedan visar sjukfrånvaron i Färgelanda kommun. Med detta menas antal sjukfrånvarotimmar fördelat på antal budgeterade timmar. Statistiken är framtagen för hela 2022 och jämförs med tidigare år. Timanställda är exkluderade i statistiken.

Sjuktalen mellan åldersgrupper och kön är inte jämförbara då det är en stor skillnad på antal anställda i de olika grupperna.

En alarmerande ökning av sjukfrånvaro, framför allt långtidsfrånvaron. Troliga faktorer som påverkar är försämrad arbetsmiljö, mindre återhämtning och ökad arbetsbelastning.

En djupare analys kommer i personalbokslutet.

Tabell 7.

Sjukfrånvaro				
	2022	2021	2 020	2 019
Total sjukfrånvaro	9,6	8,3	8	6,2
Sjukfrånvaro från dag 60	48,7	42,8	38,4	44,1
Sjukfrånvaro kvinnor	9,9	8,8	8,2	6,5
Sjukfrånvaro män	7,9	6	7,3	6,2
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	7,2	8,5	6,6	6,1
Sjukfrånvaro 30-49 år	10,0	8,4	7,7	5,8
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	9,8	8,2	8,9	6,6

Arbetsmiljö

Under 2022 förbättrades hela det systematiska arbetsmiljöarbetet på övergripande nivå med en ny arbetsmiljöpolicy, arbetsmiljöhandbok och rutiner samt en ny modul i Stratsys.

Allt för att skapa en bättre struktur och styrning i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett gemensamt årshjul för aktiviteter i det systematiska arbetsmiljöarbetet har tagits fram likaså utbildningar samt stödmaterial till chefer.

Företagshälsovård

Tabell 8 nedan visar hur fördelningen av företagshälsovårdens insatser har använts under 2022. Företagshälsovården omorganiserades november 2020, vilket innebär att statistik finns från 2021. Majoriteten av resurserna är fördelade på förebyggande och rehabiliterande insatser likt tidigare år.

Målbilden är att kunna fördela en större andel resurser till främjande, tidiga insatser och utveckling. Generellt har användandet av företagshälsovården ökat. 2022 ser vi en omfördelning mellan förebyggande och rehabilitering samt en ökning av tidiga insatser. Likt 2021 är de

tjänsterna som använts mest under året arbetsmiljökonsultation på organisationsnivå och stödsamtal på individnivå. Vi ser en ökning av stödsamtal till chefer från 2,1% till 23,7%.

En djupare analys finns i personalbokslutet.

Tabell 8.

Fördelning av företagshälsovårdsinsatser i procent		
	2022	2021
Främjande	1,0%	1,0 %
Förebyggande	52,0%	42,0 %
Rehabilitering	37,5%	54,0 %
Tidiga insatser	8,0%	3,0 %
Utveckling/utbildning	1.5%	1,0 %

Förväntad utveckling

Demografin

Den demografiska utmaningen beror, något förenklat, på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Framst är det äldreomsorgen som har ett starkt tryck med ökande behov, liksom även hälso- och sjukvården. Det hänger samman med att vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar. I grunden är det något bra, men det bidrar till betydande utmaningar för bemanning, lokalbehov och finansiering.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är direkt kopplad till kommunens attraktivitet, både som arbetsgivare och som plats att leva och bo på, men är även kopplad till finansiell styrka och befolkningsutveckling. En allt hårdnande konkurrens inom flera yrkeskategorier är en verklighet och det som ses framåt är att kompetensförsörjningen fortsätter att vara en utmaning.

Ekonomiska situationen

Utmaningarna kring ekonomin är både beroende av den internationella och nationella ekonomiska utvecklingen, men även av den lokala näringslivs- och befolkningsutvecklingen. Därutöver är de avhängiga kommunens förmåga att hålla nere kostnadsutvecklingen utan att stagnera i utveckling och attraktivitet.

Färgelanda kommun befinner sig fortfarande i ett mycket besvärligt ekonomiskt läge. Kommunen har visserligen vidtagit olika effektiviseringsåtgärder, men samtidigt ökar utmaningarna. Den samhällskris som råder, bland annat på grund av krig i Europa, med ökade kostnader som följd, hög inflation och kraftigt ökade pensions- och räntekostnader innebär ytterligare utmaningar för kommunen. Särskilt med beaktande av att ekonomiska buffertar saknas.

Arbetet med bland annat förstudier utifrån lokalförsörjningsplan och samverkansuppdrag fortsätter. Modiga kraftfulla beslut kommer att krävas för Färgelanda kommuns framtid.

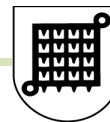
Ökande förväntningar på offentlig service

Förväntningarna på offentlig service tenderar att öka över tiden i takt med välfärds- och teknikutvecklingen. En utmaning ligger för den lilla kommunen i att inte ha de ekonomiska förutsättningarna för att klara välfärdsuppdraget samt invånarnas förväntningar och vår egen

omställningsförmåga inför framtiden. Vidare finns en utmaning i att som liten kommun inte ha kapacitet att säkerställa rättssäker och likvärdig service med hög kvalitet till invånarna. Kloka och modiga beslut behöver fattas i utvecklingen av välfärden. Sambandet mellan välfärdens kvalitet och service, kompetensförsörjning och finansiering är betydelsefullt för en långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet.

Resultaträkning

	N o t	Kommunen			Koncernen	
		Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Utfall 2022
Belopp i Tkr						
Verksamhetens intäkter	1	79 629	72 451	67 072	125 259	119 937
Verksamhetens kostnader	2	-495 183	-492 320	-479 747	-532 219	-531 401
Avskrivningar	3	-11 745	-11 711	-12 081	-19 553	-19 538
Verksamhetens nettokostnader		-427 299	-431 580	-424 756	-426 513	-431 002
Skatteintäkter	4	293 956	316 175	303 427	293 956	316 175
Generella statsbidrag och utjämning	5	136 368	146 322	138 349	136 368	146 322
Verksamhetens resultat		3 025	30 917	17 020	3 811	31 495
Finansiella intäkter	6	556	1 245	393	244	1 436
Finansiella kostnader	7	-320	-1 422	-350	-711	-3 290
Resultat efter finansiella poster		3 261	30 740	17 063	3 344	29 641
Extraordinära poster	7 b	0	0	0	-201	956
Periodens resultat		3 261	30 740	17 063	3 143	30 597

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b, 10				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		283 747	284 327	485 584	487 605
Maskiner och inventarier		12 134	12 554	14 276	50 712
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	11	15 191	15 231	5 356	5 396
Summa anläggningstillgångar		311 072	312 112	505 216	543 713
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.		0	130	252	570
Fordringar	12	37 408	49 394	38 002	50 989
Kassa och bank	13	29 602	53 683	47 325	77 489
Summa omsättningstillgångar		67 010	103 207	85 579	129 048
SUMMA TILLGÅNGAR					
		378 082	415 319	590 795	672 761
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Årets resultat		3 261	30 740	3 143	30 597
Avgår avsättning till RUR		0	-26 115	0	-26 115
Resultatutjämningsreserv		3 972	30 087	3 972	30 087
Övrigt eget kapital		93 878	97 139	99 504	102 670
Summa eget kapital		101 111	131 851	106 619	137 239
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	7 053	6 931	7 362	7 257
Andra avsättningar	15	70	70	3 148	1 600
Summa avsättningar		7 123	7 001	10 510	8 857
Skulder					
Långfristiga skulder	16	175 577	171 996	370 247	348 238
Kortfristiga skulder	17	94 271	104 471	103 419	178 427
Summa skulder		269 848	276 467	473 666	526 665
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER					
		378 082	415 319	590 795	672 761
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser	18	126 912	120 448	126 912	120 448
Borgensförbindelser	19	191 500	228 500	0	0

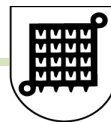

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		3 261	30 740	3 143	30 597
Justering ej likviditetspåv. poster enl. spec.		12 189	11 589	21 486	19 433
Övriga likviditetspåverkande poster enl. spec.		0	0	-1 548	-1 548
Poster som redovisas i annan sektion enl. spec.		-1 022	-146	-56	-146
Poster som bokförts direkt mot eget kap.		7 009	0	7 009	-529
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		21 437	42 183	30 034	47 807
+/- Minsk/ökn förråd m.m.		0	-130	-106	-318
+/- Minsk/ökn övriga kortfrist. fordr.		-10 578	-11 986	-9 102	-12 435
- Minskning förutbetalda investeringsbidrag		-513	-519	-513	-519
+/- Ökn/minsk NÄRF		142	-559	142	-559
+/- Ökn/minsk övriga kortfristiga skulder		4 564	9 731	4 555	18 702
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>		15 052	38 720	25 010	52 678
INVESTERINGSVIRKSAMHETEN					
Investering i materiella anlägg. tillg.		0	-12 994	0	-58 278
Försäljning av materiella anlägg. tillg.		31 304	429	22 283	429
Investering i aktier o andelar		0	-40	0	-40
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>		31 304	-12 605	22 283	-57 889
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Upplåning					
Amortering långfristiga lån		-3 875	-4 000	-3 092	-22 915
Nyupptagen långfristig leasingkuld		1 497	1 497	1 497	1 497
Amortering långfristig leasingkuld		-38 715	0	-38 715	0
Ökning långfrist skuld koncernbolag		0	0	1 015	487
Ökning kortfristiga lån		0	0	204	55 337
Minskning kortfristiga lån		0	-500	0	0
Ökning kortfristig leasingkuld		0	969	0	969
Minskning kortfristig leasingkuld		-1 357	0	-1 357	0
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>		-42 450	-2 034	-40 448	35 375
Årets kassaflöde		3 906	24 081	6 845	30 164
Likvida medel från årets början		25 696	29 602	40 480	47 325
Likvida medel från periodens slut		29 602	53 683	47 325	77 489
Spec. " Justering ej likviditetspåverkande poster"					
Avskrivningar		11 745	11 711	19 552	19 538
Just. för förändr. Pensionsavsättning exkl. utbet.		444	-122	491	-105
Just. för förändr. Andra avsättningar exkl. utbet.		0	0	1 443	0
Justering ej likviditetspåverkande poster		12 189	11 589	21 486	19 433

	Kommunen		Koncernen	
Spec. "Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten"				
Andra avsättningar, minskn pga. utbet	0	0	-1 548	-1 548
Övriga likviditetspåverkande poster...	0	0	-1 548	-1 548
Spec. "Poster som redovisas i annan sektion"				
Realisationsresultat samt upp- o nedskrivn. för materiella o immateriella anlägg. tillg.	-1 022	-146	-56	-146
Poster som redovisas i annan sektion	-1 022	-146	-56	-146
Spec. till Årets kassaflöde				
+/- Ökn/minskn kassa och bank	3 906	24 081	6 845	30 164
Årets kassaflöde	3 906	24 081	6 845	30 164

Notförteckning

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2 021	2 022	2 021	2 022
Not 1 Intäkter				
Statsbidrag	36 502	27 807	36 502	27 807
Övriga bidrag	693	1 342	693	1 342
Konsumtionsavgifter	8 215	8 578	19 277	19 785
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	6 051	5 443	6 051	5 443
Kostersättning	0	0	0	0
Avgifter från andra kommuner	0	0	0	0
Övriga avgifter	4 307	4 972	4 285	4 972
Försäljning	12 422	13 813	11 998	13 813
Hysesintäkter	7 302	6 819	42 625	44 255
Övriga intäkter	4 137	3 677	3 828	2 520
Fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Summa	79 629	72 451	125 259	119 937
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	-288 744	-292 261	-300 487	-302 932
Material	-15 231	-17 845	-36 365	-39 054
Köpta tjänster	-47 367	-38 611	-43 134	-35 328
Entreprenader	-102 112	-100 306	-102 957	-101 475
Kostnader för räkenskapsrevision avseende fg år	-105	-105	-155	-152
Övriga kostnader/Bidrag	-41 624	-43 192	-49 121	-52 460
Summa	-495 183	-492 320	-532 219	-531 401
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	-8 935	-8 840	-16 743	-11 176
Fastigheter	-2 810	-2 871	-2 810	-8 362
Summa	-11 745	-11 711	-19 553	-19 538
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	285 235	306 327	285 235	306 326
Slutavräkning skattemedel	1 095	2 128	1 095	2 129
Prognos skatteavräkning	7 626	7 720	7 626	7 720
Summa	293 956	316 175	293 956	316 175
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	99 179	102 758	99 179	102 758
Kostnadsutjämning	18 048	15 527	18 048	15 527
Fastighetsavgift	15 827	15 845	15 827	15 845
Utjämningsavgift LSS	-16 522	-9 616	-16 522	-9 616
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	0	0	0
Regleringsbidrag/avgift	19 836	18 198	19 836	18 198
Generella bidrag från staten	0	3 610	0	3 610

Summa	136 368	146 322	136 368	146 322
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning	149	315	149	315
Ränteutäkter	1	385	18	567
Räntebidrag	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	406	545	77	554
Summa	556	1 245	244	1 436
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad lån	-49	-358	-591	-1 796
Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-271	-1 064	-120	-1 494
Skatt pga. bokslutsdisposition	0	0	0	0
Summa	-320	-1 422	-711	-3 290
Not 7b Extraordinära poster	0	0	-201	956
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	349 437	355 243	662 319	674 805
Ackumulerad avskrivning	-186 518	-195 452	-307 153	-323 626
Årets investeringar	5 568	7 238	10 673	56 419
Utrangering	0	0	0	-551
Försäljning	-784	-429	-784	-429
Reavinst	1 022	201	1 058	201
Reaförlust	0	-55	0	-55
Nedskrivning	0	0	-1 042	0
Avskrivning	-8 935	-8 841	-15 432	-15 433
Redovisat värde vid årets slut	159 790	157 905	349 639	391 331
Genomsnittlig nyttjandeperiod	38 år	37 år		
Linjär avskrivning tillämpas för byggnader och tekniska anläggningar. För tillgångar som inte minskar i värde ex mark görs ingen avskrivning, och dessa anläggningar exkluderas i den genomsnittliga nyttjandeperioden.				
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	13 472	13 281	33 373	33 182
Verksamhetsfastigheter	95 977	89 256	95 977	220 048
Fastigheter för affärsverksamhet	3 580	3 399	3 580	3 399
Publika fastigheter	22 408	21 732	22 408	21 732
Fastigheter för annan verksamhet	10 805	10 791	10 805	10 791
Övriga fastigheter inkl. VA-anläggningar	3 444	2 924	37 514	38 612
Pågående arbeten	10 104	16 522	10 104	53 567
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	159 790	157 905	213 761	381 331

Not 9a Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	70 553	73 038	86 007	90 470
Ackumulerad avskrivning	-58 094	-60 905	-64 906	-69 884
Årets investeringar	2 486	3 291	3 515	4 083
Utrangering	0	0	-320	0
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-2 810	-2 870	-3 709	-4 106
Redovisat värde vid årets slut	12 135	12 554	20 587	20 563
Genomsnittlig nyttjandeperiod	25 år	24 år		

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier

Not 9b Specifikation maskiner och inventarier

Maskiner	972	1 016	8 235	8 425
Inventarier	10 145	10 187	11 067	10 515
Bilar och andra transportmedel	279	675	279	947
Konst	0	0	0	0
Övriga maskiner och inventarier	738	676	1 006	676
Summa	12 134	12 554	20 587	20 563

Not 10 Finansiell leasing

Hyreskontrakt med avtalstid överstigande fem år

Avgifter inom ett år	9 453	10 421	9 453	10 421
Avgifter senare än ett år men inom fem år	37 810	41 688	37 810	41 688
Avgifter senare än fem år	76 694	74 314	76 694	74 314
Summa	123 957	126 423	123 957	126 423

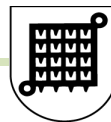
Fotnot:

Hyreskontrakt med avtalstid mindre än fem år har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

År 2017 var första året som denna klassificering enl RKR 13.2 tillämpades.

Not 11 Finansiella tillgångar

Inera AB	42	42	42	42
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500	0	0
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	50	0	0
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	4 798	4 798	4 798	4 798
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
Västvatten AB	0	0	175	175
HBV	0	40	40	80
Summa	15 191	15 231	5 356	5 396

Not 12 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	5 730	4 779	6 241	5 717
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	26 501	39 640	26 132	39 788
Mervärdesskatt	4 421	4 051	4 421	4 051
Övriga fordringar hos staten	715	921	815	771
Övriga fordringar	41	3	393	110
Summa	37 408	49 394	38 002	50 437

Not 13 Kassa och bank

Handkassa	0	0	0	0
Kassa och bank	29 602	53 683	47 325	77 489
Summa	29 602	53 683	47 325	77 489

Not 14 Avsatt till pensioner och liknande förpliktelser

Pensioner	5 676	5 578	5 985	5 905
Löneskatt	1 377	1 353	1 377	1 352
Summa	7 053	6 931	7 362	7 257

Not 15 Övriga avsättningar

Framtida underhåll av våtmarker	70	70	70	70
Övriga avsättningar	0	0	3 078	1 530
Summa	70	70	3 148	1 600

Not 16 Långfristiga skulder

Långfristiga lån

Ingående skuld	54 938	51 063	247 093	199 874
Nya lån	0	0	1 500	37 000
Amorteringar och lösen av lån	-3 875	-4 000	-3 875	-15 071
<i>Utgående skuld</i>	<i>51 063</i>	<i>47 063</i>	<i>244 718</i>	<i>221 803</i>

Av Valbohems fastighetslån placerade hos Kommuninvest ska 56 Mkr omsättas under 2023, därav klassificering som kortfristig skuld.

Övriga långfristiga skulder

Norra Älvsborgs räddningsförbund	3 860	3 301	3 860	3 301
Leasingskulld långa hyreskontrakt	114 504	116 001	114 504	116 001
Skuld för statliga investeringsbidrag	6 150	5 631	6 150	5 631
Övrigt	0	0	1 015	1 502
<i>Utgående skuld</i>	<i>124 514</i>	<i>124 933</i>	<i>125 529</i>	<i>126 435</i>
Summa	175 577	171 996	370 247	348 238

Not 17 Kortfristiga skulder

Kortfristig del av långfristiga lån	4 000	3 500	4 204	59 541
Kortfristig del av leasingskulld	9 453	10 422	9 453	10 422
Skuld till kollektiv slam och renhållning	1 062	1 062	1 062	1 062
Leverantörsskulder	18 255	15 028	19 824	21 955
NÄRF (individuell del av pensioner)	371	406	371	406
Övriga skulder	7 882	26 170	9 357	29 225

VA kollektiv	0	0	3 048	3 343
Löneskatter	4 309	4 571	4 309	4 571
Mervärdesskatt	309	227	309	227
Upplupna löner	828	912	828	912
Upplupna semesterlöner	13 295	12 081	13 768	12 081
Upplupna sociala avgifter	10 627	10 251	10 627	10 251
Upplupna pensionskostnader	8 333	8 465	8 333	8 465
Upplupna räntekostnader	16	114	16	114
Övriga interimsskulder	15 531	11 262	17 910	15 852
Summa	94 271	104 471	103 419	178 427

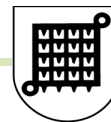
Av Valbohems fastighetslån placerade hos Kommuninvest ska 56 Mkr omsättas under 2023, därav klassificering som kortfristig skuld.

Not 18 Pensionsförpliktelser

Ansvarsförbindelse	109 759	98 871	109 759	98 871
Löneskatt	26 627	23 986	26 627	23 986
Avgår överskottsfond	-9 474	-2 409	-9 474	-2 409
Summa	126 912	120 448	126 912	120 448

Not 19 Borgensförbindelser

Egna Hem	0	0	0	0
Kommuninvest	191 500	228 500	0	0
Summa	191 500	228 500	0	0

Drift- och Investeringsredovisning

Driftredovisning

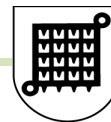
Belopp i tkr	Netto 2021	Kostnad	Intäkt	Netto 2022	Budget 2022	Periodens Avvikelse
Nämnd/Sektor						
Kommunfullmäktige	-2 186	-2 515	213	-2 302	-2 785	483
Kommunstyrelse och Stab	-50 041	-53 196	6 234	-46 962	-44 926	-2 036
Avdelning samhällsutveckling	-41 753	-92 569	46 519	-46 050	-45 329	-721
Utbildningsnämnden	-177 453	-198 123	21 429	-176 694	-174 464	-2 230
Socialnämnden	-145 353	-177 287	21 667	-155 620	-148 861	-6 759
Summa verksamheten	-416 786	-523 690	96 062	-427 628	-416 365	-11 263
Finansiering	-10 525	-87 047	83 061	-3 986	-8 391	4 405
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-60 824	-59 626	0	-59 626	-61 435	1 809
- Pensionskostnader	-26 855	-28 515	0	-28 515	-23 759	-4 756
- Personalomkostnadspåslag (PO)	79 314	0	78 558	78 558	75 664	2 894
- Internränta	1 978	0	1 496	1 496	1 486	10
- Övrigt	-4 138	1 094	3 007	4 101	-347	4 448
Summa efter finansiering	-427 311	-610 737	179 123	-431 614	-424 756	-6 858
Skatteintäkter	293 956	0	316 175	316 175	303 427	12 748
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	100 705	-9 616	118 285	108 669	107 384	1 285
Kommunal fastighetsavgift	15 827	0	15 845	15 845	15 612	233
Regleringsbidrag	19 836	0	18 198	18 198	15 353	2 845
Generella bidrag från staten	0	0	3 610	3 610	0	3 610
Finansiella intäkter	556	0	1 245	1 245	393	852
Finansiella kostnader	-308	-1 388	0	-1 388	-350	-1 038
TOTALT	3 261	-621 741	652 481	30 740	17 063	13 677

Investeringsredovisning

Investeringar 2022

	Nämnd	Toatal budgetram	Ack utfall 2021-12-31	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Pågående investeringar						
Etablering Dyrtorp (industriplan Högalid)	KS	25 050	2 798	0	0	0
IT ny dataplattform	KS	8 450	3 145	711	3 000	2 289
Fastighet underhållsplan	KS-SHU	52 435		3 174	6 250	3 076
E-arkiv	KS		790	483	1 500	1 017
LPA-system	KS		1 298	1 200	1 000	-200
Framtidens vårdmiljö (FVM)	SN	3 180	1 188	427	1 120	693
Summa pågående investeringar			9 219	5 995	12 870	6 875
Ersättningsinvesteringar						
Grundram	KS/stab	1 500		51	1 500	1 449
Grundram	KS/It	1 200		1 061	1 200	139
Grundram	KS/SHU	460		696	460	-236
Grundram	UN	800		383	800	417
IKT-plan	UN	470		467	470	3
Grundram	SN	880		380	880	500
Summa ersättningsinvesteringar		94 425	0	3 038	5 310	2 272
Nyinvestering enl beslut						
Fiber på landsbygd	KS	700		700	700	0
Elevadministrationsprogram	BuN				500	
Skolskjutsprogram	BuN				200	
Evolution, moduler	KS			159	120	
Verksamhetsanpassad kommunal fiber	SN				300	
Summa nyinvesteringar		103 615		859	1 820	0
Summa årets investeringar				9 892	20 000	10 108
Beslutad ram utav KF				9 892	20 000	10 108
Taxefinansierad investering						
Bommar ÄVC	KS	1 062	356		0	
Fjärrvärmeanslutning	KS			601		
Exernt finansierad investering	Nämnd	Toatal budgetram	Ack utfall 2021-12-31	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Lärcentrum	UN	1 500	530	36		
Total investering 2022			10 105	10 529	20 000	9 471

Kommunfullmäktige

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige har 31 ledamöter, varav 15 kvinnor och 16 män. Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses vid allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktige fattar beslut i ärenden som rör mål och riktlinjer för de kommunala verksamheterna, kommunens budget, den kommunala skattesatsen, taxor och avgifter, investeringar, stadsplanering, ekonomiska förmåner till de förtroendevalda samt andra viktiga och övergripande frågor för kommunen. Under kommunfullmäktige finns en val- och arvodesberedning, vilken har som huvuduppgift att förbereda kommunfullmäktiges val av ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen och övriga nämnder samt att lägga förslag till arvodering av kommunens förtroendevalda. Beredningen arbetar framför allt i anslutning till varje ny mandatperiod.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige har sammanträtt fyra gånger under året, varav flertalet webbsändes.

Bland kommunfullmäktiges 172 fattade beslut 2022 kan noteras:

- Avsiktsförklaring avseende kommunal samverkan 4D
- Centrumutvecklingsplan Färgelanda 2022–2024
- Samverkansavtal angående Campus Dalsland
- Ny arbetsmiljöpolicy
- Antagande av nya reglementen för styrelse och nämnder

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Intäkter	0	213	180	33
Kommunbidrag	2 186	2 785	2 785	0
Summa intäkter	2 186	2 998	2 965	33
Personalkostnader	-1 080	-1 489	-1 737	248
Övriga kostnader	-1 106	-1 026	-1 228	202
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-2 186	-2 515	-2 965	450
Periodens resultat	0	483	0	483

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Kommunfullmäktige	819	775	968	193
Kommunrevisionen	483	347	450	103
Bygg- och trafiknämnd	107	94	163	69
Överförmyndare	768	793	828	35
Valnämnd	8	293	376	83
Totalt	2 183	2 302	2 785	483

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott vilket främst har sin grund i färre sammanträden, icke utnyttjade utbildningsmedel samt i viss mån ändrade arvodesregler.

Kommunrevision

Revisorerna redovisar ett mindre överskott, vilket beror på att färre revisioner genomförts.

Kommunstyrelsen och stab

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledningskontoret

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och består av 11 ledamöter och 7 ersättare. Inom styrelsen finns ett arbetsutskott samt ett personalutskott. Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen biträds av kommunchefen, sektor samhällsutveckling, Ekonomiavdelningen, HR- och löneavdelningen samt Kansli- och IT-avdelningen. Styrelsen ska bland annat leda förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter.

Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens mark- och bostadspolitik, kontakter med näringslivet samt utgör kommunens personalorgan.

Under kommunstyrelsen sorterar Ekonomiavdelningen, HR- och löneavdelningen, Kansli- och IT-avdelningen samt Sektor Samhällsutveckling.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunchef, kommunövergripande

Knappt hade pandemin släppt sitt grepp, när nästa kris kom i form av krig i Europa. Organisationen gick snabbt in i nästa krishantering för att kunna hantera ett stort antal väntade flyktingar. Antalet blev dock inte så många som beräknats och arbetet övergick så småningom i mer normal handläggning.

Kommunen sökte och erhöll bidrag från delegationen för kommunal ekonomi i balans (Kammarkollegiet). Bidraget har till syfte att bistå till omstrukturerings- eller effektiviseringsåtgärder som syftar till att anpassa kommunens verksamhet till nya ekonomiska förutsättningar.

Det förändringsarbetet som påbörjats har fortsatt med orubbad kraft. Viktigt att notera är att det kvalitetssäkrings, utvecklings- och effektiviseringsarbete som pågår görs parallellt med ordinarie arbete, vilket påverkar tidsutdräkten.

Under året har en ny HR-chef samt en ny chef för Sektor samhällsutveckling rekryterats.

Ekonomiavdelning

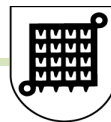
Ekonomiavdelningen har arbetat med kartläggning av följande ekonomiska processer som ska resultera i en tydlig fördelning av roller och ansvar:

- Delårsbokslut
- Årsbokslut
- Kundfakturering

HR- och löneavdelning

HR- och löneavdelningen har arbetat framgångsrikt med följande stora utvecklingsprojekt som alla ska bidra till att kommunen blir en mer attraktiv arbetsgivare:

- Nytt HR-/lönesystem som ska införas 2024
- Gemensam struktur för kommunens systematiska arbetsmiljöarbete
- Ny löneöversynsprocess.

Kansli-och IT avdelning

IT-enheten har både fått anpassa och driva säkerhetsarbetet vad gäller både de hårda och mjuka värden som finns. Våra största leverantörer sätter krav på den nivå av säkerhet och utbildningsnivå som kommer krävas för att arbeta med dessa IT-lösningar. IT-säkerheten kommer gradvis att öka från det redan idag styrda regelverket, vilket innebär att kraven på användare av kommunens tjänster och digitala plattform kommer skärpas.

Säkerhetsarbetet har intensifierats med civilt försvar och krigsplacering. Sista halvåret utbildades 15 stycken i en frivillig resursgrupp som initierades av säkerhetssamordnare. Dess syfte är att kunna stötta kommunen vid kris, olycka eller särskild händelse.

Valår innebär en hög belastning på Kanslifunktionerna. Förändrade regler vid val gjorde att förberedelser och strukturering tog mer tid i anspråk.

Harvens dag genomfördes efter uppehåll på grund av Covid. Det var ett stort deltagande av både utställare och besökare. Forum för kommunens näringsliv har initierats och är uppskattat.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Intäkter	6 539	6 234	5 077	1 157
Kommunbidrag	44 189	44 926	44 926	0
Summa intäkter	50 728	51 160	50 003	1 157
Personalkostnader	-21 338	-23 148	-21 352	-1 796
Övriga kostnader	-31 899	-30 012	-28 622	-1 390
Kapitalkostnader	-58	-36	-29	-7
Summa kostnader	-53 295	-53 196	-50 003	-3 193
Periodens resultat	-2 567	-2 036	0	-2 036

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelsen	2 681	2 580	3 000	420
Kommunchef, kommunövergripande	16 278	16 207	15 258	-949
Ekonomiavdelning	6 799	6 942	7 065	123
HR-och löneavdelning	8 374	7 331	7 201	-130
Kansli- och It avdelning	12 624	13 902	12 402	-1 501
Totalt	46 755	46 962	44 926	-2 036

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har haft lägre sammanträdeskostnader än budget och har inte förbrukat de ofördelade medlen.

Kommunchef, kommunövergripande

Underskottet härrör sedan tidigare från ett budgetunderskott gällande NÄRF.

Ekonomiavdelning

Den positiva avvikelsen gentemot budget beror till stor del på längre sjukskrivning, vilket påverkat verksamheten. I en liten organisation blir effekterna snabbt märkbara både kvalitets- och volymmässigt. Sårbarheten påverkar i sin tur arbetsmiljön för både chefer och medarbetare.

HR-och löneavdelning

Kostnaderna för utredningar och efterhjälpande åtgärder hos företagshälsovården har överstigit budgeten. Jämfört med 2021 har kostnaden minskat något men för att verkligen ha effekt borde kommunen satsa på hälsofrämjande och förebyggande insatser i större grad.

Kansli-och IT avdelning

Den del av resultatet som slår hårdast mot verksamheten är IT. Under april månad höjde Microsoft sina licenspriser med 40% och därtill har bristvaror på övrig IT-utrustning ökat med 30%. Den svenska kronan har varit oväntat svag under 10 månader och det mesta är knutet mot dollarn. Inför 2023 är licensavtalet låst i 36 månader och kommer därmed sänka kostnaderna. Detta tillsammans med ett förändrat arbetssätt som innebär att verksamheterna kan klara sina uppdrag på en lägre licensgrad kan få ner kostnaderna än mer.

Projektet för ny bas IT miljö går in på sitt sista år 2023 då det sista ska knytas ihop för att sedan gå upp i drift till årsskiftet 2023/2024. Dock påverkas IT av att HR-projektet inte planeras att driftsättas under året. Automatiserade tjänster styrs mycket med hjälp av "Masterdata" (ett ställe som föder andra system med uppgifter, ex. användaruppgifter som säkrats mot folkbokföringsregistret). Denna koppling får istället planeras in 2024 och kommer inte bära frukt förens senare det året.

Kansli

Året har präglats av valet som genomfördes under 2022. Det var förändringar mot föregående val och rutiner och strukturer fick arbetas om.

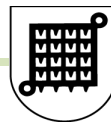
Utveckling av diariesystemet Evolution har genomförts och digitala tjänster som Netpublicator har kopplats på, vilket innebär säkrare hantering av handlingar.

Strategier

Det som förändrades mest under året var säkerhet och säkerhetssamordnaren fick mycket nya arbetsuppgifter och krav på sig. Samtidigt lades mycket fokus på civilt försvar och frivilligorganisationer. Folkhälsostrategen valde under hösten att avsluta sin tjänst och gå vidare mot nya utmaningar. I skrivande stund kan vi meddela att ny Folkhälsostrateg kommer att tillträda sin tjänst 1:e mars

Näringslivsfrågorna har fått mer fokus under 2022 och tar mycket tid i anspråk då det finns ett uppdämt behov hos lokala näringslivet. Det pågår även projekt från "Det goda livet i Dalsland" och andra Fyrbodalsamverkande projekt som startats upp efter pandemin.

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
BAS-IT miljö	IT	pågår	3 856	8 450
E-arkiv	Kansli	pågår	1 273	0
Nytt personaladministrativt system	HR-och personal avd.	pågår	2 498	2 800
Datorer 2022	IT/alla	klar	1 061	1 200
Bredbandsutbyggnad Rännelanda	IT	klart	700	700
Evolution, modul	IT-Kansli	klart	159	0
Inventarier	KS	klart	51	50
Totalt			9 598	13 200

Förväntad utveckling

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen reviderar under 2023 budgetprocessen och involverar nämnderna på annat sätt genom att förslag till budgetramar och anvisningar konsekvensanalyseras på nämnds nivå. Vidare kommer förslag till verksamhetsmål att föreslås av nämnderna.

Kommundirektör, kommunövergripande

En översyn av den övergripande organisationen kommer att genomföras i syfte att erhålla en organisation som bättre matchar behov som avseende kvalitet, utveckling, verkställighet och arbetsmiljö. Vidare kommer samverkansarbetet intensifieras både inom ramen för 4D och med andra samarbetspartners.

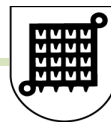
Kommunens påbörjade och helt nödvändiga förändringsresa avseende struktur och kultur fortsätter under 2023 med orubbad kraft.

Ekonomiavdelning

Ekonomiavdelningen kommer fortsätta med kartläggning av ytterligare ekonomiska processer som ska resultera i en tydlig fördelning av roller och ansvar. Detta för att uppnå effektivare och mer kvalitativa processer. Arbetet fortsätter även kring översyn och revidering av ekonomiska styrdokument. Utifrån bland annat detta kommer utbildningar att genomföras.

HR-och löneavdelning

På HR-området arbetas med att utveckla och skapa struktur i löneöversynsprocessen. Arbetsmiljöpolicyn som beslutades i KF 2022 ger fortsatt arbete med att förankra och följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i samtliga verksamheter. På löneområdet fortsätter projektet att införa det nya HR-/lönesystemet som upphandlades för flera år sedan. Införandet har tagit lång tid och efter förhandlingar med leverantören ser det i skrivande stund ut som om arbetet med införandet kan fortsätta under hela 2023 och intensifieras närmare årsskiftet 23/24 för att kunna slutföras våren 2024. HR och lön har också fokus på att stödja och utbilda chefer i det strategiska arbetet att möta kompetensutmaningen så att Färgelanda kommun blir en mer attraktiv

arbetsgivare.

Kansli-och IT avdelning

Fokus på att genomföra sista etapperna i projektet BAS-IT. Infrastrukturen i nätverksmiljön kommer att förstärkas och M365 får de sista lagren av säkerhet, integration och användarhantering innan projektet övergår till drift.

Integrationsarbete kommer även att göras för Stratsys, nya elevregistersystemet och förberedelse för e-Companion.

Kommunikationsplattform gällande växel- och telefonilösning kommer upphandlas under 2023. Detta görs tillsammans med övriga Dalslandskommuner och ska vara på plats till årsskiftet. Målet är att implementera en lösning som gör att växel och Microsoftplattformen fungerar sömlöst och möjliggör därmed en helt digital växelfunktion med helt andra möjligheter för samverkan.

Kansliet kommer genomföra projekt för ytterligare funktioner i kommunens diariesystem, samt säkerställa att gallring och koppling till e-arkiv automatiseras.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Kommunstyrelsen har sedan 2020 genomfört åtgärder och översyner i syfte att åstadkomma kostnadseffektivisering av verksamheten - det har bland annat handlat om lokalförsörjningsplan, förändrade arbetssätt, processkartläggningar och organisationsförändringar. Under 2023 kommer en översyn av den övergripande organisationen att genomföras i syfte att erhålla en organisation som bättre matchar behov som kvalitet, utveckling, verkställighet och arbetsmiljö. Vidare kommer samverkansarbetet intensifieras både inom ramen för 4D och med andra samarbetspartners.

Kommunens pågående förändrings- och förbättringsarbete kommer oförtrutet att fortsätta. Detta tillsammans med att hitta samverkanslösningar tillsammans med andra kommuner är dock inte tillräckligt för att Färgelanda ska kunna möta framtidens krav och samtidigt kunna åstadkomma en god ekonomi och en budget i balans. Större strategiska beslut och prioriteringar av politisk karaktär måste fattas.

Sektor Samhällsutveckling

Verksamhetsbeskrivning

Sektor samhällsutveckling arbetar på uppdrag av Kommunstyrelsen i huvudsak och Bygg- och trafiknämnden avseende bygglov- och trafiksäkerhetsfrågor ur ett myndighetsutövande perspektiv.

Sektor Samhällsutveckling är även den interna parten i frågor som kommunens bolag och förbund hanterar, Färgelanda Vatten AB och Dalslands miljö- och energiförbund.

Sektor Samhällsutveckling

Hos Sektor Samhällsutveckling finns den Tekniska enheten, Måltidsenheten, Arbetsmarknad och Integrationsenheten, kommunens plan- och bygglovsingenjörer, mark- och exploateringshandläggare, kultur- och föreningsutvecklare, bibliotekspersonal, fastighetsförvaltare, fastighetstekniker samt administrativ personal.

Plan och bygg

Uppdraget i denna del innebär strategisk samhällsplanering i form av planläggning genom detaljplanering och översiktsplansarbete, infrastruktur på övergripande nivå och kollektivtrafiksfrågor, samt övrig strategisk samhällsplanering för att driva utvecklingen framåt i kommunen. Inom bygglov är uppdraget att arbeta i huvudsak med myndighetsutövning såsom handläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900) av bygglov, bygganmälan, förhandsbesked, tekniska samråd och tillsyn samt strandskyddsprövningar enligt miljöbalken (1998:808). Att ge hög service, råd och information till allmänheten är en stor del av verksamheten. Sektorn ansvarar vidare för trafiksäkerhetsfrågor enligt trafikförordningen (1998:1276). Planerar och samverkar med kommunens vägföreningar.

Mark och fastigheter

Mark- och exploateringsfunktionen ansvarar för att förvalta kommunens markreserver inklusive industrimark och skog. Här ingår även exploatering av nya bostads- och industriområden, samt köp och försäljning av fastigheter och tomter. Uthyrning av båtplatser samt hantering av kommunens arrenden ingår.

Fastighetsförvaltningen ansvarar för att förvalta kommunens fastigheter som i huvudsak används av kommunala verksamheter. Fastighetsförvaltningen arbetar både operativt och strategiskt med kommunens lokalförsörjning. Uthyrning av lokaler internt och externt ingår i uppdraget.

Kultur och fritid, bibliotek

Kultur- och föreningsansvaret innebär utveckling av kommunens kulturarbete med evenemang, och lovaktiviteter samt handläggning av föreningsbidrag. Ansvaret för simskoleverksamheten inkluderas här.

Bibliotekets uppdrag definieras i bibliotekslagen (2013:801) som handlar om att kommunen ska ha ett folkbibliotek som är tillgängligt för alla och anpassat till alla användares behov. Biblioteket ska verka för det demokratiska samhället och bidra till kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning samt främja läsning.

Till Färgelanda biblioteksverksamhet hör folkbiblioteket, som ligger i Centrumhuset i Färgelanda, och skolbiblioteket på Valboskolan. Utöver biblioteksverksamheten handhar bibliotekspersonalen även turistinformation och ansvarar för kommunens konsthall.

Färgelanda konsthall har i uppdrag att vara en inkluderande konsthall där alla kommunens invånare och kommunbesökare är välkomna. Konsthallen ska vara en röst för rättvise-, demokrati- och samhällsfrågor där nytänkande ska stå i centrum.

Tekniska enheten

Tekniska enheten ansvarar gentemot kommuninnevånarna för renhållning, gatubelysning samt snöröjning. I Färgelanda tätort ingår även ansvaret för gång och cykelvägar. Enheten ansvarar även för internservice som innefattar lokalvård, fastighetsskötsel samt hantering av verksamhetsbeställningar. Tekniska enheten har även det övergripande ansvaret för kommunens alla bilfordon vilket innebär även fordonstvätt och enklare service på bilarna. Bilpoolen ingår också i enhetens ansvar.

Arbetsmarknad och integrationsenheten

Arbetsmarknad och integrationsenheten har flera verksamheter. Integrationsfunktionen hjälper nyanlända med bostad och utbildning mm. Servicelaget och kreativa gruppen är verksamheter som arbetar med människor genom ökad stimulans att nå sysselsättning till egen försörjning. Steg1 är en verksamhet som arbetar med ungdomar som inte kommit in i arbetslivet eller kommit vidare till utbildning.

Måltidsenheten

Måltidsenheten svarar för produktion och distribution av måltider och råvaror till förskolor, grundskolor, samt vård och omsorg.

Händelser av väsentlig betydelse

Sektor Samhällsutveckling

I början av sommaren valde samhällsutvecklingschefen att inkomma med sin uppsägning och gå vidare mot nya utmaningar, detta slutade med en internrekrytering under november månad. Även den tekniska chefen valde att avsluta sin tjänst under hösten och i slutet av december kunde vi välkomna ny chef på den befattningen. Flera verksamheter har haft utmaningar i och med att båda tjänsterna rört på sig, vilket sammantaget har gjort att arbetsbelastningen på sektorn och medarbetarna har varit hög under det andra halvåret.

I övrigt har sektorn under året påbörjat uppbyggnaden och implementeringen av ett processkartläggningssystem som ska säkerställa och effektivisera sektorns processer. Systemet innehåller även en guideportal som ska göra det enkelt för anställda att ta del av processer och genomförande av aktiviteter inom processerna, det för att hjälpa till att effektivisera arbetsflöden och minska sårbarheten.

Kommunikation på olika plattformar har prioriterats för att skapa ett bra informationsflöde gentemot medborgarna, detta arbete har pågått under hela året och kommer vara fortsatt prioriterat.

Under våren har en Centrumutvecklingsplan tagits fram och antagits i Kommunfullmäktige, där ligger fokus på att skapa ett mer attraktivt och levande centrum.

Under 2022 har vi kunnat läsa och höra i olika medier om skenande elpriser som kommer drabba både medborgare, företag och kommuner. Färgelanda kommun har klarat sig utan några större ökningar. Nytt eldistributionsavtal tecknades på 52,66 öre/kWh i december 2021.

Under sommaren fick dessutom Färgelanda kommun besked från Kammarkollegiet och Delegationen för kommunal ekonomi i balans, om medfinansiering till flera energieffektiviserande åtgärder. Flera av dessa åtgärder kommer påbörjas under 2023.

Plan och bygg

Bygglovsverksamheten har under perioden uppnått den lagstadgade handläggningstiden för bygglovsärenden som är tio veckor, medelvärde för handläggningstiden är fyra veckor. Den relativt korta handläggningstiden bedöms vara en faktor för ett främjat bostadsbyggande.

Verksamheten noterar en allt större grad av anmälningsärenden under hela året, främst gällande eldstäder/rökkanaler. Antalet bygglovsärenden har minskat, främst under den senare delen av året. Denna nedgång kan ses på flera håll i landet.

Ett stort antal gamla bygglovsärenden har färdigställts och avslutats för att skapa ordning i ärendehanteringssystemet och likaledes för att kommuninvånarna ska få slutbesked i ärenden på sina fastigheter.

Ny dokumenthanteringsplan har beslutats för både Bygg- och trafiknämnden och Kommunstyrelsen och därmed säkerställt en säkrare och mer korrekt hantering av dokument.

Ett arbete har pågått med ny laddinfrastrukturstrategi vilken har antagits i kommunfullmäktige. En ny detaljplan för Sågverksområdet i Färgelanda centrum fortgår samt arbetet med att ta fram en ny översiktsplan.

Under hösten har stort fokus lagts på digitala kartor. Fler kartor för allmänheten har kommit ut på hemsidan, bland annat en felanmälningsfunktion för trasig gatubelysning, och nedfallna träd. Även nya digitala snöområdeskartor har tagits fram för att underlätta för våra entreprenörer som röjer snö men även för säkrare internkontroll och uppföljning av de ansökningar som kommer in till kommunen från medborgarna.

Plansidan har förstärkts med en planarkitekt 50 % för att få större fokus på planbesked. En planändring antogs i kommunfullmäktige i december.

Trafikverket har startat upp ett arbete med en åtgärdsvalsstudie för väg 173, där är Färgelanda kommun en av parterna. Vägen har lyfts av kommunen som en brist vad gäller trafiksäkerhet, hastighetsöverträdelser och utformning, så nu har första steget i att se över vägen påbörjats av Trafikverket.

Mark och fastigheter

Under året har kommunen sålt en industritomt i Färgelanda tätort. Utöver det har även två villatomter fått utökad tomtstorlek genom att kommunen avyttrat mark, en i Färgelanda och en i Högsäter.

Motionsgården Allégården i Högsäter har under året avyttrats till en privatperson som har ambitionen om att utveckla byggnaden till en mötespunkt för idrottsföreningar.

Inom området fastighetsbildning har kommunen låtit utföra två utredningar av äldre samfälligheter i ett fortsatt led att skapa ordning på fastighetsinnehavet. Två överenskommelser om fastighetsreglering har undertecknats gällande ett mindre skifte tillhörande Dyrtorp 1:4 samt reglering av två äldre samfälligheter som urholkar bland annat fastigheten Dyrtorp 1:4.

Tre nya jaktarrandeavtal har tecknats, till ett värde om cirka 20 000 kr årligen.

Arbetet med exploatering Dyrtorp har avstannat på grund av svalt intresse och vikande konjunktur och kan ses som en avvikelser från målet "Underlätta för småföretagare att växa".

Fastighetsförvaltningen har under året arbetat intensivt tillsammans med verksamheterna för genomförande av fyra förstudier, de som framkom under arbetet med lokalförsörjningsplanen. Förstudierna behandlar förskola, grundskola, vård och omsorg och förvaltningslokaler. I samtliga förstudier har hänsyn tagits till befolkningsprognos från SCB, lokalernas kapacitet, tekniska status och ändamålsenlighet. Syftet är att komma fram till vägledande scenarier som kan underlätta investeringsbeslut gällande kommunens framtida fastighetsbestånd. Förseningar av slutleverans i två förstudier har uppkommit då de är mer omfattande och komplexa, det är förstudierna gällande grundskola och förvaltningslokaler, dessa kommer fortsätta under 2023.

Omorganisationen och kompetensväxlingen av två fastighetsskötare från tekniska enheten till fastighetstekniker som samordnas av fastighetsförvaltaren har fallit väl ut på förvaltningen, dock har de akuta felanmälningsärendena varit fortsatt tidkrävande, det på grund av fastigheternas tekniska status och bristande underhåll.

Beredskapen hos tekniska enheten gick över till fastighetsförvaltningen och ett jouravtal med Securitas tecknades i oktober. Ett arbete för att kostnadseffektivisera jourverksamheten men med fortsatt driftsäker fastighetsjour.

Kultur och fritid, bibliotek

Kommunen har en kulturutvecklare som arbetar 5% av en heltidstjänst. Vederbörandes uppdrag är omvärldsbevakning samt att vara behjälplig med evenemang och kulturplanens framtagande. Ny kulturplan beslutades under året och kommer att gälla till och med 2027.

Lovaktiviteter har kommunen erhållit statliga medel för och det har genomfört aktiviteter för sommarlov och jullov samt två kulturveckor påsk- och höstlov, vilket har lockat många barn och ungdomar.

Två större föreningsmöten samt tio studiebesök till föreningar har genomförts under året.

Simskolan med stor efterfrågan har bedrivits under sommaren, det vid badplatserna Sandviken, Stigen och Ragnerud.

Under 2022 installerade Färgelanda konsthall en upphängningsanordning i form av skenor med linor och krokar för att minska slitage på konsthallens väggar vilket varit mycket uppskattat hos utställarna.

Färgelanda konsthall har under 2022 installerat besöksräknare för att börja föra besöksstatistik, från och med januari har det varit 10 utställningar och 4 278 besökare.

Bibliotekets samordnare inkom med uppsägning innan årets slut och rekrytering pågår.

Biblioteket har under våren 2022 färdigställt den nya barnavdelningen med bidrag från Kulturrådet, Stärkta bibliotek 2021. Biblioteket har även sökt och fått bidrag för MerÖppet från Stärkta bibliotek. Projektet MerÖppet är påbörjat och beräknas vara klart under våren 2023.

Gemensamt med övriga Dalslands bibliotek har ett nytt bibliotekssystem upphandlats under året och kommer att vara i bruk under hösten 2023.

Biblioteket har anslutit till VG-regionens avtal med PressReader, vilket ger låntagarna gratis tillgång till dagstidningar från hela världen.

Tekniska enheten

Under januari månad internrekryterades två fastighetsskötare till fastighetsförvaltningen, vilket resulterade i att färre personer ansvarade för kommunens beredskapsjour under sju månader. Detta visade sig bli en riktig utmaning vid schemalaggningsen av fyra personal istället för sex. Verksamheten var mycket mer sårbar vid ledigheter och sjukdom.

Kundtjänsten inom renhållningen har under året fortsatt utveckla arbetet med rutiner och kvalitetssäkring m.m. Stort fokus har varit att hitta smarta digitala lösningar, vilket bland annat har resulterat i e-tjänster till medborgarna.

Lokalvården har haft utmaningar under året med bemanningen efter pandemin och den omställning som var föranledd av kostnadsreduceringen inom barn- och utbildningssektorn.

Arbetsmarknad- och integrationsenheten

Under våren och sommaren var det mycket tid som togs upp av att iordningställa och planera inför mottagande av ukrainska flyktingar. De första flyktingarna kom i augusti, totalt tog vi emot tio flyktingar under året.

Hösten 2022 startades ett arbete där samtliga verksamheter inom arbetsmarknad och integration skulle samlas och utgå från en och samma arbetsplats. En av anledningarna var att byggnaden Ekoreturen inte var lämplig att bedriva verksamhet i under vinterhalvåret men också för att lösa

lokaler för den verksamhet som bedrevs i fastigheten kyrkskolan som skulle ut till försäljning. Kommunförrådet var den fastighet som var mest lämplig och diskussioner inleddes med tekniska enheten som också fanns i lokalerna, detta för att se hur vi skulle kunna effektivisera verksamheterna och hitta synergieffekter för maximalt nyttjande av personal och lokalytor. Detta arbete pågår och fortskrider.

Totalt har 20 personer gått ut i egen försörjning vilket vi ser som oerhört positivt och är ett tecken på att vi är på väg i rätt riktning med vårt arbete och de samverkansgrupper vi arbetar med idag.

Måltidsenheten

Skolköken har haft stor ökning av specialkost under senare tid, särskilt inom området barn med särskilda behov. Andelen specialkost ligger på 16-20 % av de portioner som tillagas.

Det råder särskilda omständigheter i världen som leder till stora förändringar på många sätt t ex med dyrare bränslekostnader mm. Vi gör ständigt åtgärder för att vara återhållsamma med våra kostnader och har lyckats hålla vår budget. Livsmedelskostnaderna blev ca 13 % dyrare än vi budgeterat och förbrukningsmaterialet ca 43 % högre än budget.

Under året har måltidsenheten också sett över krisplanen. Det har köpts in varor för att kunna ha viss beredskap till tillagningsköken i händelse av krissituationer.

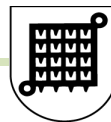
Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Intäkter	42 104	46 519	39 186	7 333
Kommunbidrag	41 392	45 329	45 329	0
Summa intäkter	83 496	91 848	84 515	7 333
Personalkostnader	-28 748	-36 220	-33 039	-3 181
Övriga kostnader	-53 254	-54 937	-50 070	-4 867
Kapitalkostnader	-1 854	-1 412	-1 406	-6
Summa kostnader	-83 856	-92 569	-84 515	-8 054
Periodens resultat	-360	-721	0	-721

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Tekniska enheten	7 448	7 609	4 106	-3 503
Arbetsmarknads-och integrations enheten	3 286	2 926	3 316	389
Måltidsenheten	3 915	4 280	4 337	57
Samhällsutveckling övrigt	30 390	31 235	33 571	2 336
Totalt	45 039	46 050	45 329	-721

Bostadsanpassning flyttat till Socialnämnden under 2022.
Darav inte rättvisande jämförelser mellan åren 2021-2022 Samhällsutveckling övrigt

Analys av utfall per verksamhetsområde

Sektor Samhällsutveckling

Sektor Samhällsutveckling visar ett underskott om 721 tkr.

Sektorn drabbas av nedskrivning av kundförluster om 314 tkr under året, detta kunde inte förutspås i tidigare prognoser. Kundförluster äldre än ett år skall nedskrivas och dessa kundförluster härrör till 2021 och 2022.

Samhällsutveckling övrigt

Resultatet för år 2022 är ett överskott på 2 336 tkr.

Överskottet 687 tkr kan härledas till högre bygglovs- och planintäkter än vad som budgeteras samt inom strategisk planering där sektorn inte tagit in konsulttjänster och andra tjänster för utredningar i den utsträckning som varit budgeterat.

Internhyresfastigheterna ger ett överskott på 1 184 tkr. Överskottet på 916 tkr kan förklaras med att det tagits höjd för ökade elkostnader i budgetarbetet under 2021. Även avskrivningar på byggnader och tekniska anläggningar, försäkringspremier och fjärrvärme är en del i förklaringen till det positiva resultatet.

Riktade bidrag till biblioteket samt stödbidrag till fritidsföreningar och studieorganisationer utgör poster som budgeterats högre än vad utfallet har blivit för året, det sammantaget bidrar till det totala överskottet och det sammanlagda plusresultat som redogörs ovan.

Tekniska enheten

Utav den tekniska enhetens underskott på totalt -3 500 tkr står snöröjningen för -1 940 tkr och renhållningen för -139 tkr. Resterande underskott är interna köp och sälj, detta kommer analyseras vidare under 2023. Kostnader, avtal och rutiner ses över om varför vi inte debiterar ut "rätt" till de verksamheter som köper tjänster, lokalvård och fastighetsskötsel av den tekniska enheten.

Arbetsmarknad- och integrationsenheten

Enheten redovisar ett överskott på 389 tkr, detta beror på ett minskat antal deltagare inom verksamheten än förväntat. Fler har gått till egen försörjning.

Måltid

Enheten visar en budget i balans.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Öka antalet antagna detaljplaner				1 plan
Främja ökat bostadsbyggande*			17 bost.	14 bost.
Främja ökat bostadsbyggande*				1 flerbost.
Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen ska vara minst 75 %			89 %	86 %
Matsvinnet ska minska		68 g/dag o portion	61 g/dag o portion	50 g/dag o portion
Andelen ekologiska livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar.		18 % i kr	18 % i kr	17 % i kr
Andelen ekologiska livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar.		23 % i kg	22 % i kg	
Andelen närproducerade livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar.		12 % i kr	11 % i kr	20 % i kr
Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska**		3 188 430 kWh	3 282 119 kWh	2 956 341 kWh

*Mäts via beviljade bygglov

**nytt elavtal 2022-2024 ökade från 48,95 öre/kWh till 52,66 öre/kWh

Tillgängligheten till kommunens egna naturmiljöer ska öka:

- Planering inför restaureringen av Lelångebanan norrut från Färgelanda har påbörjats och första etappen Granngården – Håbyn beräknades vara klar under hösten -22 men arbetet är något försenat då hösten och vintern varit ovanligt blöt. Detta är kopplat mot målet röjning längs gång- och cykelvägar och tätortsnära skogar. (byggande & boende i hela kommunen)

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, tkr	Budget, tkr
Ugn- Valboskolans kök**	Internhyresfastighet	klar	210	220
Del av Stigen 1: 70	Markförsörjning	klar	39	
Fjärrvärmeanslutning*	Fjärrvärme	pågår	601	
Anpassning Lillgården**	Internhyresfastighet	pågår	1 496	2 100
Fiberanslutning Kommunförråd**	Internhyresfastighet	pågår	115	250
Verksamhetsbil AMI	AMI	klar	435	430
Maskiner lokalvård	Tekniska	klar	260	200
Målningsarbete P-plats Centrum	Övrigt	klar	81	

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
Skjutvägg Valboskolan**	Internhyresfastighet	klar	224	253
Energibesparing Kommunhus	Internhyresfastighet	pågår	175	250
Anpassning Centralförråd**	Internhyresfastighet	pågår	835	950
Fastighets underhållsplan**	Internhyresfastighet			3 805
Totalt			4 471	8 458

* Taxefinansierad investering

** Avser totala underhållsplanen, nedersta raden är rest, d v s inte investerat under 2022.

Förväntad utveckling

Sektor Samhällsutveckling

Administrationen och koordinatörer fortsätter sitt påbörjade arbete med att utveckla och kartlägga processer tillsammans med övriga verksamhetsområden för att säkerställa kvalitativa, effektiva och optimala arbetsprocesser genomgående på sektorn och i hela kommunen.

Plan och bygg

Den strategiska samhällsplaneringen i kommunen kommer fortsätta med digitalisering. Den kommande översiktsplanen ska bli digital för att bli lättillgänglig för de som söker information om kommunen. Nya detaljplaner från 1 januari 2022 måste levereras digitalt till nationella geodataplattformen, enligt de föreskrifter Boverket tagit fram.

Detaljplanen för sågverksområdet fortgår och nästa steg blir ett samråd och det kommer antas ytterligare en detaljplaneändring under Q1 2023.

En vattentjänstplan och en planeringstrategi skall tas fram under året.

Kartverktyget ska fortsätta utvecklas där fler digitala lösningar ska tas fram för hemsida, allt för att underlätta för kommuninvånare och besökare att hitta information om vår kommun.

Arbetet med att se över behovet av flera trafikanvisningskyltar har påbörjats i kommunen och Trafikverkets åtgärdsvalsstudie av väg 173 beräknas bli klar under 2023.

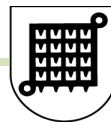
Samverkan sker med andra kommuner men är ett arbete som behöver bli ännu bättre. En liten kommun med små resurser kan skapa ett stort mervärde för varje skattekrona som vi kan samverka, i det här fallet med fokus på samhällsplanering.

Mark och fastigheter

Gällande skogsskötsel kommer det göras satsningar under 2022–2023 på att restaurera en äldre skogsväg för att förbereda för flera kommande större avverkningar. I de tätortsnära skogarna är fokus på ökad trygghet och skapa en attraktivare boendemiljö genom röjningar längst gångvägar och i tätortsnära skogsområden. I övrigt följs skogsstrategin och de kommande fem åren, 2022–2027 kommer vara år med relativt stora avverkningar.

Sett till den markstrategiska biten fortsätter arbetet med att bevaka intressanta fastigheter som kan vara aktuella för kommunen ur exploateringsperspektiv eller för att skapa förutsättningar för mer effektivt jord- och skogsbruk.

Arbetet med att avyttra oanvända och/eller uttjänta byggnader fortsätter.

Fastighetsförvaltningen kommer under kommande år att arbeta prioriterat och strategiskt med de fastigheter som inom en tioårsperiod har uppnått sin livslängd gällande teknisk status. I väntan på fortsatt utredning av de förstudier som arbetats fram utifrån lokalförsörjningsplanen och kommande fastighetsrelaterade uppdrag kommer fokuset att ligga på energieffektivisering, detta då förvaltningen fått beviljande medel från kommundelegationen. Dessa belastar investeringsramen med 50 procent av den totala investeringskostnaden för åtgärden.

Kultur och fritid, bibliotek

Biblioteket har tillsammans med övriga bibliotek i Dalsland genomfört en upphandling gällande nytt bibliotekssystem och arbetet med att implementera systemet kommer att pågå under året.

Biblioteket ska fortsätta samarbetet med BVC för att prata om barns språkutveckling och vikten av att starta i tidig ålder.

Biblioteket kommer att utvärdera men också fortsätta sin satsning på att anordna arrangemang och aktiviteter för våra medborgare. Det gäller både författarbesök, föreläsningar och musikframträdanden.

Kultur- och fritidsverksamheten kommer att arbeta med lovaktiviteter samt vara stärkande vid etablering av kulturveckor.

Simskola kommer att bedrivas som tidigare år.

Tekniska enheten

Det kommer att arbetas vidare med processer och strukturer, samt kommer stort fokus ligga på fortsatt påbörjad digitalisering inom verksamheterna, lokalvård och fastighetsskötsel.

Ny teknisk chef kommer att arbeta enträget tillsammans med samhällsutvecklingschef och ekonom för genomgång av ekonomin. Interna köp- och säljtjänster kommer att vara prioriterade fokusområde för att få budgeten i bättre balans för enheten.

Återvinningscentralen i Stigen skall ses över och det nya inregistreringssystemet påbörjas inom kort. Vissa förändringar kan bli nödvändiga inom området för att underlätta passager och köbildningar för in- och utpasserande fordonen, detta får utredas samtidigt som fokus skall läggas på att säkerställa arbetsmiljön för våra medarbetare.

Energioptimering och utbyte av gatubelysningen kommer att påbörjas under året, det som ett led i minskad elförbrukning för kommunen.

Arbetsmarknad - och integrationsenheten

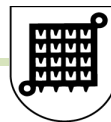
Tf. chef har under året blivit anställd som Arbetsmarknads- och integrationschef med fortsatt uppdrag att genomlysna verksamheten. Det strategiska arbetet fortlöper med att bygga upp två egna verksamhetsgrenar med var sin arbetsledare om cirka 10-15 deltagande. Rutiner och strukturer behöver tas fram för att kvalitetssäkra arbetet.

Fortsatt arbete pågår med att få i gång flödet med remisser från IFO och Arbetsförmedlingen så att arbetsträningarna kommer igång ordentligt.

Att bygga upp hållbara egna verksamheter utifrån deltagarnas behov innebär att de egna verksamheterna och aktivitetsgrupperna måste kunna vara anpassningsbara och flexibla och samtidigt kunna behålla meningsfull och utvecklande sysselsättning för våra kommundeltagare. Målet ska vara individuell kartläggning, uppföljning, utvärdering och personlig utveckling mot egen försörjning.

Enheten kommer fortsätta omvärldbevaka hur andra kommuner i vår närhet arbetar med sin AMI-verksamhet när det gäller sysselsättning, aktiviteter och lokalbehov. Det för att känna inspiration och på sikt finna möjliga tids- och kostnadsbesparingar.

Under 2023 kommer AMI att ingå i flera olika projekt tillsammans med andra Dalslandskommuner

och Samordningsförbundet Väst, det för att få verktyg inför framtida arbeten att få fler personer ut i egen försörjning.

Måltidsenheten

Flera måltidslokaler i kommunen är i akut behov av upprustning, men även en långsiktig plan behövs och förhoppningen är att komma närmare mer effektiva och mer ändamålsenliga lokaler inom en snar framtid.

Enheten fortsätter att utveckla samarbetet och mentorskapet mellan köken, vilket har fått stå tillbaka under pandemin. Tanken är att det ska leda till en utveckling för såväl den enskilda individen, som hela måltidsverksamheten.

Arbetet med att utveckla schemalagda måltider fortsätter. Det är viktigt att få en fungerande måltidssituation på våra skolor. Ambitionen är att börja med Valboskolan under hösten.

Folkhälsorådet har gett oss möjlighet att genomföra en utbildningsinsats för måltidspersonal, pedagoger och lärare, i syfte att skapa mer förståelse och kunskap i ämnet. Nu fortsätter arbetet med att utveckla våra menyer och inspirera våra gäster att välja mer klimatsmarta alternativ.

Socialnämnden

Verksamhetsbeskrivning

Sektor omsorg ska bidra till att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor omsorg har tre huvudsakliga lagstiftningar att förhålla sig till, Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa omständigheter kan vård och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef och enhetschefer inom äldreomsorgen, på individ- och familjeomsorgen, i enheten för stöd och service, på omsorgs- och utvecklingskontoret och av en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Verksamheten består av följande delar:

Nämndsverksamheten, omsorgs- och utvecklingskontoret, äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen och enheten för stöd och service.

Händelser av väsentlig betydelse

Kostnader för betaldagar till Regionen ca 1 800 tkr på grund av platsbrist på korttidsenheten.

Ökade personalkostnader/förstärkning på grund av platsbristen ca 622 tkr.

Ersättning till personal enligt semesteravtal som bytt och tagit extrapass. Sommarbonusar till sommarvikarier för att få semestervikarier att söka jobb i hemtjänsten och på särskilda boenden i Färgelanda kommun, 732 tkr.

Bemanningsjuksköterskor till hemsjukvården då det har varit stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal under hela året, 1 774 tkr.

Ökade personalkostnader att härröra till pandemin Covid -19, 904 tkr.

Ökade kostnader för handikapphjälpmedel utöver budgeterade medel, 717 tkr.

I övrigt kostnadsökningar för livsmedel, förbrukningsmaterial/sjukvårdsartiklar i vårdnära arbete, drivmedel, reparation och service av bilar utöver budgeterade medel, 1 247 tkr.

Kraftiga volymökningar i hemtjänsten under 2022 jämfört med 2020. Antalet personer har ökat från 200 personer 2020 till 229 personer 2022.

Antalet beslutade timmar efter ansökan, utredning och beslut av biståndshandläggare har ökat från ca 34 214 timmar 2020 (2 851 timmar/månad) till 40 269 timmar 2022 (3385 timmar/månad). En ökning med motsvarande 6 055 timmar på årsbasis/ ca 500 timmar/månad. Ej inräknat dubbelbemanning och delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser.

Utifrån nuvarande beslutade behov saknar hemtjänsten 4,0 årsarbetare. Ej inräknat dubbelbemanning då det finns behov av detta och för att utföra delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser.

Ovanstående kostnader har varit väsentliga och haft ett negativt genomslag på sektorns resultat. Merparten av dessa kostnader har det saknats budget för.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Intäkter	23 396	21 667	23 413	-1 746
Kommunbidrag	142 300	148 861	148 861	0
Summa intäkter	165 696	170 528	172 274	-1 746
Personalkostnader	-110 905	-116 433	-118 838	2 405
Övriga kostnader	-57 818	-60 821	-53 416	-7 405
Kapitalkostnader	-26	-33	-20	-13
Summa kostnader	-168 749	-177 287	-172 274	-5 013
Periodens resultat	-3 053	-6 759	0	-6 759

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Nämndsverksamhet	491	533	680	148
Omsorgs- och utvecklingskontor	7 931	17 943	14 337	-3 606
Äldreomsorg	79 164	60 967	58 411	-2 556
Individ- och familjeomsorg	32 932	34 963	34 928	-35
Enheten för stöd och service	24 835	23 331	22 977	-354
Kommunal hälso- och sjukvård	0	17 883	17 527	-356
Totalt	145 353	155 620	148 861	-6 759

F g år redovisades utfallet från Hälso - sjukvård under äldreomsorgen med 18 125 tkr. Avrundning heltal lagd på SN.

Analys av utfall per verksamhetsområde

Sammantaget redovisar sektor omsorg ett underskott mot budget vid årsredovisningen med 6 759 tkr.

Nämndsverksamheten

Redovisar ett mindre överskott mot budget med 148 tkr.

Omsorgs- och utvecklingskontoret

Redovisar ett underskott mot budget med - 3 606 tkr.

Underskottet består av betaldagar till regionen tillsammans med konstaterade kundförluster för åren 2020 och 2021, sistnämnda belastar sektorns budget med 782 tkr. Under året har medel från statsbidraget för God och säker vård fördelats ut till verksamheter utifrån en fördelningsnyckel, vilket minskar intäkterna hos sektorchef och samtidigt minskar underskotten ute i verksamheterna. Totalt uppgick detta statsbidrag till 3 073 tkr.

Äldreomsorgen

Redovisar ett underskott mot budget med - 2 556 tkr.

Underskotten på *särskilda boenden* består av ökad sjukfrånvaro vilket har inneburit ökade kostnader gällande timvikarier samt övertidsersättning till ordinarie personal. Överbeläggning på

korttidsheten har inneburit att vikarier har satts in under helger för att säkerställa patientsäkerheten och arbetsmiljökraven. Förlorade hyresintäkter då särskilda boendeplatser har använts till korttidsplatser och växelvis boende. Låga nyckeltal på särskilda boenden och full beläggning av platserna har inneburit att full bemanning har krävts. Lediga tjänstgöringspass har varit tvungna att ersättas.

Hemtjänsten har alltså varit en verksamhet som har varit hårt ansatt under året som gått. Fordonsflottan har varit bristfällig vilket genererat återställnings- och reparationskostnader för att kunna ha fungerande bilar. Därtill har omvärldsläget påverkat då drivmedelspriserna rusat mycket på kort tid samtidigt som priset på förbrukningsmaterial varit högt. Detta i kombination med en volymökning slår igenom på resultatet negativt.

I tillägg till ovanstående har man under 2022 kunnat nyttja statsbidrag från medel för god och säker vård. Totalt har man intäktsfört 2 123 tkr. Utan detta statsbidrag hade avvikelserna för året varit negativ med cirka -3 200 tkr för hemtjänsten.

Individ- och familjeomsorgen

Redovisar ett mindre underskott mot budget med - 35 tkr.

Försörjningsstödet ligger i balans under hela året. Externa placeringar av barn och unga har ökat 2022 jämfört med 2021 på hem för vård och boende alternativt via Statens institutionsstyrelse. Detta har gjort att kostnaderna har varit högre än man räknade med inför 2022.

Enheten för stöd och service

Redovisar ett underskott mot budget med - 354 tkr.

Underskottet består av minskade intäkter med anledning av att personliga assistansärenden har övergått i privat regi.

Kommunal hälso- och sjukvård och rehabilitering

Redovisar ett underskott mot budget med - 356 tkr.

Underskottet består av ökade kostnader för externa bemanningsföretag då det inte har gått att rekrytera personal. Under året har två olika statsbidrag kunnat nyttjas om totalt 1 200 tkr, om så inte hade varit fallet skulle verksamheten redovisat ett underskott mot budget med - 1 556 tkr.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Betal dagar Regionen	0	0	0	194
Äldreomsorg				
Antal platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	72	72	74	74
Belagda platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	69	65	67	74
Nyttjandegrad särskilt boende, vid bokslutsdatum	96 %	90 %	91 %	100 %
Nettokostnad per plats särskilt boende, tkr/plats	545	597	567	560
Antal korttidsplatser			5	5
Antal hemtjänsttimmar, vid bokslutsdatum	38 163	40 818	*ingen uppgift	40 629
Antal personer med beviljad hemtjänst, genomsnitt under året	198	200	*ingen uppgift	229

Verksamhet	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Antal inskrivna i hemsjukvården, vid bokslutsdatum	184	166	156	165
Individ och familjeomsorg	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Institutionsvård, barn och unga, tkr	3 413	2 066	2 156	2 661
Familjehem, barn och unga, tkr	2 609	2 451	517	1 293
Institutionsvård, vuxna missbrukare, tkr	2 558	5 184	896	750
Ekonomiskt bistånd, tkr	11 697	13 017	9 287	9 418
Enhet för stöd och service				
Antal vuxna med boendebeslut egen regi, genomsnitt	16	16	15	14
Nettokostnad per plats, tkr/plats	399	370	402	458
Antal placeringar externt**, genomsnitt	5	7	7	5
Nettokostnad per extern plats, tkr/plats	419	1 105	1 255	1 312

* Statistik gällande hemtjänst 2021 saknas med anledning av övergång till nytt verksamhetssystem.

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
Framtidens vårdinformationsmiljö	Övergripande	Pågående	1 615	3 180
Nyckelfri Hemtjänst	Hemtjänsten	Pågående	214	600
Liftar Solgården	Särskilt boende	Klar	42	42
Inventarier Hemtjänstens nya lokaler	Hemtjänsten	Pågående	124	238
Totalt			1 995	4 060

Förväntad utveckling

En fortsatt stor oro för att betaldagarna till Regionen fortsätter.

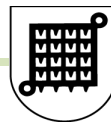
Under våren öppnas det upp 10 korttidsplatser vilket sannolikt kommer att sänka kostnaderna för betaldagar till Regionen.

De boende på Rosen flyttas med personal till Håvesten 5. Enhet fem öppnas vilket innebär en större verksamhet där samarbete mellan enheterna kommer underlättas.

På Solgården blir det enbart somatiskt boende på båda avdelningarna när detta är klart. Nyckeltalen blir i och med detta lägre, nya schema är framtaget men det är tveksamt om det ur arbetsmiljösynpunkt kommer att vara hållbart om alla platser är belagda.

Utöver ovanstående förväntas kommunen fortsatt ha platsbrist i särskilda boenden. En förstudie med sikte på framtidens behov har genomförts i samarbete med Norem, vilken tillsammans med den demografiska utvecklingen visar på betydliga utmaningar för kommunen och de platser som behöver finnas med sikte på år 2030. Prognosen pekar mot att kommunen kommer behöva ca 123 platser inklusive 10 korttidsplatser. 2023, efter omstruktureringen förväntas behovet av särskilda

boendeplatser uppgå till 96 platser, tillgängliga platser 2023 är 88. Hur vi möter upp detta ökande behov är föremål för diskussion och behöver föregås av politiska beslut.

Hemtjänsten är nästa stora utmaning.

Verksamheten spås stå inför utmaningar även 2023 då såväl historik som behov talar för en fortsatt volymökning. Till 2023 har man fått något högre budgetanslag än för 2022 vilket förhoppningsvis kan leda till stabilare grundbemanning. Nyanställningar har skett vilket under 2023 bedöms minska kostnaderna för övertidsersättningar. Det finns dock fortsatt vakanta turer vilket påverkar osäkerheten framåt gällande personal.

Utifrån beslutade hemtjänsttimmar saknas i dagsläget, inför 2023, 4,0 årsarbetare, ej inräknat delegerade hälso- och sjukvårdsuppdrag och dubbelbemanning.

Nya fordon är upphandlade och kommer under 2023 levereras till verksamheten. Detta spås inte leda till lägre kostnader, men desto mindre stillestånd och problematik med fordon som inte fungerar.

Därutöver pågår arbetet med installation av nyckelfritt låssystem vilket sannolikt är resursbesparande.

Nytt arbetstidsavtal för Kommunals medlemmar from 1/10 2023 som kommer att innebära bland annat 11 timmars dygnsvila.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

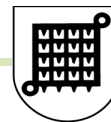
Påbörjat en omstrukturering av äldreomsorgen.

Upphandlat en ny fordonsflotta för att minska kostnaderna för service, underhåll och reparationer.

Påbörjat en dialog med vårdcentralen om vem som gör vad utifrån upprättade hälso- och sjukvårdsavtal med underavtal och andra avtalade beslutade samverkansdokument mellan kommunen och Regionen.

Intensifiera, öka avtalssamverkan med 4 D kommunerna.

Bemanning utifrån beläggning (när behöver timanställda ersätta ordinarie eller inte vid frånvaro utifrån antal belagda platser).

Utbildningsnämnden

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheter inom Utbildningssektorn

Förskola inklusive pedagogisk omsorg Verksamhet för barn 1–5 år finns i tre förskolor i norr och söder, samt två förskolor i Färgelanda tätort. Det finns också två fristående förskolor, Stigen och Järbo och en fristående pedagogisk omsorg, Barnens lek och lär i vår kommun.

Fritidshem Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6–12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet. Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Förskoleklass obligatorisk skolform från höstterminen det år barnet fyller 6 år. Många barn vars föräldrar arbetar går i förskoleklassen på förmiddagen och fritidshemmet på eftermiddagen.

Grundskola Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan inkl. Höjdenskolan, Bruksskolan och Högsäters skola samt en 7–9 skola på Valboskolan. Det finns också två fristående F-6 skolor, Järbo och Stigen, i kommunen.

Grundsärskola I Färgelanda finns såväl grundsärskola som träningskola i egen regi. De är belägna på Valboskolan.

Kommunen finansierar också de fristående förskolor och skolor som finns i vår kommun.

Elevhälsa I kommunens elevhälsa ingår tre specialpedagoger, två kuratorer och två skolsköterskor (1,75 tjänst), en studie- och yrkesvägledare och tillgång till psykolog och skolläkare.

Gymnasium inklusive gymnasiesär anordnas i extern regi. Merparten av kommunens gymnasieelever går genom Fyrbodals avtal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal har också sin undervisning enligt andra utbildningsanordnare.

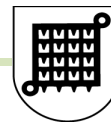
Vuxenutbildningen organiserar i kommunen svenska för invandrare och gymnasieutbildning i vård och omsorg, barnskötarutbildning samt vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Man köper också in olika utbildningar inom grundläggande vuxenutbildning, lärlingsutbildning och yrkesvux. Där finns också en studie- och yrkesvägledare.

Musikskolan ligger också under Utbildningssektorn. Här bedrivs frivillig musikundervisning, värdnadshavare ansöker och betalar en avgift.

Händelser av väsentlig betydelse

Förra årets genomlysningar av ekonomin och de anpassningar till den ekonomiska ramen som genomfördes har gett effekter. Det finns en ökad ekonomisk medvetenhet i hela sektorn och arbetet med ekonomi, budget och uppföljningar har stort fokus och genomsyrar allt arbete. Detta har lett till en ökad ekonomistyrning genom hela sektorn. Samtidigt upplevs en ohälsosamt hög arbetsbelastning hos medarbetarna inom sektorn vilket föranledde att ett ärende initierades hos Arbetsmiljöverket. Det krävdes ett genomgripande arbete för att tillsammans med företagshälsovården identifiera orsaker, analysera och åtgärda dessa samt följa upp att åtgärderna gett effekt. Kommunen fick ett föreläggande med vite av Arbetsmiljöverket att vidta åtgärder och rapportera innan 30 november vilket gjordes med gott resultat. I januari 2023 lade Arbetsmiljöverket ner ärendet och vitet utdömdes inte.

En viktig händelse i år är att vi inför budgetläggningen tog externt stöd med att förfina modellen för hur sektorns resurser fördelas. Det har blivit en tydlig och transparent modell som bygger på två delar: volymersättning och strukturersättning. Volymersättning innebär att respektive enhet får ersättning per antal barn eller elev som finns och strukturersättningen räknas fram utifrån

enhetens storlek samt socioekonomiskt index. Denna metod har också gjort det möjligt att räkna ut våra fristående enheters ersättning i samband med att budget läggs.

Under året har uppställningen av detaljbudgeten förändras till en renodlad verksamhetsledd för att underlätta uppföljning. Detta har inte påverkat respektive verksamhets- eller enhetsbudget.

Beslut om nybyggnation av en större förskola med åtta avdelningar har tagits. Den kommer att ersätta tre mindre och förväntas generera vissa samordningsvinster. En skolstrukturutredning har initierats där utredning ska ske om vilka skollokaler som är lämpliga att ha kvar och utreda om eventuell nybyggnation är aktuell.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Intäkter	25 415	21 429	20 636	793
Kommunbidrag	165 151	174 464	174 464	0
Summa intäkter	190 566	195 893	195 100	793
Personalkostnader	-108 866	-106 226	-92 970	-13 256
Övriga kostnader	-93 952	-91 847	-102 099	10 252
Kapitalkostnader	-50	-50	-31	-19
Summa kostnader	-202 868	-198 123	-195 100	-3 023
Periodens resultat	-12 302	-2 230	0	-2 230

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget
Nämndverksamhet	260	303	302	-1
Musikskola	1 438	1 253	1 790	537
Förskola	34 842	37 100	31 792	-5 308
Grundskola inkl fritids, grundsärskola och förskoleklass	93 527	95 693	86 372	-9 321
Gymnasie- och gymnasiesärskola	33 978	32 684	36 870	4 186
Vuxenutbildning	1 493	3 927	4 194	267
Förvaltningsledning	11 915	5 734	13 144	7 410
Totalt	177 453	176 694	174 464	-2 230

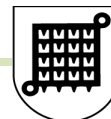
Analys av utfall per verksamhetsområde

Nämnden håller sin budget.

Musikskolans utfall är 537 tkr vilket beror på en vakant tjänst.

Förskolans utfall är - 5 308 tkr. Av det är ca -3 000 tkr kommunens egna verksamheter och -2 300 tkr köpt verksamhet. Den köpta verksamhetens negativa resultat beror på att inte samtliga barns kostnad på helår räknades med då budget för detta lades. Våra kommunala enheters underskott beror främst på förändringar i statsbidragen där förskolan gick miste om 1 700 tkr. Det har inte varit möjligt att ställa om verksamheten i den takt som behövts för att hålla budgeten.

Grundskolans utfall är -9 321 tkr. Av det är ca -4 700 tkr kommunens egna verksamheter och -4

600 tkr köpt verksamhet. Den köpta verksamhetens negativa resultat beror på att inte samtliga elevers kostnad på helår räknades med då budget för detta lades. Våra kommunala enheters underskott beror främst på att personalkostnaderna överstiger budget. Arbetet med att anpassa verksamheten till aktuell budgetram pågår fortfarande.

Gymnasiets utfall blev 4 186 tkr. Det positiva utfallet beror på att vi haft en del specialplatser som upphört tidigt i år. En del avhopp och utflyttningar har också förekommit.

Vuxenutbildningens utfall är 267 tkr beroende på en pensionsavgång som inte återbesatts.

Förvaltningsledningens utfall 7 401 tkr. I detta finns en buffert avsedd att användas för oförutsedda och extraordinära kostnader.

Sammanfattningsvis är utfallet på sektorsnivå -2 231 tkr.

Volym- och nyckeltal

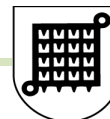
Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Antal barn				
Förskolor	283	283	311	255
Pedagogisk omsorg	14	9	9	5
Vårdnadsbidrag	0	0	0	0
Summa	297	292	320	260
Antal elever				
Grundskolor	727	746	719	633
Grundsärskola	5	12	9	13
Summa	732	758	728	646
Antal elever				
Gymnasiet	250	254	222	221
Gymnasiesär	5	1	1	6
Summa	255	255	223	227
Antal kursdeltagare				
Vuxenutbildning	105	196	209	185
varav Sfi	29	43	35	32

2022 års siffror för barn och elever i för- och grundskola avser endast kommunens regi.

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Grundskola:				
Meritvärde år 9	198	217	199	218
Resultat i nationella prov år 9 (%):				
Svenska	88 %	Genomfördes ej	Genomfördes ej	88 %

Verksamhet	2 019	2 020	2 021	Utfall 2022
Matematik	59 %	Genomfördes ej	Genomfördes ej	78 %
Engelska	89 %	Genomfördes ej	Genomfördes ej	88 %
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	74 %	73 %	80 %	82 %
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	65 %	70 %	74 %	72 %
Gymnasielever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	65 %	70 %	74 %	72 %
Alla kommuner	71 %	71 %	72 %	73 %
Utveckling av betyg åk 6:				
Svenska	81 %	85 %	87 %	70 %
Matematik	72 %	82 %	82 %	72 %
Engelska	75 %	82 %	87 %	80 %

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, tkr	Budget, tkr
IKT-plan 2022	Grundskola	Klar	466	470
Grundram	UN	Klar	331	800
Elevadministrationsprogram	Grundskola	Ej påbörjad	0	500
Skolskjutsprogram	Grundskola	Ej påbörjad	0	200
Lärcentrum	Vuxenutbildning	Påbörjad	603	1 500
Totalt			1 400	3 470

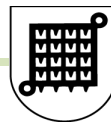
Förväntad utveckling

Skolans uppdrag

Förskola och skola står liksom övriga kommunala verksamheter inför en stor kompetensutmaning som innebär brist på arbetskraft och utbildad personal. Offentlig sektor behöver också kunna hantera att färre ska försörja fler samtidigt som kraven på välfärden ökar. Även skolan har alltmer krav på individuell anpassning och att få sina behov tillgodosedda enligt individuella önskemål.

Undervisningen behöver anpassas efter varje elevs behov så att alla kan utvecklas så långt som möjligt. Samtidigt har skolan ett starkt krav på likvärdighet, att alla elever ska ha samma förutsättningar att lyckas i skolan, trots olikheter i hemmiljö och bakgrund. I Färgelanda finns en stor andel elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd på olika sätt och av olika anledningar. Detta sammantaget ställer stora krav på skolan och dess medarbetare.

Skolan styrs av staten genom speciallagstiftning i skollag och läroplan och övriga styrdokument. Skolan har ett statligt uppdrag att möta alla elevers individuella behov samtidigt som

verksamheten finansieras av kommunen. Vårt uppdrag är att ge alla elever den undervisning, de anpassningar och det särskilda stöd som de behöver för att nå skolans kunskapskrav.

Att driva processer med utveckling av arbetssätt och samtidigt vara en attraktiv arbetsgivare betyder att vi behöver skapa ett gott samarbetsklimat och ge personalen bra förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Färgelanda kommun deltar i ett projekt, Samverkan för bästa skola, som drivs av Skolverket för att höja kvaliteten i utvalda skolor. Projektet startar vårterminen 2023 och pågår i tre år. Även om endast två av kommunens skolor är utvalda kommer övriga skolor att få del av kunskaper och åtgärder allteftersom arbetet fortskrider.

Skolstruktur

Kommunens lokalförvaltningsplan visar att sektorn står inför omfattande renoverings- och reparationsarbete på många av lokalerna. I syfte att använda pengarna på bästa sätt pågår ett arbete med att se över strukturen av både förskola och skola. Målsättningen är att få bästa möjliga kvalitet och trygghet i ändamålsenliga lokaler.

Organisationen behöver bli mer effektiv för att säkerställa att tillgängliga ekonomiska resurser används på klokaste sätt för att få en god kvalitet i verksamheten och en god arbetsmiljö för både elever och personal.

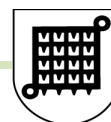
Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

De senaste årens intensiva arbete med att nå en budget i balans har gett resultat. Budgeten 2022 är i stort sett i balans.

År 2022 har präglats av ett omfattande arbete med åtgärder för att skapa en bättre arbetsmiljö på uppmaning av Arbetsmiljöverket. Det är främst arbetsbelastningen som upplevts som hög och de åtgärder som vidtagits har inte varit fullt tillräckliga. Ett fortsatt fokus på arbetsmiljöarbetet är avgörande för att möta kompetensutmaningen och behålla och kunna rekrytera den personal som behövs inom sektorn.

Både Skolverket och Skolinspektionen har identifierat områden där Färgelanda kommun får välkommet stöd i form av projektet Samverkan för bästa skola och kvalitetsgranskning.

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

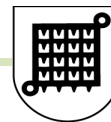
Valbohem AB har till uppgift att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter och inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen inom kommunen. Visionen är att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Intäkter	41 437	40 956
Kostnader	-34 889	-34 936
Avskrivningar	-5 920	-5 839
Rörelseresultat	628	181
Finansiella poster	-742	-1 271
Periodens resultat	-114	-134

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Anläggningstillgångar	157 633	188 592
Omsättningstillgångar	17 173	24 646
Summa Tillgångar	174 806	213 238
Eget kapital	16 098	14 437
Långfristiga skulder	151 310	130 412
Kortfristiga skulder	7 398	68 389
Summa eget kapital och skulder	174 806	213 238

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Färgelanda Vatten AB är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter. Bolaget äger samtliga VA anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun. Färgelanda Vatten AB äger 7 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB.

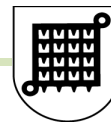
Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Intäkter	14 073	15 824
Kostnader	-12 021	-13 430
Avskrivningar	-1 888	-1 988
Rörelseresultat	164	406
Finansiella poster	-164	-406
Periodens resultat	0	0

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Anläggningstillgångar	46 561	53 059
Omsättningstillgångar	4 486	2 220
Summa Tillgångar	51 047	55 279
Eget kapital	2 500	2 500
Långfristiga skulder	43 670	46 157
Kortfristiga skulder	4 877	6 622
Summa eget kapital och skulder	51 047	55 279

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet Gatersbyn 120 Fastighets AB

Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

Ägaren, Kommunfullmäktige, beslutade 2019-09-11 att återställa aktiekapitalet genom ett villkorat aktieägartillskott i enlighet med aktiebolagslagens regler, så att aktiekapitalet efter kapitaltillskottet uppgick till 100 % av bolagets registrerade aktiekapital, det vill säga 50 tkr. Villkoret för ägartillskottet var att bolagsstyrelsen godkände en överenskommelse om att pengarna betalas tillbaka till ägaren om och när företagets bokslut visar att företagets egna fria kapital medger det.

Kommunfullmäktige beslutade även 2020-04-15, KF § 35 Dnr 2020/87, att Gatersbyn 120 Fastighets AB ska träda i frivillig likvidation och uppdrog till styrelsen och ägarombudet att vidta erforderliga åtgärder för att genomföra likvidationen. Likvidationsförfarande pågår. Kallelse på okända borgenärer gick ut 2022-10-18. Efter sex månader ska sedan likvidator göra slutredovisning.

Resultaträkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Intäkter	0	0
Kostnader	-4	-9
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat	-4	-9
Finansiella poster	0	0
Periodens resultat	-4	-9

Balansräkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Anläggningstillgångar	0	0
Omsättningstillgångar	39	31
Summa Tillgångar	39	31
Eget kapital	39	30
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	0	1
Summa eget kapital och skulder	39	31

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer god redovisningssed samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som har använts i den senaste årsredovisningen har även använts i denna rapport.

Sammanställd

Den kommunala koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485), Färgelanda Vatten AB (556901-9630) och Gatersbyn 120 Fastighets AB (org.nr. 556975-3923) som ägs till 100 % av kommunen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens aktiekapital elimineras mot kommunens aktieinnehav i bolagen. I övrigt görs elimineringar för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till att dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

Förråd, lager mm

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation R19. Posten avser ett överlager och består av diesel. Värderingsprincipen bestämd mängd och fast värde har använts.

Fordringar

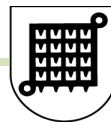
Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

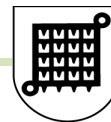
Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Nettoinvesteringar

Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Soliditet

Eget kapital dividerat med totalt kapital uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser

Eget kapital samt pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse (dvs. utanför balansräkningen) dividerat med totalt kapital uttryckt i procent.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

KS § 14 Dnr 2022/423
Godkännande av Fyrbodals kommunalförbund - Delårsrapport

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten per 2022-08-31 för Fyrbodals kommunalförbund och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Fyrbodals Kommunalförbund har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2022. Periodens resultat uppgår till 856 tkr, vilket är en avvikelse mot budget med 810 tkr. Resultatet består av överskott i basverksamheten.

Prognosen visar ett resultat för helåret på 140tkr jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. I denna prognos är underskottet för projektet fossilfri gränsregion inkluderat med 776 tkr.

Anledningen till skillnaden mellan resultat och budgeterat resultat, exklusive underskott i projekt, förklaras främst av vakanser på personalsidan i basverksamheten. Under normala förhållanden hade förbundets ekonomiska resultat legat i linje med budget. Differensen i personalkostnaderna kommer troligen inte att ändras i förhållande till delårsrapporten.

Projekt och verksamheter ska generellt inte belasta resultatet. Budget för projekt och övrigt finansierad verksamhet görs och följs upp under året av ansvarig och ekonom, men redovisas inte i delårsrapporten utan i respektive projekts redovisning. Avvikelsen mot budget för 2022 i resultaträkningen visar jämfört med totala omsättningen i förbundet, det vill säga basverksamhet, projekt och särskilt finansierad verksamhet. Budgeten som direktionen beslutar om årligen upprättas enbart för basverksamheten.

Av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Bedömningen baseras på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisions sed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Revisorernas samlade bedömning är att:

- delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

- de inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen för det finansiella målet då förbundet själva inte lämnat en prognos på möjligheten att nå det.

- de inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen då förbundet saknar beslutade verksamhetsmål.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-01-05

Tjänsteskrivelse Fyrbodals Kommunalförbund, daterad 2022-09-29

Delårsrapport per 2022-08-31

Protokoll Fyrbodals Kommunalförbund 2022-10-27 § 112

Revisionsrapport, daterad 2022-10-28

Granskningsrapport PwC, ej daterad

Granskningsrapport PwC, daterad 2022-10-28

Sändlista

Ekonomichef

Fyrbodals Kommunalförbund

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Handlingstyp
2023-01-05
2022/423

Kommunstyrelsen

Delårsrapport per 2022-08-31 Fyrbodals kommunalförbund

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten per 2022-08-31 för Fyrbodals kommunalförbund och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Fyrbodals Kommunalförbund har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2022. Periodens resultat uppgår till 856 tkr, vilket är en avvikelse mot budget med 810 tkr. Resultatet består av överskott i basverksamheten.

Prognosen visar ett resultat för helåret på 140tkr jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. I denna prognos är underskottet för projektet fossilfri gränsregion inkluderat med 776 tkr.

Anledningen till skillnaden mellan resultat och budgeterat resultat, exklusive underskott i projekt, förklaras främst av vakanser på personalsidan i basverksamheten. Under normala förhållanden hade förbundets ekonomiska resultat legat i linje med budget. Differensen i personalkostnaderna kommer troligen inte att ändras i förhållande till delårsrapporten.

Projekt och verksamheter ska generellt inte belasta resultatet. Budget för projekt och övrigt finansierad verksamhet görs och följs upp under året av ansvarig och ekonom, men redovisas inte i delårsrapporten utan i respektive projekts redovisning. Avvikelsen mot budget för 2022 i resultaträkningen visar jämfört med totala omsättningen i förbundet, det vill säga basverksamhet, projekt och särskilt finansierad verksamhet. Budgeten som direktionen beslutar om årligen upprättas enbart för basverksamheten.

Av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Bedömningen baseras på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisions sed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Revisorernas samlade bedömning är att:

- delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

- de inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen för det finansiella målet då förbundet själva inte lämnat en prognos på möjligheten att nå det.

- de inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen då förbundet saknar beslutade verksamhetsmål.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-01-05

Tjänsteskrivelse Fyrbodals Kommunalförbund, daterad 2022-09-29

Delårsrapport per 2022-08-31

Protokoll Fyrbodals Kommunalförbund 2022-10-27 § 112

Revisionsrapport, daterad 2022-10-28

Granskningsrapport PwC, ej daterad

Granskningsrapport PwC, daterad 2022-10-28

Sändlista:

Ekonomichef

Fyrbodals Kommunalförbund

Kristina Olsson

Ekonomichef

FYRBODALS
KOMMUNALFÖRBUND
DELÅRSRAPPORT 2022-08-31

Fyrbodal

The logo for Fyrbodal features the name 'Fyrbodal' in a white, sans-serif font. Below the text is a graphic element consisting of three white, wavy lines that resemble stylized water or a bridge.

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	2
Väsentliga händelser under perioden.....	2
Förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.....	10
Uppföljning finansiella mål	11
Balanskravsutredning.....	12
Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten	12
Kommentarer till resultatet.....	12
Driftsredovisning basverksamhet (tkr).....	14
Driftsredovisning projektverksamhet (tkr).....	16
Förteckning projekt per 2022-08-31.....	17
Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr).....	19
Förteckning särskild finansierad verksamhet per 2022-08-31.....	20
Resultaträkning (tkr).....	21
Balansräkning (tkr).....	22
Redovisnings- och värderingsprinciper allmänt.....	23
Bilagor.....	23

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under perioden

Förbundets verksamhet har två huvudsakliga inriktningar. Förbundet ska verka för hållbar utveckling inom området samhällsutveckling och välfärdsutveckling. Förbundets treåriga verksamhetsplan består av fem strategiska utvecklingsområden som ska nås genom samverkan och gemensamma satsningar.

SAMVERKAN OCH NÄTVERK

Inom områdena samhällsutveckling och välfärd organiserar förbundet ett 50-tal nätverk som består av olika professioner. Utöver nätverken deltar även förbundets medarbetare i externa nätverk och olika typer av samverkansplattformar. Under andra tertialet har en ny regional samverkansyta skapats av Svenska kraftnät, Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen – ACCEL. Fokuset för arenan är omställning till elektrifiering.

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING, ANALYS OCH PLANERING

Enligt årshjulet som förbundet har för verksamhetsuppföljning, analys och planering har en analysvecka (v.2) under vilken underlag till årsredovisningen för 2021 togs fram ägt rum. Ett verksamhetsmöte med all personal har genomförts under tertial två. Mötet syftade till att skapa en gemensam bild av förbundets genomförda insatser under första tertialet. Under mötet följdes aktivitetsplanerna upp område för område och en plan för kommande tertial lades (tertialet 2). Den övergripande bedömningen som gjordes var att förbundet ligger i fas, trots att flera tjänster har varit vakanta.

PERSONAL OCH ARBETSMILJÖ

En ny förbundsdirektör har rekryterats efter det att Jeanette Lämmel lämnade posten. Anna Lärk Ståhlberg har tillträtt tjänsten 19 maj. 15 medarbetare har slutat under första och andra tertialet. Detta beror främst på pensionsavgångar men även att flera i personalen har fått nya uppdrag på annat håll. Att så många har slutat har föranlett att elva nya personer har börjat under perioden samt att några av tjänsterna fortfarande är vakanta.

Avslutat sin anställning 220101-220831	
	Antal
jan	1
feb	3
mars	3
apr	3
maj	
jun	1
jul	
aug	4

Totalt	15
--------	----

Påbörjat anställning 220101-220831	
	Antal
jan	3
feb	2
mars	
apr	1
maj	2
jun	1
jul	
aug	2
Totalt	11

Under perioden har ett stort fokus lagts på att förbättra arbetsmiljön på förbundet utifrån de rekommendationer som Hälsobolaget har delgett förbundet efter att en större kartläggning har genomförts. Bland annat har förbundet utökat tjänsten löneadministratör till en 100-procentig tjänst som även inrymmer HR-kompetens, kontoren har fräschats upp och döpts med namnen på förbundets medlemskommuner, ett förslag till ny organisering har tagits fram, en trivselgrupp har skapats och två större personalaktiviteter i form av sommaravslutning och uppstartskonferens har genomförts. Nya foton har tagits på förbundets medarbetare. LOSAM-gruppens arbete har vitaliserats.

2022-års löneöversyn har genomförts och lönesamtal har genomförts med förbundets anställda.

IDENTITET OCH KOMMUNIKATION

Förbundet har jobbat för att stärka sin identitet och en rad kommunikativa insatser har gjorts. Det är tydligt att förbundets kompetens inom rörlig media har stärkts genom den strategiska rekrytering som gjorts. Interkommunikationen har ökat genom förbundsdirektörens veckobrev som publiceras på intranätet. Mätningarna visar att de marknadsföringssatsningar som görs på sociala medier ger positiva resultat och bygger förbundets varumärke. Näringslivssidan på förbundets hemsida har fått ett ansiktslyft och kallas numera Business Region Väst. Förbundets värdeord FRAMÅT, FORUM, FLERSTÄMMIGT och FÖRTROENDE har börjat användas mer frekvent i internkommunikationen och i samband med rekryteringar.

POLITISKA ÄRENDEN

Under det första och andra tertialet har fyra arbetsutskottsmöten och fyra direktionsmöten ägt rum. På dessa möten har följande ärenden lyfts:

20220203

Beslutsärenden:

- Ärende 2 – Avrapportering Internkontrollplan 2021
- Ärende 3 – Arvodesreglemente
- Ärende 4 – Fråga för ställningstagande – Långsiktig finansiering och ny utvecklad organisation för Kommunakademien Väst
- Ärende 5 – Avsiktsförklaring och medfinansiering Regionalt skogsprogram
- Ärende 6 – Remissvar regional transportinfrastrukturplan 2022-2033
- Ärende 7 – Erbjudande om stöd för genomförande av strategin ”Det goda livet Dalsland”
- Ärende 8 – Gryning Vård AB

Informations och anmälningsärenden:

- Ärende 9 – Åtgärdsprogram Miljömål
- Ärende 10 – Aktuella projektansökningar
- Ärende 11 – Verksamhetsplan och budget Kommunakademien 2022
- Ärende 12 – Ägarsamråd Innovatum AB
- Ärende 13 - Rekryteringsprocess Förbundsdirektör
- Ärende 14 - Firmateckning
- Ärende 15 – Arbetsmiljö
- Ärende 16 – Riskanalys Internkontrollplan 2022 - 2024
- Ärende 17 – Revidering delegationsordning
- Ärende 18 – Bostadsförsörjningsprogram Åmåls kommun
- Ärende 19 – Vägledning publik laddinfrastruktur – publik laddning i Fyrbodal
- Ärende 20 – Konstruktionsvarianter av cykelbanor på landsbygden
- Ärende 21 – Aktuella delegationsbeslut 25
- Ärende 22 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO) 26
- Ärende 23 – Meddelanden 27
- Ärende 24 – Övriga frågor 28
- Ärende 25 – Nästa möte

2022-03-31

Beslutsärenden

- Ärende 2 – Intern kontrollplan 2022 - 2024
- Ärende 3 – Årsredovisning 2021
- Ärende 4 – Val av representant till ersättare stämooombud Gryning Vård AB
- Ärende 5 – Nominering av styrelseledamot till Gryning Vård AB
- Ärende 6 – Val av representant till ersättare till ombud föreningsstämma Västkom
- Ärende 7 – Val av ersättare Laxfond Väneren
- Ärende 8 – Förslag till åtgärd avseende statlig närvaro i kommunerna i Fyrbodal
- Ärende 9 – Näringslivsstrategi 2030
- Ärende 10– Uppföljning Kommunakademien Väst
- Ärende 11 – Revidering Hälso- och sjukvårdsavtal resp. Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård
- Ärende 12 – Ersättning för hemtjänst och hemsjukvård i annan kommun 2022

Informations och anmälningsärenden

- Ärende 13 – Workshop budget delregionala utvecklingsmedel (DRUM)
- Ärende 14 – Strategiskt utvecklingsområde: Stöd, omsorg och hälsa
- Ärende 15 – Utredning om en hållbar basorganisation samt återkoppling arbetsmiljö
- Ärende 16 – Remiss samråd för naturvårdsplan Vänersborg
- Ärende 17 – Remiss ny ÖP Uddevalla
- Ärende 18 – Aktivitetsplaner för 2022
- Ärende 19 – Väneren och Göta älv som regionala vattenförsörjningsresurser
- Ärende 20 – Aktuella projektansökningar

- Ärende 21- Rekryteringsprocess Förbundsdirektör
- Ärende 22 – Aktuella infrastrukturärenden
- Ärende 23 – Aktuella delegationsbeslut
- Ärende 24 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO)
- Ärende 25 – Meddelanden
- Ärende 26 – Övriga frågor 31
- Ärende 27 – Nästa möte 32

2022-05-12

Beslutsärenden

- Ärende 2 – Val av temaområde för regional planering
- Ärende 3 - Återkoppling arbetsmiljö
- Ärende 4 – Fördjupad ÖP Vänersborg, Wargön
- Ärende 5 – Revision årsredovisning 2021
- Ärende 6 – Skrivelse väg 2183 Ed
- Ärende 7 – Västkom – framtida uppdrag

Informations och anmälningsärenden

- Ärende 8 – Avfall och deponi
- Ärende 9 – Teknikcollege – nytt samverkansavtal
- Ärende 10 – Suicidprevention – gemensam funktion på förbundet?
- Ärende 11 – Rapportering av avslutade projekt
- Ärende 12 – TEMA: Utbildning och kompetensförsörjning
- Ärende 13 – Utvärdering och uppföljning av den strategiska planen för Position Väst
- Ärende 14 – Kommuntal samt mottagande av skyddsbehövande från Ukraina
- Ärende 15 – Aktuella projektansökningar
- Ärende 16 - Rekryteringsprocess Förbundsdirektör
- Ärende 17 – Aktuella delegationsbeslut
- Ärende 18 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO)
- Ärende 19 – Meddelanden
- Ärende 20 – Övriga frågor
- Ärende 21 – Nästa möte

2022-06-17

Beslutsärenden

- Ärende 2 – Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2023
- Ärende 3 – Tertiärrapport 1
- Ärende 4 – Budget Fyrbodal 2023-2025
- Ärende 5 – Plan för tecknande av nytt samverkansavtal gällande Teknikcollege Fyrbodal
- Ärende 6 – Förlängning handlingsplan psykisk ohälsa
- Ärende 7 – Digitala hjälpmedel i samverkan – för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland
- Ärende 8 – Förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland

Informations och anmälningsärenden

- Ärende 9 – Ägarsamråd med Gryning vård
- Ärende 10 – Sammanställning DRUM 2021 13
- Ärende 11 – Strukturbild Fyrbodal nuläge i projektet 14

Ärende 12 – Avfall och deponi 15

Ärende 13 – Information om Fenixx 16

Ärende 14 – Svar gällande intresseundersökning avseende gemensamt fristadsansvar 17

Ärende 15 – Aktuella infrastrukturärenden 18

Ärende 16 – Aktuella delegationsbeslut 19

Ärende 17 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO) 20

Ärende 18 – Meddelanden 21

Ärende 19 – Övriga frågor 22

Ärende 20 – Nästa möte 23

Kallelser med tillhörande handlingar och protokoll avseende direktionsmötena har löpande publicerats på förbundets anslagstavla på hemsidan <https://www.fyrbodal.se/politik/digital-anslagstavla/>

Utöver arbetsutskotts- och direktionsmötena har en presidiedialog mellan direktions arbetsutskott och Västra Götalandsregionens nämnder Regionala utvecklingsnämnden (RUN), Kulturnämnden (KUN) och Miljönämnden (MN) anordnats. Syftet med dialogen var att informera och diskutera de satsningar som kommunalförbundet genomför och finansierar för att bidra till genomförandet av de regionala styrdokument; Regional utvecklingsstrategi, Klimatstrategi 2030 och Kulturstrategi Västra Götaland. Arbetet har resurssatts genom de delregionala utvecklingsmedel (DRUM) som regleras i en överenskommelse som knutits mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbundet. Som ett led i att verkställa de regionala styrdokument och förbundets verksamhetsplan har flera strategiska funktioner tillsatts på förbundet. Ett antal satsningar sker även externt genom att resterande medel i budgeten för DRUM går till medfinansiering av projekt, uppdrag och verksamheter.

UPPFÖLJNING STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN

Förbundets verksamhet har två huvudsakliga inriktningar. Förbundet ska verka för hållbar utveckling inom området samhällsutveckling och välfärdsutveckling. Förbundets treåriga verksamhetsplan består av fem strategiska utvecklingsområden som ska nås genom samverkan och gemensamma satsningar. Kopplat till varje område genomförs aktiviteter och insatser för att nå de strategiska målen som finns in om respektive utvecklingsområde. Verksamheten har bedrivits enligt direktions beslut och direktiv. Under perioden har ett antal övergripande aktiviteter genomförts. Nedan redogörs för dessa på en aggregerad nivå.

STÖD, OMSORG OCH HÄLSA

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Stöd, omsorg och hälsa" finns tre strategiska mål; Kvalitet och välfärdsteknik, Barn och unga och Kompetens, FoU och samverkan. Uppföljningen av de inplanerade aktiviteterna visar att arbetet går enligt plan.

Inom Kvalitet och välfärdsteknik har en kontinuerlig strategisk samverkan skett med VGR i t ex vårdssamverkan, inför VVG och SRO, i arbetet med att revidera hälso- och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser och utveckling och planering av implementering av färdplan för omställning till god och nära vård. Stödet i omställningsarbetet har fortsatt enligt plan med bland annat möte med 200 chefer och medarbetare som fått fördjupade kunskaper och stöd i omställningen.

Förbundet har sammanställt en enkät om personalens kompetens och kompetensutvecklingsbehov inom välfärdsteknik och IT.

Med målet att få en ökad jämlikhet bland kommunerna i deras arbete att förebygga självmord har förbundet inrättat en tjänst som processledare för suicidprevention.

I målet att ge barn och unga bättre förutsättningar har förbundet samverkat med flera olika organisationer, bland annat Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Västkom. Hälsokällan har genomfört en mängd aktiviteter, bl a föreläsningar om hedersrelaterat våld och förtyck och våldsprevention, utbildningar kring sexualitet, samtycke och relationer samt haft samtalsgrupper med elever på Introduktionsprogrammet rörande psykisk hälsa. Samverkan har lett till föreläsningar, utbildningar, konferenser och nätverk.

Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, vård och hälsa samt omsorg, och driver ett gemensamt arbete med forskning och utveckling (FoU), med fokus på innovation. Via kommunalförbundet deltar kommunerna i ett nationellt test av en modell för inventering av lokala kunskapsbehov inom funktionshinderområdet. Testet genomförs via Sveriges kommuner och regioner.

Inspirationsdag på temat "Kommunikation och AKK (alternativ och kompletterande kommunikation) har genomförts för personal inom verksamhetsområde funktionshinder med 200 deltagare.

Under året har arbetet med ett länsgemensamt VFU-avtal avslutats och alla Fyrbodals kommuner har undertecknat. Med ett gemensamt avtal uppnås en ökad tydlighet och större likvärdighet för studenter i hela länet.

Projektet "Vad ska jag bli när jag blir stor?" har tagit fram ett upplägg för studie- och yrkesvägledningen i undervisningen för årskurs 1-6. Det omfattar en bank av lektionsupplägg och förslag till inslag på föräldramöten. Dessutom har digitala möten mellan elever och yrkesverksamma i olika branscher prövats med stor framgång.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH UTBILDNING

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Kompetensförsörjning och utbildning" finns fyra strategiska mål; Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå, Samverkan och tillgänglighet, Forskning och utveckling och Skolavhopp, resultat och jämlikhet. Inom samtliga mål löper arbetet på enligt plan. En rad olika insatser bedrivs för att arbeta med utmaningar som finns inom både offentlig och privat sektor.

Ett nytt team har rekryterats till kompetensplattformen vilket innebär att de flesta nätverken nu är igång.

I Fyrbodal är nu samtliga kommuner certifierade i Vård- och omsorgscollege. För att öka rekrytering och höja kvaliteten inom vård och omsorg finns pågående arbetsgrupper.

Förbundet har utvecklade former för att stödja omställningen på arbetsmarknaden tillsammans med kommuner, region, stat och näringslivets parter. En process kring nystart för Teknikcollege Fyrbodal har startats och ett nytt samverkansavtal har tagits fram och skickats ut på remiss till medlemskommunerna. En remissrunda för ett förnyat Naturbruksavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna har skett.

Kommunerna i Fyrbodalsregionen har utvecklade metoder för ökad skolnärvaro och minskade skolavhopp så att alla ungdomar når grundläggande mål i grundskolan och gymnasiet. En satsning är Projekt Delregional kunskapsnod Fullföljda studier som har startats upp med fokus på organisering och tillsättande av styrgrupp. Under 2022 ska en delregional strategi för arbetet med fullföljda studier tas fram. VI-projektet som handlar om att unga vuxna som varker studerar

eller arbetar ska äga sin egen framtid, förbättra sin hälsa och närma sig jobba eller studier har avslutats.

I samverkan med Skaraborgs kommunalförbund drivs projektet Fenixz, som erbjuder kompetensutveckling till anställda i små och medelstora företag. Projektet innebär att förbundet kan erbjuda kompetensutvecklande insatser till anställda på små- och medelstora företag som stärker deras ställning på arbetsmarknaden.

FYSISK PLANERING OCH HÅLLBARA TRANSPORTER

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Fysisk planering och hållbara transporter" finns tre strategiska mål; Hållbart resande, Gemensam planering och Samspel och utveckling.

Förbundet driver ett framgångsrikt påverkansarbete för ökad tillgänglighet till kollektivtrafik. Det finns ett beslut om att bygga ut järnvägen mellan Göteborg och Oslo till dubbelspår.

Arbetet fortsätter i projektet Samhälls- och stationsutveckling som utreder förutsättningarna för nya tågstopp i Brålanda, Bäckefors, Dals-Rostock och Frändefors. Brålanda finns nu med i handlingsplan tåg 2028 med öppnande 2028.

Flera ÅVS:er har startats och fortsatt under året. På väg 44 (Trollhättan-) Grästorp-Lidköping och väg 173 Färgelanda-Frändefors pågår utredningar. På norra Bohusbanan och fast förbindelse Orust pågår utredningar. Så även när det gäller Station Brålanda.

Projektet Fossilfri gränsregion har slutrapporterats till Interreg.

Projektet Ror-i-land har startats och kommit igång. Projektet studerar möjligheter med grannskapskontor och mobilitetsplattform för olika mobilitetslösningar.

Strukturbild Fyrbodal är ett arbetssätt och utgör plattform och forum för viljestyrd samplanering när det gäller service, utbildning, boende, fritid, kultur, näringsliv och infrastruktur. Här har flera rådslag genomförts i form av 15 workshops i kommunerna och i förbundet. Fyrbodals Hörnstenar presenterades i Direktionen i juni och för kommundirektörerna i september.

Ett arbete har initierats mellan Vänersborgs kommun, Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen för att utreda förutsättningarna för en eventuell kombi-terminal på Trestad Center i Vänersborgs kommun.

En godspotentialutredning för DVVJ har presenterats för nyckelpersoner inom förbundet och tjänstemannaberedningen InfraKoll.

NÄRINGSLIV, KULTUR OCH ATTRAKTIONSKRAFT

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Näringsliv, kultur och attraktionskraft" finns tre strategiska mål; Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet, Innovation, styrkeområden och investeringsvilja och Kultur och attraktionskraft. Inom samtliga mål löper arbetet på enligt plan.

Fyrbodalsregionen rymmer flera utvecklingsnoder med stark koppling till forskning och utveckling, och som driver på den delregionala utvecklingen. Förbundet har bland annat berett förslag till budget 2023 för Delregionala utvecklingsmedel, DRUM.

Den globala osäkerheten har påverkat investeringsviljan negativt i flera branscher, medan andra önskar förlägga/flytta hem verksamhet till Sverige.

Ett antal etablerings- och expansionsärenden visar på utmaningar med effekttillgång. Frågan har lyfts till regional och nationell nivå.

En förstudie har beslutats som kommer att syfta till att etablera ett större projekt kring industriell symbios.

En halvtidsutvärdering av Strategisk plan för Position Väst 2019-24 har genomförts av extern konsult och visar på mycket goda resultat.

Förbundet har fört dialog med Västra Götalandsregionen för att stötta utvecklingsnoden Gröna klustret Nuntorp med finansiering och utveckling.

Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Ett exempel är det tyska högteknologiska företaget Hellma Materials som tillkännagivit etablering av tillverkning i Trollhättan.

Bengtsfors och Vänersborgs kommuner har fått processtöd i en pilotsatsning för att utveckla det lokala näringslivet genom industriell symbios. Ett nätverk av företag har arbetat tillsammans med respektive kommun. En ansökan för fortsatt symbiosutveckling har lämnats in till Formas.

Kommunalförbundet har varit del i framtagandet av Skogsprogrammet för Västra Götaland som nu lanserats. Konferensen Trä 2022 har genomförts.

Fyrbodalsregionen har en stark attraktionskraft utifrån ett hållbarhetsperspektiv. I Det goda livet i Dalsland utarbetas ett gemensamt koncept för inflyttningsmarknadsföring mellan sex kommuner, kommunalförbund, region, länsstyrelse, Visit Dalsland och näringslivsföreträdare. Alla kommuner i Dalsland har bejakat att arbeta gemensamt för att attrahera viktiga målgrupper inom kompetensförsörjning, livsstilsflyttare m.m. I projektet utarbetas en förstudie med så kallade coworkinghubbar som bland annat ska underlätta distansarbete, inflyttning, småföretagarnätverkande och höja orternas attraktivitet.

Fiskekommunerna har yttrat sig i två olika avgränsningssamråd till ansökan havsbaserad vindkraft samt inspel i tre andra frågor som berör fiske och vattenbruk.

Fortsatta dialoger med myndigheter om förenklingar i regelverket inom vattenbruket har skett.

Platåbergens Geopark har utnämnts till landets första Unesco Geopark. Projektet har haft finansiering från bland annat Fyrbodal.

En stor digital konferens "Attraktiva kommuner" har genomförts – ett verktyg för utveckling med temat Mötas på lika villkor. 200 personer deltog. Föredrag av Boverket, Högskolan Väst, Borlänge kommun och Egnahemsfabriken.

Projektet Våra Rum – Samverkan för gestaltad livsmiljö har påbörjat genomförandet i de medverkande kommunerna Mellerud, Orust, Sotenäs och Vänersborg.

Den färdiga rapporten om förutsättningarna för utövare inom kulturella och kreativa näringar har presenterats vid ett digitalt seminarium. Katja Lindqvist från Lunds universitet deltog.

DIGITALISERING

Inom det strategiska utvecklingsområdet "Digitalisering" finns två strategiska mål; Innovation, kompetens och ledarskap och Infrastruktur och Digital service. Inom området har förbundet en

stödande roll i form av att vara en informationsspridare och genom att delta i nätverk samt medfinansiera projekt som främjar näringslivets transformation.

Behoven inom utvecklingsområdet är stora både inom det privata och det offentliga. Trots att förbundet har med digitalisering som ett utvecklingsområde i verksamhetsplanen saknar det dedikerade resurser för att stödja kommunerna. Förbundet har tagit rollen som mötesplats för kommunerna i dessa frågor och under en konferens med kommundirektörerna har Västra Götalandsregionen informerat om de satsningar kommunerna kan delta i inom ramen för den regionala kraftsamlingen Digitalisering. Kommunalförbundet leder även DIKT-nätverket (Digitalisering, Informations- och Kommunikationsteknik).

I projektet Det goda livet i Dalsland görs även en genomgång av brister och behov i den digitala infrastrukturen och på regional nivå finns arbetsgrupper igång för att hitta innovativa grepp och strukturuppbyggande insatser inom fiber, mobilnät, vårdlösningar m.m.

Förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

Den förväntade utvecklingen är att kommunalförbundets verksamhet och ekonomi följer tidigare års.

Kommunalförbundet arbetar ständigt med att hålla nere kostnader och för att på ett effektivt sätt använda de resurser som finns. Projektverksamheten och särskilt finansierad verksamhet, som sker genom avtal med bland andra medlemskommunerna, följs noga genom regelbundna avstämningar enligt projektbeslut med projektkonom och projekt/verksamhetsansvarig. Vissa projekt som avslutas under 2022 prognostiseras med underskott. Detta kan regleras mot DRUM-medel alternativt att det finansieras med överskott från medlemsfinansieringen. Förbundet bedömer att målet om god ekonomisk hushållning upprätthålls.

Uppföljning finansiella mål

EN LÅNGSIKTIG STABIL SOLIDITETSNIVÅ PÅ 10 PROCENT

Målet om en långsiktig och stabil soliditetsnivå på 10 procent får och kan variera över tid.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. Den 31 augusti 2022 är soliditeten 6 procent, vilket är samma som årsbokslutet 2021. Förbundet förvaltar en hel del likvida medel, som sedan betalas ut, i delårsbokslutet så har förbundet 72 mkr i likvida medel, vilket påverkar soliditeten negativt.

BUDGET I BALANS, INTÄKTERNA SKA ÖVERSTIGA KOSTNADERNA.

Förbundet når på delåret målet om en budget i balans genom att göra överskott om totalt 856 tkr (991 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 47 tkr. Resultatet består av överskott i basens resultat, främst beroende på vakanser.

GOD LIKVIDITET

Förbundet ska ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.

Kommunalförbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala utvecklingsmedel och har därmed likvida medel om cirka 72 miljoner kronor (cirka 66 miljoner). Därmed nås målet om god likviditet.

DELREGIONALA UTVECKLINGSMEDLEN VÄXLAS UPP MED MINST 50 PROCENT

Det finansiella målet avseende uppväxling av de delregionala utvecklingsmedlen utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med beräknas och följs upp på helårsbasis. Den senaste uppföljningen av medlen gjordes bokslut 2021 års projekt och verksamheter som finansierats av delregionala utvecklingsmedel. Därmed har ingen uppföljning eller analys av målet gjorts för innevarande period per den 31 augusti 2022. Prognosen är att målet kommer att nås.

VÄGLEDANDE PRINCIPER

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2022 och har till och med 31 augusti genererat ränteintäkter om 16 tkr (13 tkr).

Balanskravsutredning

Bedömning av balanskravsresultatet 2022-08-31 (tkr)

Periodens resultat enligt resultaträkningen	= 856
Samtliga realisationsvinster	0
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	= 856
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	= 856

Kommunalförbundet gör bedömningen balanskravet uppnås på delåret utifrån ovan redovisning. Kravet sker på årsbasis och bedömningen är att det även då uppnås i och med lämnad helårsprognos för förbundet.

Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten

Det beräknade resultatet är baserat på utfallet per den 31 augusti 2022 och kända faktorer för kommande period och den löpande basverksamheten. Det beräknade resultatet för helåret är +140 tkr jämfört med budgeterat resultat på + 70 tkr. Detta är en avvikelse mot budget med + 70 tkr. I denna prognos är underskottet för projektet fossilfri gränsregion inkluderat med 776 tkr.

Anledningen till skillnaden mellan resultat och budgeterat resultat, exklusive underskott i projekt, förklaras främst av vakanser på personalsidan i basverksamheten. Under normala förhållanden hade förbundets ekonomiska resultat legat i linje med budget. Differensen i personalkostnaderna kommer troligen inte att ändras i förhållande till delårsrapporten.

Projekt och verksamheter ska inte belasta resultatet generellt inte belasta resultatet. Budget för projekt och övrigt finansierad verksamhet görs och följs upp under året av ansvarig och ekonom, men redovisas inte i delårsrapporten utan i respektive projekts redovisning.

Kommentarer till resultatet

Under perioden har inga projekt eller verksamheter avslutats. Majoriteten av de pågående projekten och verksamheterna löper på och påverkar inte delårsboks slutets resultat. Vissa projekt som avslutas under 2022 prognostiseras med underskott. Detta kan regleras mot DRUM-medel alternativt att det finansieras med överskott från medlemsfinansieringen.

Överskottet i delårets resultat härleds till basverksamheten där de främsta orsakerna är ej upparbetade personalkostnader.

Avvikelsen mot budget för 2022 i resultaträkningen visar jämfört med totala omsättningen i förbundet, det vill säga basverksamhet, projekt och särskilt finansierad verksamhet. Budgeten som direktionen beslutar om årligen upprättas enbart för basverksamheten.

Driftsredovisning basverksamhet (tkr)

	BUDGET	UTFALL	UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR	AVVIKELSE BUDGET
	2022-01-01 – 2022-12-31	2022-01-01 – 2022-08-31	2021-01-01 – 2021-08-31	2022
<u>INTÅKTER</u>				
Medlemsavgifter (37 kr/invånare)	10 145	6 799	6 586	-3 346
Ersättning för uppdrag		140	0	140
Övriga intäkter	70	90	46	20
SUMMA:	10 215	7 029	6 632	-3 186
<u>KOSTNADER</u>				
Konsultkostnader	-200	-389	-22	-189
Administration, fasta kostnader	-770	-421	-494	349
Administration, rörliga kostnader	-1 110	-721	-467	389
Personalkostnader	-7 420	-4 339	-4 336	3 081
Bilersättning, traktamente & leasingbil	-110	-45	-74	65
Politiska ersättningar, ordf & revisorer	-360	-263	-220	97
Möteskostnader, politiker & tjänstepersoner	-105	-8	0	97
SUMMA:	-10 075	-6 186	-5 613	3 889
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	140	843	1 019	703
Avskrivningar inventarier	-70	0	-39	70
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	70	843	980	773
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>				
Ränteintäkter	0	16	13	16
Räntekostnader	0	-2	-2	-2
SUMMA:		13	11	13
PERIODENS RESULTAT	70	856	991	786

KOMMENTARER TILL BASVERKSAMHETENS RESULTAT

Den stora avvikelsen mot budget är personalkostnaderna. De främsta anledningarna till avvikelsen på personalkostnaderna är vakans för teamschefstjänsten under året och del vakanser på andra tjänster under våren i basverksamheten. Om vakanserna inte inträffat hade förbundets personalkostnader i basverksamheten följt budget.

Jämfört med föregående period är det inga större avvikelser. Det är främst de rörliga administrativa kostnaderna som är högre, främst beroende på högre avgift till Västkom samt

högre kostnader för förbrukningsinventarier. Även kostnaderna för konsulter är högre än 2021, detta härrör sig till det arbetsmiljöarbete som gjordes under våren.

Driftsredovisning projektverksamhet (tkr)

	UTFALL 2022-01-01 – 2022-08-31	UTFALL FÖREGÅENDE ÅR 2021-01-01 – 2021-08-31
<u>INTÅKTER</u>		
<i>Extern finansiering</i>	7 904	8 466
<i>EU-bidrag</i>	4 491	1 464
<i>Ersättning för uppdrag</i>	121	758
<i>Övriga intäkter</i>	18	3
SUMMA:	12 535	10 691
<u>KOSTNADER</u>		
<i>Konsultkostnader</i>	-4 171	-2 486
<i>Administration, fasta kostnader</i>	-490	-400
<i>Administration, rörliga kostnader</i>	-466	-175
<i>Personalkostnader</i>	-7 359	-7 487
<i>Bilersättning & traktamente</i>	-48	-4
<i>Konferensarrangemang</i>	-172	-139
SUMMA:	-12 535	-10 691
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	0	0
<i>Avskrivningar inventarier</i>	0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	0	0
<u>FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER</u>		
<i>Ränteintäkter</i>	0	0
<i>Räntekostnader</i>	0	0
SUMMA:	0	0
PERIODENS RESULTAT	0	0

KOMMENTARER TILL PROJEKTENS RESULTAT

Förbundet har listat ett antal projekt som avslutade i samband med delårsrapporten. Dessa projekt har antingen avslutats och slutreglerats under 2021/2022 men utan resultatpåverkan. Några projekt avslutades i samband med årsbokslutet 31 december 2021 och står först nu som avslutade i förteckningen på nästa sida. Pågående projekt stäms av och följs upp av projektekonom och projektledare regelbundet under året. Vissa projekt som avslutas under 2022 prognostiseras med underskott. Detta kan regleras mot DRUM-medel alternativt att det finansieras med överskott från medlemsfinansieringen.

Förteckning projekt per 2022-08-31

Pågående projekt

H-090	Tjänsteköp systematisk uppföljning
H-091	God & nära vård Fyrbodalsgemensamt
H-093	Göra dörren synlig
H-094	Suicidprevention 2
K-000	Kulturstrateg
K-029	Ökad strategisk kultursamverkan
K-030	Attraktiva kommuner
K-031	Kartlägg. Av kommunernas arb
K-032	Gestaldad livsmiljö i Fyrbodal
K-033	Våra rum
K-034	Kartläggning av KKN- branscherna
M-000	Klimat-och miljöstrateg DRUM
N-000	Näringslivsstrateg
N-072	Fossilfri gränsregion
N-073	Trämanufaktur /Tillverka i trä
N-076	Fossilfri Boråsregion (Tjänsteköp Angelica)
N-077	Bioeconomy Regions in Scandinavia
N-078	Hållbar besöksnäring i Väst
N-079	Biomarina näringar
N-080	ROR-i-land
N-081	Nätet
N-082	Det goda livet i Dalsland
N-083	Förstudie om laddinfrastruktur
P-000	Projekt- och finansieringsstrateg DRUM
P-003	Projektkonom Almir Erkocevic
P-011	Projektkonom Sara Lagset
P-012	Projektkonom LH
P-013	Projektkonom KÖ
U-000	Kompetensstrateg
U-041	Vi-projektet
U-042	Processtöd Fullföljda studier
U-045	Fenixz
U-046	Tidiga satsningar fullföljda studier
U-048	Brygg.projekt Fullföljda studier

U-049	Kunskapsnod - fullföljda studier
Ö-023	Fiskekommunerna 2
Ö-026	Intergrationssamverkan Fyrbodal

Avslutade projekt 2021/2022

H-095	God & nära vård 2
N-071	Rural mobilitet
N-074	Uppdrag Almi - affärscoach
U-043	Möjligheternas värld
Ö-000	Förstudie DRUM e-tjänster
H-089	Suicidprevention 1
H-087	Hedersvåld
H-086	Integritet i förskolan

Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)

	UTFALL 2022-01-01 – 2022-08-31	UTFALL FÖREGÅENDE ÅR 2021-01-01 – 2021-08-31
<u>INTÄKTER</u>		
<i>Extern finansiering</i>	9 830	8 758
<i>EU-bidrag</i>		0
<i>Ersättning för uppdrag</i>	782	-28
<i>Övriga intäkter</i>	7	
SUMMA:	10 618	8 730
<u>KOSTNADER</u>		
<i>Konsultkostnader</i>	-629	-722
<i>Administration, fasta kostnader</i>	-705	-504
<i>Administration, rörliga kostnader</i>	-1 012	-538
<i>Personalkostnader</i>	-7 669	-6 938
<i>Bilersättning & traktamente</i>	-42	-3
<i>Konferensarrangemang</i>	-562	-25
SUMMA:	-10 618	-8 730
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	0	0
<i>Avskrivningar inventarier</i>		0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	0	0
<u>FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER</u>		
<i>Ränteintäkter</i>	0	0
<i>Räntekostnader</i>	0	0
SUMMA:		0
PERIODENS RESULTAT	0	0

KOMMENTARER TILL SÄRSKILT FINANSIERAD VERKSAMHETERS RESULTAT

Under 2022 har inga verksamheter avslutats som påverkat resultatet. Pågående verksamheter löper på och faktureras och/eller finansieras löpande eller årligen enligt avtal. De verksamheter med särskild finansiering som pågår ska inte belasta resultatet och följs löpande upp av projektkonom och ansvarig tjänsteperson för verksamheten.

Förteckning särskild finansierad verksamhet per 2022-08-31

Aktuella verksamheter

H-001	Hälsokällan
H-003	Miljösamverkan - årsavgift
H-013	F&U
H-042	EBP - Öppna jämförelser
H-051	F&U Utbildningar
H-057	Utvecklingsledare - funktionshinder
H-064	Psykisk hälsa
H-067	F&U Rum IFO
H-068	F&U Rum Vård och omsorg
H-069	F&U Rum Funk/socpsyk
H-070	ORS/SRS F&U Delaktighet brukarmedverkan
H-072	F&U Magister/Master/Doktorand
H-073	F&U Seminarier
H-074	F&U metodstöd och forskningsstöd
H-081	Nätverksledare IFO
H-085	Socialstrateg
N-039	Affärsdriven miljöutveckling
N-057	Position Väst
N-063	Strukturbild
U-009	TeknikCollege
U-020	Vård-och omsorgscollege
U-021	Antagningskansliet
U-028	Samhällsorientering
U-030	Kompetensplattform
U-031	Vuxenutbildning (VUX)
U-036	Praktksamordning/anskaffning
U-044	VFU

Avslutade verksamheter

H-044	IT-samverkan
H-075	F&U Utvärderingsverkstad

Resultaträkning (tkr)

	BUDGET BAS	UTFALL	UTFALL FÖRE- GÅENDE ÅR	AVVIKELSE BUDGET BAS
	2022-01-01 – 2022-12-31	2022-01-01 – 2022-08-31	2021-01-01 – 2021-08-31	2022
<i>Verksamhetens intäkter</i>	10 215	30 183	26 053	19 968
<i>Verksamhetens kostnader</i>	-10 075	-29 339	-25 034	-19 264
<i>Avskrivningar</i>	-70		-39	70
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-10 145	-29 339	-25 073	-19 194
<i>Skatteintäkter</i>			0	
<i>Generella statsbidrag och utjämning</i>			0	
VERKSAMHETENS RESULTAT	70	843	980	773
<u>FINANSIELLA INTÅKTER & KOSTNADER</u>				
<i>Ränteintäkter</i>		16	13	16
<i>Räntekostnader</i>		-2	-2	-2
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	70	856	991	786

Balansräkning (tkr)

	2022-08-31	2021-12-31
<u>TILLGÅNGAR</u>		
<u>MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</u>		
Inventarier	-	0
<u>FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</u>		
Aktier & andelar	2767	2767
<u>OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR</u>		
Kundfordringar	51	7751
Momsfordringar	571	398
Övriga kortfristiga fordringar	12	0
Periodiseringar	305	
Upplupna intäkter & förutbetalda kostnader basverksamhet	74	753
Upplupna intäkter särskilt finansierad verksamhet	2 643	1 650
Upplupna intäkter projektverksamhet	9 539	6 830
SUMMA:	15 961	20 149
<u>LIKVIDA MEDEL</u>		
Kassa, postgiro och bank	72 017	57 890
SUMMA TILLGÅNGAR:	87 978	78 039
<u>SKULDER OCH EGET KAPITAL</u>		
<u>EGET KAPITAL</u>		
Balanserat resultat	-4 870	-4 168
Periodens resultat	-856	-701
SUMMA:	-5 726	- 4870
<u>KORTFRISTIGA SKULDER</u>		
Leverantörsskulder	-891	-5 165
Övriga kortfristiga skulder basverksamhet	-30 703	- 1 643
Regionala tillväxtmedel	-30 561	- 25 857
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter basverksamhet	-3 377	-136
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter särskilt finansierad verksamhet	-7 007	-8 129
Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter projektverksamhet	-9 713	-32 239
SUMMA:	-82 251	-73 169
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL:	-87 978	-78 039
Ställda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Redovisnings- och värderingsprinciper allmänt

Delårsbokslutet har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Ingen förändring i tillämpning har skett sedan bokslut 2021.

Bilagor

Verksamhetsrapport 2022, tertial 1

Verksamhetsrapport 2022, tertial 2

Delårsrapport ekonomi och verksamhet 2022-08-31

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att godkänna delårsrapporten för ekonomi och verksamhet per 2022-08-31 samt översända densamma till kommunerna för handläggning.

Sammanfattning

Enligt fastställt årshjul för 2022 för Fyrbodals kommunalförbund ska delårsrapport per 2022-08-31 lämnas till direktionen vid oktober månads möte.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt för måluppfyllelse för de strategiska målområdena i verksamhetsplanen. Vidare finns bilagan Uppföljning av aktivitetsplan för en mer detaljerad beskrivning av vilka aktiviteter förbundet har genomfört under perioden.

Den ekonomiska rapporten för årets två första tertial visar ett överskott om 856 tkr vilket är en avvikelse mot budget med 810 tkr jämfört med budgeterat delårsresultat på 47 tkr. Prognostiserat resultat är ett överskott på 140 tkr att jämföra med budgeterat resultat på 70 tkr.

Beskrivning av ärendet

Det beräknade resultatet är baserat på utfallet per den 31 augusti 2022 och kända faktorer för kommande period och den löpande basverksamheten. Det beräknade resultatet för helåret är +140 tkr jämfört med budgeterat resultat på + 70 tkr. Detta är en avvikelse mot budget med + 70 tkr. I denna prognos är underskottet för projektet fossilfri gränsregion inkluderat med 776 tkr.

Anledningen till skillnaden mellan resultat och budgeterat resultat, exklusive underskott i projekt, förklaras främst av vakanser på personalsidan i basverksamheten. Under normala förhållanden hade förbundets ekonomiska resultat legat i linje med budget. Differensen i personalkostnaderna kommer troligen inte att ändras i förhållande till delårsrapporten.

Projekt och verksamheter ska inte belasta resultatet generellt inte belasta resultatet. Budget för projekt och övrigt finansierad verksamhet görs och följs upp under året av ansvarig och ekonom, men redovisas inte i delårsrapporten utan i respektive projekts redovisning. Avvikelsen mot budget för 2022 i resultaträkningen visar jämfört med totala omsättningen i förbundet, det vill säga basverksamhet, projekt och särskilt finansierad verksamhet. Budgeten som direktionen beslutar om årligen upprättas enbart för basverksamheten.

Bedömning och synpunkter

Det beräknade resultatet är baserat på utfallet per den 31 augusti 2022 och kända faktorer för kommande period och den löpande basverksamheten. Det beräknade resultatet för helåret är +856 tkr jämfört med budgeterat resultat på + 47 tkr. Detta är en avvikelse mot budget med + 810 tkr. Den förväntade utvecklingen är att kommunalförbundets verksamhet och ekonomi följer tidigare års.

Kommunalförbundet arbetar ständigt med att hålla nere kostnader och för att på ett effektivt sätt använda de resurser som finns. Projektverksamheten och särskilt finansierad verksamhet, som sker genom avtal med bland andra medlemskommunerna, följs noga genom regelbundna avstämningar enligt projektbeslut med projektekonom och projekt/verksamhetsansvarig.

Finansiering

Arbetet med rapportering för ekonomi och verksamhet ligger inom ramen för den interna administrationen i basverksamheten som finansieras av medlemsavgifterna.

Koppling till mål

Koppling till de finansiella och verksamhetssatta målen för förbundet. Förbundet har som strategiskt mål att ha en god ekonomisk hushållning. Bedömningen är att målet om god ekonomisk hushållning upprätthålls. Kommunalförbundet uppnår balanskravet på delåret utifrån ovan redovisning. Kravet sker dock på årsbasis och bedömningen är att det uppnås i och med lämnad helårsprognos för förbundet.

Ansvarig tjänsteperson

Martin Palm, martin.palm@fyrbodals.se 0522-44 08 41.

Martin Palm

Administrativ chef

Fyrbodals kommunalförbund

§ 112 Delårsrapport per 2022-08-31

Enligt fastställt årshjul för 2022 för Fyrbodals kommunalförbund ska delårsrapport per 2022-08-31 lämnas till direktionen vid oktober månads möte.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt för måluppfyllelse för de strategiska målområdena i verksamhetsplanen.

Den ekonomiska rapporten för årets två första tertial visar ett överskott om 856 tkr vilket är en avvikelse mot budget med 810 tkr jämfört med budgeterat delårsresultat på 47 tkr. Prognostiserat resultat är ett överskott på 140 tkr att jämföra med budgeterat resultat på 70 tkr. Prognosen inkluderar då underskott i projektet fossilfri gränsregion.

Ärendet föredrogs av Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör och Martin Palm, Administrativ chef.

Handlingar till ärendet bifogas protokollet.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat att föreslå direktionen att godkänna delårsrapporten per 2022-08-31.

Förslag till beslut

Att godkänna delårsrapporten per 2022-08-31.

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna i Fyrbodal
Revisionen
Administrativ chef

Justerare:		Utdragsbestyrkande:
------------	--	---------------------

Fyrbodals kommunalförbund – 14 kommuner samarbetar för hållbar utveckling

Verksamhetsrapport 2022, tertial 2

Vi vill nå längre. Tillsammans.

- Projektet Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, dras med stora förseningar.
- Ett reviderat hälso- och sjukvårdsavtal, med tillhörande överenskommelser och utveckling och planering av implementering av färdplan för omställning till god och nära vård har beslutats.
- Modell för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal inom funktionshinder, socialpsykiatri samt vård och omsorg för Fyrbodals 14 kommuner har färdigställts.
- Projektet "Vad ska jag bli när jag blir stor?" har tagit fram material och metoder för studie- och yrkesvägledning i tidig skolålder.
- Remissrunda har skett kring förnyat Naturbruksavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna.
- Kunskapsnod fullföljda studier har startat upp.
- Arbetsgrupper har skapats och bemannats inom Kommunakademin Väst. En grupp som ska utvärdera arbetet är tillsatt.
- Strukturbild Fyrbodal – samtliga kommunledningar i har besökts och fyra hörnstenar har identifierats under processen.
- Projektet Ror-i-land har startat.

Vi vill nå längre. Tillsammans.

Fortsättning..

- Projektet Samhälls- och stationsutveckling har startat, som bland annat utreder förutsättningarna för nya tågstopp i Brålanda, Bäckefors, Dals-Rostock och Frändefors.
- Arbete har initierats mellan Vänersborgs kommun, Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen för att utreda förutsättningarna för en eventuell kombi-terminal på Trestad Center i Vänersborgs kommun.
- Platåbergens Geopark har utnämnts till landets första Unesco Geopark. Projektet har haft finansiering från bland annat Fyrbodal.

Samverkan och nätverk

- Stärkt samverkan mellan Position Väst, de övriga delregionala företagsetableringskontoren och VGR Regional utveckling.
- ACCEL – regional samverkansarena för energiförsörjningsutmaningarna har skapats av Svenska kraftnät, Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen.

Personal och arbetsmiljö

- Ett aktivt arbetsmiljöarbete har startats upp. Hälsobolaget har anlåtats för att göra en kartläggning av arbetsmiljön. En ny LOSAM-grupp har bildats.
- Tjänsten löneadministratör har utökats till 100% och innehåller numera HR-kompetens. Tjänstens titel är personaladministratör.
- Ny förbundsdirektör har rekryterats.
- Flera tjänster har tillsatts inom verksamheterna och projekten.
- 2022 års löneöversyn är genomförd och lönesamtalen har ägt rum.

Identitet och kommunikation

- Kontoret har öppnats upp igen efter att restriktionerna har släppts. Kontoren har fräschats upp och döpts med namnen på förbundets medlemskommuner.
- Nya foton på förbundets medarbetare har tagits och publicerats.
- Näringslivssidan på förbundets hemsida har fått ett ansiktslyft och kallas numera Business Region Väst.
- En kommunikatör inom näringslivsområdet har tillsatts som ett led i att stärka upp kommunikationen inom utvecklingsområdet.
- Större kommunikationsinsatser hittills i år har bland annat varit kring projekten [Fenixz](#), [Vad ska jag bli när jag blir stor?](#) Och [RORiLand](#). Det har också producerats flera filmer inför Position Väst-dagen den 13 oktober.
- Förbundets värdeord FRAMÅT, FORUM, FLERSTÄMMIGT OCH FÖRTROENDE har börjat användas mer frekvent i internkommunikationen och i samband med rekryteringar.
- Ökad internkommunikation genom förbundsdirektörens veckobrev på intranätet.

Identitet och kommunikation

- Fyrbodals kommunalförbund har fortsatt satsa på sociala medier, inte minst marknadsförda inlägg. Detta har också gett fler följare och mer interaktion i våra kanaler.
- Från årsskiftet fram till 22 september har räckvidden för förbundets facebookside ökat med 35 procent. Besök till vår egen sida har samtidigt ökat med över 200 procent till 2 500 besök.
- Instagram, som mest används i varumärkesbyggande syfte, är ökningen än mer, dock från lägre nivåer. Här har räckvidden ökat med nästan 300 procent, till 23 551 unika konton som visat våra inlägg.
- Förbundet satsar också mer på LinkedIn. Hittills i år har antalet följare ökat med 142 till totalt 771. Det betyder en ökning med 18 procent.

Strategiskt utvecklingsområde

Stöd, omsorg och hälsa

Strategiska mål

Stöd omsorg och hälsa

Kvalitet och välfärdsteknik. Kommunerna i Fyrbodalsregionen har en trygg, likvärdig och jämlik socialtjänst, vård och omsorg. Verksamheten är kunskapsbaserad och effektiv. Inriktningen är förebyggande och hälsofrämjande arbete där socialtjänst, vård och om-sorg bedrivs nära och i samverkan med invånarna. Välfärdsteknik möjliggör ett självständigt liv och ger en ökad livskvalitet.

- Kommunalförbundet leder DIKT-nätverket (Digitalisering, Informations- och Kommunikationsteknik).
- Kommunalförbundet har representerat kommunerna i möte med andra aktörer, både regionalt och nationellt och för in kommunala perspektiv och behov i de utvecklingsprocesser som pågår.
- Förbundet har inrättat en tjänst som processledare för suicidprevention med mål att få en ökad jämlikhet bland kommunerna i deras suicidpreventiva arbete. Denne började i månadsskiftet augusti/september och jobbar 2023 ut.
- En enkät har genomförts om inventering av personalens kompetens och kompetensutvecklingsbehov inom välfärdsteknik och IKT inom verksamhetsområde funktionshinder och socialpsykiatri i flertalet kommuner och sammanställts via kommunalförbundet.
- En uppstart har skett av den återkommande utbildningen "Att i vardagen stödja personer med psykiska funktionshinder och samtidigt missbruk" vilken subventioneras via statliga medel överenskommelse psykisk hälsa.
- En inspirationsdag har hållits med erfarenhetsutbyte om att arbeta med språkbud på arbetsplatserna i vård och omsorg.
- Stöd i omställningsarbete till en god och nära vård fortsätter enligt plan med bland annat möte med 200 chefer och medarbetare som fått fördjupade kunskaper och stöd i omställningen.
- Fortsatt strategisk samverkan med VGR i t ex vårdsamverkan, inför VVG och SRO i arbetet med det reviderade hälso- och sjukvårdsavtalet samt de tillhörande överenskommelserna. Kommunalförbundet har en representant i den regionala arbetsgrupp som arbetar med att ta fram uppföljningsindikatorer för omställningen till Nära vård samt ta fram lämpliga nyckeltal och indikatorer för att mäta följsamheten av Hälso- och sjukvårdsavtalet samt överenskommelserna.
- Stöd och samordning till kommunerna för hantering av läns-gemensamt samverkansavtal kring digitala hjälpmedel.

Strategiska mål

Stöd omsorg och hälsa

Barn och unga. Barnets rättigheter genomsyrar allt arbete där barn är inblandade. Barn och ungas hälsa är god. Kommunernas arbete främjar en ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer.

- Hälsokällan har genomfört en mängd aktiviteter, bl a föreläsningar om hedersrelaterat våld och förtryck och våldsprevention, utbildningar kring sexualitet, samtycke och relationer samt haft samtalsgrupper med elever på Introduktionsprogrammet rörande psykisk hälsa.
- Projektet "Vad ska jag bli när jag blir stor?" har tagit fram ett upplägg för studie- och yrkesvägledningen i undervisningen för årskurs 1-6. Det omfattar en bank av lektionsupplägg och förslag till inslag på föräldramöten. Dessutom har digitala möten mellan elever och yrkesverksamma i olika branscher prövats med stor framgång.
- Förankringsarbete med kommunerna för att implementera de nya skrivningarna i LGR 22 på uppdrag av Länsstyrelsen har gjorts.
- Förbundet har samverkat med olika organisationer och verksamheter, bland annat Länsstyrelsen, Västkom, Uddevalla kommun, MFoF, Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i Fyrbodal samt Västra Götalandsregionen. Teman har varit föräldraskapsstöd, familjecentraler som arena, hedersrelaterat våld och förtryck, våldsprevention, språkutveckling och kunskapsnoden fullföljda studier. Samverkan har lett till föreläsningar, utbildningar, konferenser och nätverk.
- Förbundet har anordnat utbildningar, bland annat gruppledd utbildning ABC, MittBpsamtal (om övervikt och fetma), hedersrelaterat våld och förtryck samt porrkritisk undervisning.
- Förbundet har genomfört Idébyttardag, de goda idéerna i fokus och Konferens för förskolepersonal med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck.
- För kommunernas räkning har förbundet samordnat svar kring remiss för samverkansavtal för familjecentraler och familjecentralliknande verksamheter.

Strategiska mål

Stöd omsorg och hälsa

Kompetens, FoU och samverkan. Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, vård och hälsa samt omsorg, och driver ett gemensamt arbete med forskning och utveckling (FoU), med fokus på innovation. Det finns en god samverkan mellan kommunerna. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.

- Lansering av modell för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal inom funktionshinder, socialpsykiatri samt vård och omsorg är genomförd. Cirka 60 deltog fysiskt på plats och 100 deltog digitalt.
- Kommunerna deltar via kommunalförbundet i ett nationellt test av en modell för inventering av lokala kunskapsbehov inom funktionshinderområdet. Testet genomförs via SKR.
- Årlig sammanställning av kompetensbehov inom funktionshinder/socialpsykiatri är genomförd som underlag för beslut om vad som ska planeras och genomföras i samverkan under 2023.
- Inspirationsdag på temat "Kommunikation och AKK (alternativ och kompletterande kommunikation) har genomförts för personal inom verksamhetsområde funktionshinder med 200 deltagare.
- Utvecklat samarbetet med andra kommunala FoU enheter i länet.
- Arbetat fram ett förslag på en överenskommelse om VFU, verksamhetsförlagd utbildning, för socionomstudenter med Högskolan Väst och kommuner i Fyrbodal. Samt utvecklat implementeringen av avtalet om VFU med berörda aktörer enligt det nya avtalet med regionen och lärosätena.
- Stöd till Melleruds kommun som har en doktorand anställd.
- Stöd till kommunerna i framtagningen av kommungemensamma modeller för den legitimerade personalens kompetensutveckling
- Genomfört erfarenhetsutbyte för kommunerna i frågor som berör språkbud på arbetsplatserna.

Strategiskt utvecklingsområde

Kompetens- försörjning och utbildning

Kompetensförsörjning och utbildning

Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå. Tillgången till arbetskraft med rätt kompetens är god i hela Fyrbodalsregionen. Människor som nyligen flyttat till Sve-rige är en resurs som tas tillvara. Vägledning och utbildning är behovsstyrda och leder till arbete efter avslutade studier för alla ungdomar. Utbildningsnivån i Fyrbodalsregionen ökar och allt fler söker till eftergymnasiala utbildningar. Vuxen- och yrkesutbildningar är väl utbyggda och möjliggör ett livslångt lärande.

- Ett nytt team har rekryterats till kompetensplattformen vilket innebär att de flesta nätverken nu är igång.
- Nätverket för vuxenutbildningsansvariga, arbetsmarknadschefsnätverket samt SYV-nätverket har fortsatt att träffats under T2 i väntan på nya processledare. Däremot har YH-nätverket inte träffats under våren men uppstart planeras igen under hösten.
- SYV-nätverket har på egen hand planerat företagsbesök samt kompetensutvecklingsdag hösten 2022
- Nätverket Studie- och yrkesvägledning har tagit omtag och har fyra kompetensutvecklingsdagar inplanerade tillsammans med Svenskt näringsliv.
- Campus Dalsland i Bäckeфорs är igång med sin första utbildning och besked har kommit om att fler utbildningar kommer att kunna starta längre fram.
- I Fyrbodal är nu samtliga kommuner certifierade i Vård- och omsorgscollege. För att öka rekrytering och höja kvaliteten inom VO finns pågående arbetsgrupper.
- Praktiksamordning; samtliga skolor som erbjuder Vård- och omsorgsutbildningar använder nu praktikplatsen.se för all APL-hantering
- Praktikanskaffning: Pandemin har fortsatt påverkat tillgången till praktikplatser under årets början då personalbrist uppstått som en effekt av pandemin. Detta verkar under senare delen av våren ha vänt och fler vill öppna upp för praoelever. Speciellt restaurangbranschen visar tydliga tecken på långsiktigt behov av arbetskraft. Man kan också se ett behov av stöd kring hur man kan skapa en bra praktikplats för eleverna inom samtliga yrkesområden.

Strategiska mål

Kompetensförsörjning och utbildning

Samverkan och tillgänglighet. Fyrbodalsregionen har starka utvecklingsnoder och en god samverkan mellan utbildningsanordnare och aktörer inom exempelvis arbetsliv, regional förvaltning samt forskning och innovation. Utbildningsutbudet håller hög kvalitet, är dimensionerat och tillgängliggjort utifrån arbetslivets och individens behov. Förbundet har utvecklade former för att stödja omställningen på arbetsmarknaden tillsammans med kommuner, region, stat och näringslivets parter.

- Inom VOC pågår ett aktivt arbete med att utbilda och implementera språkombud, stärka marknadsföring för att öka antal sökande och attraktivitet till arbete inom vård och omsorg.
- Teknikcollege: Process kring nystart för Teknikcollege Fyrbodal har startats. Process kring framtagande av nytt samverkansavtal Teknikcollege har påbörjats.
- Vux-nätverket: Pågående process kring införande av Fritt sök.
- Remissrunda kring förnyat Naturbruksavtal mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna.

Kompetensförsörjning och utbildning

Forskning och utveckling. Forskning och utveckling (FoU) inom utbildningsområdet är etablerat och stöder kommunernas skolutveckling samt kompetensförsörjningen i Fyrbodalsregionen.

- Inom VOC finns ett pågående arbete med marknadsföring för att öka antalet sökande till ungdomsutbildning och skapa en innehållsrik PRAO för att öka intresset för VO.

Skolavhopp, resultat och jämlikhet. Kommunerna i Fyrbodalsregionen har utvecklade metoder för ökad skolnärvaro och minskade skolavhopp så att alla ungdomar når grundläggande mål i grundskolan och gymnasiet. Studier är i minskad grad könsstereotypa. Alla har likvärdiga, jämlika och jämställda möjligheter till högre utbildning oavsett kön

- Processen kring framtagande av implementeringsprojekt fortsätter.
- Projekt Delregional kunskapsnod Fullföljda studier har startats upp med fokus på organisering och tillsättande av styrgrupp. Under 2022 ska en delregional strategi för arbetet med fullföljda studier tas fram.
- Processtöd och lärträffar i skolor och arbetslag inom ramen för projekt Fullföljda studier.
- Vi-projektet har avslutats.

Strategiskt utvecklingsområde

Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiska mål

Fysisk planering och hållbara transporter

Hållbart resande. Fyrbodalsregionen är en fossilfri gränsregion med ett väl utvecklat transportsystem för besökare, arbetsplatser och invånare. Den offentliga sektorn är en föregångare när det gäller hållbar mobilitet, förnybara drivmedel, elektrifiering och energieffektiva fordon och hållbart resande.

Kollektivtrafiken är väl utbyggd med hög tillgänglighet och effektivitet även på landsbygden och i öst-västlig led i delregionen, för att möjliggöra ett hållbart resande till arbete, skola, service och fritidsaktiviteter. Förbundet driver ett framgångsrikt påverkansarbete för ökad tillgänglighet till kollektivtrafik. Det finns ett beslut om att bygga ut järnvägen mellan Göteborg och Oslo till dubbelspår.

- Arbete har initierats om extra finansiering för väg 2183 Ed-Nössemark. Beslut om finansiering togs av direktionen i maj.
- Fortsatt arbete i projektet Samhälls- och stationsutveckling som utreder förutsättningarna för nya tågstopp i Brålanda, Bäckefors, Dals-Rostock och Frändefors. Brålanda finns nu med i handlingsplan tåg 2028 med öppnande 2028. ÅVS har startats avseende plattformsläge med mera i Brålanda. Arbete pågår för att få igång ÅVS samt samtida öppnande av tågstopp Bäckefors.
- ÅVS har påbörjats för väg 44 Trollhättan-Lidköping samt för Norra Bohusbanan. ÅVS väg 173 Färgelanda-Frändefors pågår.
- Etablering av nytt breddprojekt som bas för arbetet med fossilfria transporter pågår.
- Projektet Roriland har kommit igång. Där studeras möjligheter med grannskapskontor och mobilitetsplattform för olika mobilitetslösningar.
- Ansökan om medel för projekt för elektrifiering av fritidsbåtssektorn har tagits fram tillsammans med GR och BRG.

Fysisk planering och hållbara transporter

Gemensam planering. Strukturbild Fyrbodal utgör ett gemensamt underlag för mellankommunal planering, där alla kommuner i Fyrbodals-regionen medverkar, och med en bred samverkan med Västra Götalandsregionen och andra myndigheter. Strukturbild Fyrbodal är ett arbetssätt och utgör plattform och forum för viljestyrd samplanering när det gäller service, utbildning, boende, fritid, kultur, näringsliv och infrastruktur. Strukturbilden inkluderar även frågor om mark- och kraft-försörjning, bredband, samt grad av självförsörjning och livsmedelsstrategi. Det finns ett väl fungerande samarbete kring större externa etableringar i Fyrbodalsregionen.

- **Rådslag 1 genomfört.**
Totalt 15 workshops i kommunerna samt i förbundet har genomförts liksom en rad aktiviteter i professionsnätverk och i regionen. Fyrbodals Hörnstenar presenterades i Direktionen i juni och för kommundirektörerna i september.
- **Rådslag 2 och 3 nästa steg.**
Identifiera gemensamma sakfrågor, utveckla arbetssätt för samverkan inom hörnstenarna.
- **Gränsland** – historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i vår delregion.
- **Landsbygder** – våra naturtillgångar är resursbaser och utgör grunden i våra styrkeområden.
- **Vattenrike** – sött och salt vatten är grunden till allt liv och skapar möjligheter.
- **Trekärnigt centrum** – tillsammans utgör våra största tätorter sjunde största befolkningscentra i landet.

Strategiska mål

Fysisk planering och hållbara transporter

Samspel och utveckling. Varje del av Fyrbodalsregionen utvecklas utifrån sina förutsättningar och i ett samspel mellan städer och landsbygder. Trestadsområdet har utvecklats till ett tydligt nav, vilket skapar förutsättningar för tillväxt och hållbar utveckling i hela Fyrbodalsregionen.

- Arbete pågår mellan Vänersborgs kommun, Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen för att utreda förutsättningarna för en eventuell kombi-terminal på Trestad Center i Vänersborgs kommun.
- Godspotentialutredning för DVVJ har presenterats för nyckelpersoner inom förbundet och tjänstemannaberedningen InfraKoll.
- Studiebesök i samband med direktionsmöte har hållits på Trollhättan-Vänersborgs flygplats.

Strategiskt utvecklingsområde

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiska mål

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet. Fyrbodalsregionen har ett gott företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och företagande, skapar fler arbetstillfällen, mer skatteintäkter och ett ökat välstånd. Näringslivet är differentierat och hållbart samt utgör en stark del av tillväxtregionen Västra Götaland och den svensk--norska gränsregionen. Genom ett nära samarbete mellan näringsliv och utbildningsanordnare finns det en god omställningskapacitet som i sin tur skapar förutsättningar för en god kompetensförsörjning och väl genomförda generationsväxlingar. Fyrbodalsregionen rymmer flera utvecklingsnoder med stark koppling till forskning och utveckling, och som driver på den delregionala utvecklingen.

• Projekt Penixz har fortgått.

- Förbundet har berett förslag till budget 2023 för Delregionala utvecklingsmedel, DRUM.
- Man har sammanställt och presenterat 2021 års rapport kring de projekt som finansieras genom DRUM.
- Det har hållits uppföljningsmöten med projektägare och Västra Götalandsregionen i pågående projekt som finansieras genom DRUM.
- Dialog har förts med de näringslivsfrämjande aktörerna om utvecklingen av samverkansarenan.
- Uppdatering och utveckling av Business Region Väst på Fyrbodal.se.
- Dialog har förts med Västra Götalandsregionen för att stötta utvecklingsnoden Gröna klustret Nuntorp med finansiering och utveckling.
- Strategikonferens med näringslivsutvecklarna; utmaningar, omställning, finansiering, samverkan.
- Strategikonferens med hela Innovationssystemet (utvecklingsnoder, högskolan, näringslivsutvecklare, näringslivsfrämjande aktörer samt förbundets strateger); utmaningar, omställning, finansiering, projektutveckling och samverkan.

Strategiska mål

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Innovation, styrkeområden och investeringsvilja. Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näring-ar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor. Här finns även grogrund för nya styrkeområden att växa fram. Företagen i Fyrbodals-regionen får ett gott stöd av innovationssystemet när det gäller samverkan, innovationer och utvecklandet av en cir-kulär ekonomi. Innovationssystemet är robust, välkänt och en viktig del av det västsvenska innovationssystemet. De företagsfrämjande aktörernas roller är väl definierade och har en god samverkan med kunden i fokus.

- Ett antal etablerings- och expansionsärenden visar på utmaningar med effekttillgång. Frågan har lyfts till regional och nationell nivå.
- En halvtidsutvärdering av Strategisk plan för Position Väst 2019-24 har genomförts av extern konsult och visar på mycket goda resultat.
- Fiskekommunerna är medarrangör till marin matmarknad i Fjällbacka i samband med invigningen av Västerhavsveckan. Fiskekommunerna har också deltagit i två seminarium om havsbaserad vindkraft.
- Bengtsfors och Vänersborgs kommuner har fått processtöd i en pilotsatsning för att utveckla det lokala näringslivet genom industriell symbios. Ett nätverk av företag har arbetat tillsammans med respektive kommun. En ansökan för fortsatt symbiosutveckling har lämnats in till Formas.
- Kommunalförbundet har varit del i framtagandet av Skogsprogrammet för Västra Götaland som nu lanserats. Konferensen Trä 2022 har genomförts.

Strategiska mål

Näringsliv, kultur och attraktionskraft forts.

- Det tyska högteknologiska företaget Hellma Materials har tillkännagivit etablering av tillverkning i Trollhättan. Presskonferens med utrikeshandelsminister Anna Hallberg.
- Rapport klar om potential för nya etableringar inom fordon/mobilitet samt möjligheter och hot för befintliga företag. Fungerar som underlag för marknadsföringsinsatser via bl.a. Business Sweden.
- www.positionvast.se har förstärkt inom områdena Mobilitet, Logistik, Marint, Trä och Besöksnäring.
- Position Västdagen genomfördes den 13 oktober. Program med fokus på strategisk markförsörjning, kompetensförsörjning, logistik- och besöksnäringsetableringar.
- Tecken på att stigande el- och transportpriser kan påverka investeringsviljan negativt.

Strategiska mål

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Kultur och attraktionskraft. Fyrbodalsregionen har en stark attraktionskraft utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Här finns en stor variation och en stark utveckling av platser och miljöer där människor kan bo, arbeta och studera. Kommunerna samverkar för att erbjuda boende och besökare tillgängliga och levande bibliotek samt ett aktivt kulturliv. Det finns goda förutsättningar för en meningsfull fritid, bland annat genom Fyrbodalsregionens stora natur- och kulturarv samt unika kultur-miljöer. Gestaltad livsmiljö och offentlig konst är en självklar del av samhällsplaneringen

- Digital konferens Attraktiva kommuner har genomförts – ett verktyg för utveckling med temat Mötas på lika villkor. 200 deltagare. Föredrag av Boverket, Högskolan Väst, Borlänge kommun och Egnahemsfabriken.
- Platåbergens Geopark har utnämnts till landets första Unesco Geopark. Projektet har haft finansiering från bland annat Fyrbodal.
- I Det goda livet i Dalsland utarbetas ett gemensamt koncept för inflyttningsmarknadsföring mellan sex kommuner, kommunalförbund, region, länsstyrelse, Visit Dalsland och näringslivsföreträdare. Alla kommuner i Dalsland har bejakat att arbeta gemensamt för att attrahera viktiga målgrupper inom kompetensförsörjning, livsstilsflyttare m.m.
- I Det goda livet i Dalsland utarbetas ett förstudieupplägg som uppstart inför tre kommande coworkinghubbar centralt i tre kommuner. Förstudien skall undersöka målgrupper, ekonomi, lokaler m.m. och hubbarna skall underlätta distansarbete, inflyttning, höja orternas attraktivitet m.m.

Strategiska mål

Näringsliv, kultur och attraktionskraft forts.

- Rekrytering av en ny Kulturstrateg.
- Pågående förstudie om Moderna bibliotek med slutdatum november 2022.
- Enkät om kulturarv har analyserats tillsammans med Innovatum och kulturansvariga Fyrbodal för att samordna tematiska träffar med start tillsammans med processledare kultur i Sjuhärad.
- Digitalt seminarium för kreativa näringar steg 2, med utgångspunkt från Fyrbodals rapport om KKN samt Kreativa Europa. Den planeras till september med gäster från VGR kultur och näringsliv, Region Gävleborg och Region (och kommun) Gotland.
- Projektet Våra Rum – Samverkan för gestaltad livsmiljö är under process och workshops/träffar har tagit form i de medverkande kommunerna Mellerud, Orust, Sotenäs och Vänersborg.
- Potential 12 arbetade tillsammans med Fyrbodal för att ta fram arbetsstruktur för finansieringslots för EU-medel. Tjänsten är tillsatt.

Strategiskt utvecklingsområde

Digitalisering

Strategiska mål

Digitalisering

Innovation, kompetens och ledarskap. Det finns en förmåga hos kommuner och näringsliv i Fyrbodalsregionen att hantera både innovation och effektivitet samt att balansera dessa i takt med skiftande krav från omvärlden. Det finns en hög digital kompetens och ett ut-vecklat digitalt ledarskap. Det finns ett gemensamt arbete och samsyn kring digitalisering, innovationer och skapan-det av gemensamma plattformar.

- Västkom har tappat finansiering och personal vilket medför att kommunalförbundet fått minskat stöd inom området.
- Kommundirektörsnätverket har fått information om Västra Götalandsregionens kraftsamling Digitalisering och vilka initiativ det finns som kommunerna kan vara delaktiga i via den regionala "rådgivningsbyrån" UBit.
- Kommundirektören i Trollhättans Stad har informerat de andra kommundirektörerna om sin digitaliseringsresa.

Infrastruktur och digital service. En väl utbyggd digital infrastruktur skapar värde för näringsliv, kommuner och invånare i hela Fyrbodalsregionen och bidrar till att överbrygga klyftor mellan städer och landsbygder, till exempel när det gäller kompetensförsörjning, fö-retagande samt innovations- och konkurrenskraft. Det finns en förmåga att se och agera utifrån ett helhetsperspektiv för att möta förväntningar på en trygg sammanhållen digital service.

- I det Goda livet i Dalsland görs en genomgång av brister och behov i den digitala infrastrukturen och på regional nivå finns arbetsgrupper igång för att hitta innovativa grepp och strukturuppbyggande insatser inom fiber, mobilnät, vårdlösningar m.m.

Ekonomi och finansiering

- Prognosen är ett överskott på 140 tkr vilket är 70 tkr bättre än budget.
- Det största överskottet återfinns inom personalkostnader främst beroende på vakanser, på bland annat tjänsten som teamchef.
- Prognosen dras dock ner av ett underskottet i projektet fossilfri gränsregion.

Budgetavstämning basverksamhet jan-aug 2022

	Budget helår 2022	Budget januari - augusti	Utfall januari - augusti	Prognos augusti - december	Beräknat resultat 2022	Avvikelse mot budget
Medlemsavgift	10 145	6 763	6 799	3 346	10 145	0
Övriga intäkter	70	47	246	123	369	299
Summa intäkter tkr	10 215	6 810	7 045	3 461	10 514	299
Personalkostnader	-7 420	-4 947	-4 339	-2 473	-6 812	608
Bilkostnader, traktamente	-110	-73	-45	-23	-68	42
Politiska arvoden, ordförande och revision	-360	-240	-263	-97	-360	0
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-105	-70	-8	-50	-58	47
Konsultkostnader	-200	-133	-389	-195	-584	- -384
Administrativa fasta kostnader	-770	-513	-421	-210	-631	139
Administrativa rörliga kostnader	-1 110	-740	-723	-362	-1 081	29
Summa kostnader	-10 075	-6 717	-6 188	-3 409	-9 598	551
Resultat tkr	70	47	164 856	-716	140	70

SN § 7 Dnr 2023/14
Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 4, år 2022

Socialnämndens beslutsförslag

Kommunfullmäktige lägger Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS, kvartal 4 år 2022 till handlingarna och överlämnar dessa till revisorerna.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift

I nedanstående tabell redovisas de beslut som inte har kunnat verkställas inom tre månader för kvartal 4, 2022 (okt-dec).

Ej verkställda beslut

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	212	Särskilt boende	Platsbrist
2	X		169	Särskilt boende	Platsbrist
3		X	124	Korttidsvistelse	Avböjt korttidshem i annan kommun. Finns ingen korttidsfamilj att erbjuda.

För perioden finns det inga insatser som avbrutits på eget initiativ. Det finns inga ärenden som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansökt om åläggande om särskild avgift.

Socialnämnd

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan om Socialnämnden kan överlämna rapporterna om ej verkställda beslut enligt SoL och LSS till Kommunfullmäktige och revisorerna och finner att Socialnämnden beslutat enligt förslaget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2023-01-17

Sändlista

Kommunfullmäktige
Revisorerna

KS § 47

Dnr 2022/437

**Beslut med anledning av motion- "Motion ang. positivt uttalande för
Lelångebanan cykel- och gångväg" (C)**

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige anser motionen avseende positivt uttalande för Lelångebanan cykel- och gångväg besvarad genom kommunens antagna översiktsplan och pågående samverkan i frågan.

Avstår att delta i beslut

Centerpartiet avstår att delta från beslut.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till beslutsförslaget

Linda Jansson (M) yrkar bifall till beslutsförslaget

Propositionsordning

Ordförande ställer frågan under acklamation om kommunstyrelsen ställer sig bakom beslutsförslaget med bifall av Ulla Börjesson (S) och Linda Jansson (M). Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutat enligt förslag.

Ärendets beredning

Ovan nämnd motion inkom den 16 december 2022. Frågan har lyfts på ärendeforum.

Sammanfattning av ärendet

Motionen inkom till kommunfullmäktige den 16 december 2022 från Tobias Bernhardsson (C). I motionen finns två yrkanden:

- att kommunfullmäktige i Färgelanda kommun snarast uttalar sitt officiella stöd till Lelången cykel- och gångväg som planeras anläggas mellan Högsäter och Färgelanda.

- att kommunstyrelsen får i uppdrag av fullmäktige att verka för att finna lösningar i för att kunna fullfölja projektet, genom att exempelvis samverka och föra dialog med bland andra föreningen Lelången cykel- och gångväg, berörda myndigheter, Västra Götalandsregionen, berörda markägare samt andra aktörer och möjliga bidragsgivare.

Ärendebeskrivning

I Färgelanda kommuns översiktsplan som antogs 2014 finns under avsnittet infrastruktur och kommunikationer (s.26) uttryckligen en vilja att koppla samman Färgelanda och Högsäter med en gång- och cykelväg. Ambitionen

om att anlägga gång- och cykelvägen finns uttryckt på flera ställen och de perspektiv som lyfts fram är bland annat trafiksäkert, turism samt ur motionssynpunkt (s.68).

Sommaren 2021 bildades den ideella föreningen Lelången cykel & gång, vars syfte är att knyta samman tätorterna Färgelanda och Högsäter via den gamla banvallen. Föreningen har varit företagsamma och lyckats engagera ett stort antal av kommunens invånare. Föreningens Facebook grupp har nästan 700 medlemmar.

Idag har Sektor samhällsutveckling en god kontakt med föreningen och har varit behjälpliga med kontaktvägar till Trafikverket och i övrigt stöttat i enlighet med kommunens serviceskyldighet enligt förvaltningslagen. Utifrån barnkonventionen (Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter) är arbetet med att få till en säker färdväg till skola och mellan orterna för kommunens barn och unga en viktig fråga.

Kommunen äger mark där en del av den gamla banvallen ligger. På kommunens mark har upprustning påbörjats. På sträckan mellan gamla granngården och Håbyn gård har en bro renoverats, träd avverkats och sly röjts. Sträckan är cirka 450 m. Från Håbyn gård till den del av banvallen som ligger längs med väg 172 äger kommunen grusvägen, denna delsträcka mäter 1 100m. Nästa strecka är den granridå längs med väg 172 i höjd med infarten till snickerifabriken, den sträckan är cirka 350 m. Totalt sammanlagd sträcka 1 900m.

Den regionala cykelleden som tas upp i motionen, Lelångeleden från Uddevalla till Årjäng är nästintill klar och planeras invigas i början av sommaren. Mellan Högsäter och Färgelanda går den väster om järnvägens sträckning via Grind, Västra Edstena och slutligen Hedekasvägen in till Färgelanda.

Genom den av fullmäktige antagna översiktsplanen har kommunen uttryckt sin vilja att koppla samman Färgelanda och Högsäter med en gång- och cykelväg. Vidare samverkar kommunen redan med de parter som är berörda samt bistår med kontakter och liknande. Med anledning härav får motionens intentioner anses uppfyllda och motionen därmed besvarad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2023-02-08

Motion ang. positivt uttalande för Lelångebanan cykel- och gångväg, dat 2022-12-15

Kommunstyrelsen

Sändlista

Samhällsutvecklingschef
Handläggare mark och exploatering
Tobias Bernhardsson (C)

Sektor samhällsutveckling
Handläggare
Sebastian Svensson

Tjänsteskrivelse
2023-02-08
2022/437

Kommunstyrelsen

Beslut med anledning av motion- "Motion ang. positivt uttalande för Lelångenbanan cykel- och gångväg" (C)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige anser motionen avseende positivt uttalande för Lelångenbanan cykel- och gångväg besvarad genom kommunens antagna översiktsplan och pågående samverkan i frågan.

Ärendets beredning

Ovan nämnd motion inkom den 16 december 2022. Frågan har lyfts på ärendeforum.

Sammanfattning av ärendet

Motionen inkom till kommunfullmäktige den 16 december 2022 från Tobias Bernhardsson (C). I motionen finns två yrkanden:

- att kommunfullmäktige i Färgelanda kommun snarast uttalar sitt officiella stöd till Lelången cykel- och gångväg som planeras anläggas mellan Högsäter och Färgelanda.
- att kommunstyrelsen får i uppdrag av fullmäktige att verka för att finna lösningar i för att kunna fullfölja projektet, genom att exempelvis samverka och föra dialog med bland andra föreningen Lelången cykel- och gångväg, berörda myndigheter, Västra Götalandsregionen, berörda markägare samt andra aktörer och möjliga bidragsgivare.

Ärendebeskrivning

I Färgelanda kommuns översiktsplan som antogs 2014 finns under avsnittet infrastruktur och kommunikationer (s.26) uttryckligen en vilja att koppla samman Färgelanda och Högsäter med en gång- och cykelväg. Ambitionen om att anlägga gång- och cykelvägen finns uttryckt på flera ställen och de perspektiv som lyfts fram är bland annat trafiksäkert, turism samt ur motionssynpunkt (s.68).

Sommaren 2021 bildades den ideella föreningen Lelången cykel & gång, vars syfte är att knyta samman tätorterna Färgelanda och Högsäter via den gamla banvallen. Föreningen har varit företagsamma och lyckats engagera ett stort antal av kommunens invånare. Föreningens Facebook grupp har nästan 700 medlemmar.

Idag har Sektor samhällsutveckling en god kontakt med föreningen och har varit behjälpliga med kontaktvägar till Trafikverket och i övrigt stöttat i enlighet med kommunens serviceskyldighet enligt förvaltningslagen. Utifrån barnkonventionen (Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter) är arbetet med att få till en säker färdväg till skola och mellan orterna för kommunens barn och unga en viktig fråga.

Kommunen äger mark där en del av den gamla banvallen ligger. På kommunens mark har upprustning påbörjats. På sträckan mellan gamla granngården och Håbyn gård har en bro renoverats, träd avverkats och sly röjts. Sträckan är cirka 450 m. Från Håbyn gård till den del av banvallen som ligger längs med väg 172 äger kommunen grusvägen, denna delsträcka mäter 1 100m. Nästa strecka är den granridå längs med väg 172 i höjd med infarten till snickerifabriken, den sträckan är cirka 350 m. Totalt sammanlagd sträcka 1 900m.

Den regionala cykelleden som tas upp i motionen, Lelångeleden från Uddevalla till Årjäng är nästintill klar och planeras invigas i början av sommaren. Mellan Högsäter och Färgelanda går den väster om järnvägens sträckning via Grind, Västra Edstena och slutligen Hedekasvägen in till Färgelanda.

Genom den av fullmäktige antagna översiktsplanen har kommunen uttryckt sin vilja att koppla samman Färgelanda och Högsäter med en gång- och cykelväg. Vidare samverkar kommunen redan med de parter som är berörda samt bistår med kontakter och liknande. Med anledning härav får motionens intentioner anses uppfyllda och motionen därmed besvarad.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2023-02-08

Motion ang. positivt uttalande för Lelångebanan cykel- och gångväg, dat 2022-12-15

Sändlista:

Samhällsutvecklingschef

Handläggare mark och exploatering

Tobias Bernhardsson (C)

Sebastian Svensson

Handläggare

Centerpartiet

MOTION ANG. POSITIVT UTTALANDE FÖR LELÅNGENBANAN CYKEL- OCH GÅNGVÄG

Vi har under de senaste åren kunnat följa ett gediget arbete utföras av eldsjälarna i och omkring den ideella föreningen Lelången cykel- och gångväg, som med egna timmar, maskiner och sponsorer påbörjat en sedan länge efterlängtd led för gång och cykling mellan kommunens två största orter.

I skrivandets stund finns långtgående planer för att göra en projektansökan i syfte att, med hjälp av olika finansiärer, färdigställa en led som kan möjliggöra cykelpendling, rekreation, turism och andra folkhälsostimulerande aktiviteter samt som knyter samman kommunens två största orter. Redan har Kommunens Folkhälsoråd samt Dalslands Sparbank beviljat medfinansiering till föreningens arbete.

Därtill finns planer, i vilka Färgelanda och Bengtsfors kommuner samverkat, för att skapa en nationell cykelled som sträcker sig från Uddevalla till Bengtsfors på långtrafikerade vägsträckor och som skulle kunna knytas samman med denna nya led mellan Färgelanda och Högsäter när denna är färdig.

Trafiksituationen på 172an är hårt präglad av tung trafik vilket gör att den ej är särskilt lämplig för cykling, varför kommunen jämte Trafikverket och Västra Götalandsregionen bör uttala sitt fulla stöd samt verka för att detta projekt kan förverkligas. Det är värt att understryka att motionen ej syftar till att kommunen ska tillföra nya ekonomiska medel i projektet utan i första hand bidra med tid, kompetens, vissa åtgärder på egen mark samt ett fortsatt konstruktivt deltagande i dialogen.

Med anledning av ovan yrkar undertecknad:

att kommunfullmäktige i Färgelanda kommun snarast uttalar sitt officiella stöd till Lelången cykel- och gångväg som planeras anläggas mellan Högsäter och Färgelanda.

att kommunstyrelsen får i uppdrag av fullmäktige att verka för att finna lösningar i för att kunna fullfölja projektet, genom att exempelvis samverka och föra dialog med bland andra föreningen Lelången cykel- och gångväg, berörda myndigheter, Västra Götalandsregionen, berörda markägare samt andra aktörer och möjliga bidragsgivare.

Färgelanda den 15 december 2022

Tobias Bernhardsson (c)
Kommunfullmäktigeledamot

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Flood

Tjänsteskrivelse
2023-03-14
2023/114

Kommunfullmäktige

Beslut om att webbsända kommunfullmäktiges sammanträden

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att upphandla webbsändning för kommunfullmäktiges sammanträden för hela mandatperioden.

Ärendebeskrivning

I arbetsordningen som är antagen av kommunfullmäktige 2022-12-19, § 154, står det följande under § 11 Webbsändning:

”Fullmäktiges presidium ska vid början av mandatperioden besluta huruvida webbsändning av fullmäktiges sammanträden ska ske under mandatperioden”.

Vid kommunfullmäktiges presidiummöte beslutade man att lägga fram ett beslutsförslag till kommunfullmäktige om att ge förvaltningen i uppdrag att upphandla webbsändning utan text och syntolkning för kommunfullmäktiges sammanträden för hela mandatperioden.

Från 1 januari 2019 startade webbtillgänglighetsdirektivet att gälla i Sverige, lagen innebär att man bland annat måste texta och syntolka alla livesändningar inom 14 dagar. Om man väljer att inte texta eller syntolka måste videon tas bort från webben.

Genom att webbsända kommunfullmäktiges sammanträden ökar man tillgängligheten då man kan följa sammanträdena live men också kolla på sammanträdet upp till 14 dagar efter sammanträdet. Personer som inte har möjlighet att närvara personligen på grund av geografiskt avstånd, andra åtagande eller funktionshinder med mera kan fortfarande ta del av information och diskussioner som görs.

Genom att webbsända kommunfullmäktiges sammanträden kan beslutsprocessen och diskussionerna som sker vid mötena bli mer transparenta, vilket kan öka allmänhetens förtroende för beslutsfattarna och bidra till en mer öppen och demokratisk process.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2023-03-14

Arbetsordning, dat 2022-12-19

Sändlista:

Kommundirektören

Kommunsekreterare

Izabel Flood

Kommunsekreterare

FÄRGELANDA KOMMUN

Arbetsordning

Kommunfullmäktige

Dnr: 2022/236

Antagen av kommunfullmäktige 2022-12-19, § 154

Innehållsförteckning

Antalet ledamöter	4
Presidium	4
Interimsordförande (ålderspresident).....	4
Fyllnadsval till presidiet m.m.	4
Upphörande av uppdraget.....	5
Tid för sammanträdena.....	5
Extra sammanträde	5
Ändringar i sammanträdesordningen	5
Plats för sammanträde	5
Placeringsordning	6
Webbsändning.....	6
Deltagande på distans	6
Tillkännagivande av sammanträdena.....	6
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	7
Ärenden och handlingar till sammanträde	7
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	8
Upprop	8
Protokolljusterare	8
Turordning för handläggning av ärendena.....	9
Yttranderätt vid sammanträdena	9
Talarordning och ordning vid sammanträdena	10
Yrkanden	11
Deltagande i beslut.....	11
Omröstningar	11
Motioner.....	12
Företagens initiativrätt.....	12
Interpellationer.....	12
Frågor	13
Beredning av ärenden.....	13
Återredovisning från nämnderna	14
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	14
Beredning av revisorernas budget	14
Val- och arvodesberedning	14
Justering av protokollet.....	15
Reservation.....	15
Protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande)	15
Expediering och publicering.....	16
Allmänhetens frågestund	16
Särskilda fullmäktigeberedningar	17

Dokumenttyp Arbetsordning	Dokumentnamn Arbetsordning Kom- munfullmäktige	Antagen 2022-12-19, § 154	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation Föreskrifter om fullmäktiges sammanträden och handläggning av ärenden			Diarienummer
Ämnesområde Politik		Intranät	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (KL, 2017:725)			

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om fullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter (5 kap. 5-7 §§ Kommunallagen)

- 1 § Fullmäktige har 31 ledamöter. Antalet ersättare ska utgöra hälften av det antal platser som varje parti fått i fullmäktige.

Presidium (5 kap. 11 § Kommunallagen)

- 2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val av presidium ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Interimsordförande (ålderspresident)

- 3 § Till dess att val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

Fyllnadsval till presidiet m.m.

- 4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Upphörande av uppdraget

- 5 § Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar, upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till kommunstyrelsens kansli.

Tid för sammanträdena (5 kap. 12 § Kommunallagen)

- 6 § Fullmäktige håller normalt ordinarie sammanträde minst sex gånger per år. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med styrelsens presidium.

Extra sammanträde

- 7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ändringar i sammanträdesordningen

- 8 § Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

Plats för sammanträde

- 9 § Fullmäktige sammanträder på Furåsen, Stigsvägen 2 i Färgelanda. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Placeringsordning

- 10 § Ledamöterna sitter partivis enligt den placeringsordning som godkänts av kommunfullmäktiges presidium och gruppledarna i kommunfullmäktige. Ersättare som tjänstgör, intar den frånvarande ledamotens plats.

Placeringsordning för övriga närvarande, beslutas av fullmäktiges ordförande efter samråd med kommunfullmäktiges presidium.

Webbsändning

- 11 § Fullmäktiges presidium ska vid början av mandatperioden besluta huruvida webbsändning av fullmäktiges sammanträden ska ske under mandatperioden.

Allmänhetens frågestund får inte webbsändas.

Deltagande på distans (5 kap. 16 § Kommunallagen)

- 12 § Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast sju (7) dagar före sammanträdet anmäla detta till kommunstyrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Tillkännagivande av sammanträdena

13 § Ordföranden ska tillkänna tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas elektroniskt, om inte skäl talar däremot.

I 15 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för bråds-kande ärenden.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

14 § Om fullmäktige enas om det, avslutas sammanträdet ca klockan 21.00. Det ärende som är under behandling avslutas. Återstående ärenden förs över till en senare tidpunkt, eller till nästa ordinarie sammanträde.

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträde

- 15 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.
- 16 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.
- Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.
- Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt.
- Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

- 17 § En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till partiets gruppleddare. Gruppleddaren låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.
- 18 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar gruppleddaren in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.
- Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren och gruppleddaren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.
- 19 § Det som sagts om ledamot i 17 och 18 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.
- 20 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

21 § En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde ska upprop ske enligt uppropslistan. Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot eller ersättare som anländer efter sammanträdet början, ska anmäla detta till fullmäktiges sekreterare.

Protokolljusterare

22 § Ordföranden bestämmer dagen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan upprop har skett enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

23 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

24§ Rätt att delta i överläggningen har:

- kommunalråd/oppositionsråd. Dessa har även rätt att framställa förslag.
- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen harhandlagt,

- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret,
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- Ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i vid besvarandet av en interpellation eller fråga och överläggning hålls i anledning av svaret.

25 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över den verksamhet som den förtroendevalde ansvarar för behandlas.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden behandlas.

26 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordförandena i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

- 27 § Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning vid sammanträdena

- 28 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon har anmält sig och har blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anför. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

- 29 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Säryrkanden ska avfattas skriftligen av den ledamot som framställt yrkandet. Detsamma gäller om ordföranden anser att det behövs.

Deltagande i beslut

- 30 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

31 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

32 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten. En valsedel är ogiltig om den:

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

33 § En motion

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter (med undertecknande jämställs elektronisk signering),
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

Den som har rätt att väcka en motion, har också rätt att presentera sin motion. Skulle det vara fler motionärer, har endast en av dessa denna rätt.

Motionen ska lämnas in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 09.00 sex (6) dagar före kommunfullmäktiges sammanträde för att kunna presenteras vid det sammanträdet. En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige, men presenteras då först vid påföljande sammanträde.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Företagens initiativrätt

34 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

36 § En interpellation ska:

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot (med undertecknande jämställs elektronisk signering).
- ges in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 09.00 sex (6) dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet om sammanträdet.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

Frågor

37 § En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot (med undertecknande jämställs elektronisk signering).,
- ges in till kommunstyrelsens kansli senast två (2) dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 36 § gäller i tillämpliga delar också fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärenden

38 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som har kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut som har fattats om beredning och remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna

39 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

40 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Beredning av revisorernas budget

41 § Presidiet bereder revisorernas budget.

Val- och arvodesberedning

42 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en val- och arvodesberedning för den löpande mandatperioden.

Val- och arvodesberedningen består av en ledamot från varje parti som är representerat i fullmäktige med motsvarande antal personliga ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

De personliga ersättarna har närvarorätt endast när partiets ordinarie ledamot är förhindrad att närvara.

Ledamot i val- och arvodesberedningen kallar själv sin ersättare om vederbörande inte kan delta.

Val- och arvodesberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, val- och arvodesberedning eller fyllnadsväl som inte är ordförandeval.

Val- och arvodesberedningen ska lämna förslag till arvoden och ersättningar inför varje ny mandatperiod. Val- och arvodesberedningen ska även lämna förslag till ersättning för eventuellt tillkommande uppdrag under mandatperioden.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Val- och arvodesberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

43 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservation

44 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Moti-

veringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas i så god tid att den kan tas in i den del av protokollet som omedelbart justeras.

Protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande)

45 § Ledamot eller tjänstgörande ersättare som vill förklara sitt ställningstagande i ett ärende kan göra det i en protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande). Protokollsanteckningen anmäls och ledamoten eller den tjänstgörande ersättaren redogör för innehållet vid sammanträdet.

Protokollsanteckningen ska lämnas elektroniskt till fullmäktiges sekreterare före den tidpunkt som har fastställs för justering av protokollet.

Protokollsanteckningen ska vara kort och koncis och får inte förses med bilagor.

Expediering och publicering

46 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Styrelsen och kommunens revisorer tillställs protokollet genom att protokollet publiceras på kommunens hemsida.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasierar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

47 § Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § Kommunallagen. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens anslags-
tavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

Allmänhetens frågestund (8 kap. 16 § Kommunallagen)

48 § Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

1. när fullmäktige behandlar årsredovisningen
2. när fullmäktige behandlar budgeten
3. vid andra tillfällen i ärenden som fullmäktiges presidium bestämmer.

I tillkännagivandet av dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Frågorna ska:

- vara korta och koncisa
- kunna besvaras utan större utredning
- ställas till kommunen och inte till enskilda förtroendevalda eller tjänstepersoner
- inte röra myndighetsutövning

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Särskilda fullmäktigeberedningar (3 kap. 2 § Kommunalagen)

- 49 § Fullmäktige får tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga.
- 50 § Beredningens uppdragsbeskrivning inklusive ekonomisk ram bereds av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidier
- 51 § Fullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i en särskild beredning samt mandattiden för denna.
- 52 § Bland ledamöterna väljer fullmäktige en beredningsledare och en vice beredningsledare för den tid som de har valts till ledamöter.
- 53 § En fullmäktigeberedning bestämmer själva sina arbetsformer.
- 54 § En fullmäktigeberedning får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

-
- 55 § För fullmäktigeberedningar ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

KS § 43

Dnr 2023/116

Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun, att gälla fr o m 1 juni 2023.

Ärendebeskrivning

När revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun beslutades och antogs av KF 2022-06-08 § 60 hade avgifterna för simskola fallit bort från tidigare taxedokument (KF 2020-11-25 § 115).

I det reviderade dokumentet ”Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun, dat 2023-03-14” framgår det nu följande:

Utomhussimskola 106 kr per vecka

Utomhussimskola 264 kr per tre veckor

Taxorna för simskola blir oförändrad för år 2023 och kommer ses över inför 2024 års taxor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2023-03-16

Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun, dat 2023-03-14

Sändlista

Samhällsutvecklingschef

Sektor samhällsutveckling
Samhällutvecklingschef
Kultur Föreningsutveckling
Iris Zell
Lehnida Huric

Tjänsteskrivelse
2023-03-16
2023/116

Kommunstyrelsen

Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun, att gälla fr o m 1 juni 2023.

Ärendebeskrivning

När revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun beslutades och antogs av KF 2022-06-08 § 60 hade avgifterna för simskola fallit bort från tidigare taxedokument (KF 2020-11-25 § 115).

I det reviderade dokumentet ”Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun, dat 2023-03-14” framgår det nu följande:

Utomhussimskola 106 kr per vecka
Utomhussimskola 264 kr per tre veckor

Taxorna för simskola blir oförändrad för år 2023 och kommer ses över inför 2024 års taxor.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2023-03-16
Revidering av lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun, dat 2023-03-14

Sändlista:

Samhällsutvecklingschef

Iris Zell
Samhällutvecklingschef

Lehnida Huric
Kultur Föreningsutveckling

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Iris Zell

2023-03-14

Dnr: 2023/116

Version:

Beslutad i kommunfullmäktige XXXX-XX-X § XX

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Allmänna regler om kommunala avgifter	2
2.1. Kommunallagen	2
2.2. Självkostnadsprincipen	2
2.3. Likställighetsprincipen	3
2.4. Retroaktivitetsförbudet	3
3. Kostnader för kommunala lokaler och anläggningar	3
4. Villkor taxor och avgifter	4
5. Fakturering taxor och avgifter	4
6. Ikraftträdande	4

1. Inledning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp.

2. Allmänna regler om kommunala avgifter

Ramen för förevarande taxa regleras i olika bestämmelser som redogörs för nedan.

2.1. Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § KL, som har följande lydelse: ”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller för tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.” Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

2.2. Självkostnadsprincipen

För all kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. ”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden).” Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl. Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354). Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och

indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

2.3. Likställighetsprincipen

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.” Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelning av verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

2.4. Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter fränsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § KL: ”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkantill nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

3. Kostnader för kommunala lokaler och anläggningar

Översyn av avgifter nedan kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

Taxa år 2022	Företagsbokningar/tim	Föreningar* och privatpersoner/tim
Färgelanda Sporthall, exkl. café	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130

Sporthallen, Café	100	80
Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksal	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	
Utomhussimskola 106 kr per vecka		
Utomhussimskola 264 kr per tre veckor		
* Interna möten är kostnadsfria. Gruppmöte och möten i egenskap av politiker i nämnder och kommunfullmäktige är gratis då det räknas som interna möten.		
Politiska föreningar med exempelvis föreningsmöten som årsmöten och dylikt eller hyra gymnastiksal för aktiviteter - räknas som förening och ska betala enligt taxa.		
* * Övriga lokaler avgift ska utgå i paritet med ovan angivna kostnader men särskild ökning krävs! Furåsen är inte en kommunal fastighet och förevarande taxor gäller inte den fastigheten.		

4. Villkor taxor och avgifter

För kommersiella arrangemang tecknas särskilt avtal.

För ej avbokad tid debiteras en avgift motsvarande normaltaxa. Företag, föreningar och privatpersoner från andra kommuner debiteras företagstaxa för ej avbokad tid.

Avbokning ska ske senast två arbetsdagar innan aktuell bokning.

5. Fakturering taxor och avgifter

Fakturering sker kvartalsvis.

6. Ikraftträdande

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 juli 2022.

**KS § 46 Dnr 2019/158
Ändring av detaljplan inom Högsäters Prästgård 1:64 (Tallbacken)**

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige antar ändring av Byggnadsplan för Högsäters stationssamhälle (15-STY-1001).

Kommunfullmäktige anser inte att genomförandet av detaljplaneändringen medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Ärendebeskrivning

Fastighetsägaren för Högsäters Prästgård 1:64 har ansökt om ändring av Byggnadsplan för Högsäters stationssamhälle (15-STY-1001) med syfte att kunna använda sin fastighet på ett mer ändamålsenligt sätt. Bygg- och trafiknämnden beslutade om ett positivt planbesked 2019-06-27, § 46 och ett plankostandsavtal upprättades.

Planändringen avser att ändra användningen för fastigheten från A-allmänt ändamål - åldringsvård till användningen för B- bostads, K- kontor och D - vård. Begränsningar i byggrätt kommer införas utifrån den geotekniska utredningen och skyfallsutredningen.

En bedömning av miljöpåverkan har upprättats av planingenjör och samrått med Länsstyrelsen. Bedömningen är att genomförandet av detaljplaneändringen inte medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Den föreslagna ändringen avviker från kommunens översiktsplan då fastigheten i översiktsplanen är angiven att ha ett allmänt ändamål, därmed har ett utökat standardförfarande tillämpats i förevarande planprocess.

Kommunstyrelsens reglemente anger att kommunstyrelsen har mandat att "anta detaljplaner som har stöd i översiktsplanen". Då planändringen inte överensstämmer med översiktsplanens markanvändning ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2023-03-13

Plankarta, dat 2023-03-10

Planbeskrivning, dat 2023- 03-10

Kommunstyrelsen

Sändlista
Samhällsutvecklingschef
Planarkitekt

Justering

Utdragsbestyrkande

Sektor samhällsutveckling
Camilla Widekärr

Tjänsteskrivelse
2023-03-13
2019/158

Kommunstyrelsen

Ändring av detaljplan inom Högsäters Prästgård 1:64 (Tallbacken)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar ändring av Byggnadsplan för Högsäters stationssamhälle (15-STY-1001).

Kommunfullmäktige anser inte att genomförandet av detaljplaneändringen medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Ärendebeskrivning

Fastighetsägaren för Högsäters Prästgård 1:64 har ansökt om ändring av Byggnadsplan för Högsäters stationssamhälle (15-STY-1001) med syfte att kunna använda sin fastighet på ett mer ändamålsenligt sätt. Bygg- och trafiknämnden beslutade om ett positivt planbesked 2019-06-27, § 46 och ett plankostandsavtal upprättades.

Planändringen avser att ändra användningen för fastigheten från A-allmänt ändamål - åldringsvård till användningen för B- bostads, K- kontor och D - vård. Begränsningar i byggrätt kommer införas utifrån den geotekniska utredningen och skyfallsutredningen.

En bedömning av miljöpåverkan har upprättats av planingenjör och samråtts med Länsstyrelsen. Bedömningen är att genomförandet av detaljplaneändringen inte medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Den föreslagna ändringen avviker från kommunens översiktsplan då fastigheten i översiktsplanen är angiven att ha ett allmänt ändamål, därmed har ett utökat standardförfarande tillämpats i förevarande planprocess.

Kommunstyrelsens reglemente anger att kommunstyrelsen har mandat att "anta detaljplaner som har stöd i översiktsplanen". Då planändringen inte överensstämmer med översiktsplanens markanvändning ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2023-03-13
Plankarta, dat 2023-03-10
Planbeskrivning, dat 2023- 03-10

Sändlista:

Samhällsutvecklingschef
Planarkitekt

Iris Zell
Samhällsutvecklingschef

Camilla Widekärr
Planarkitekt

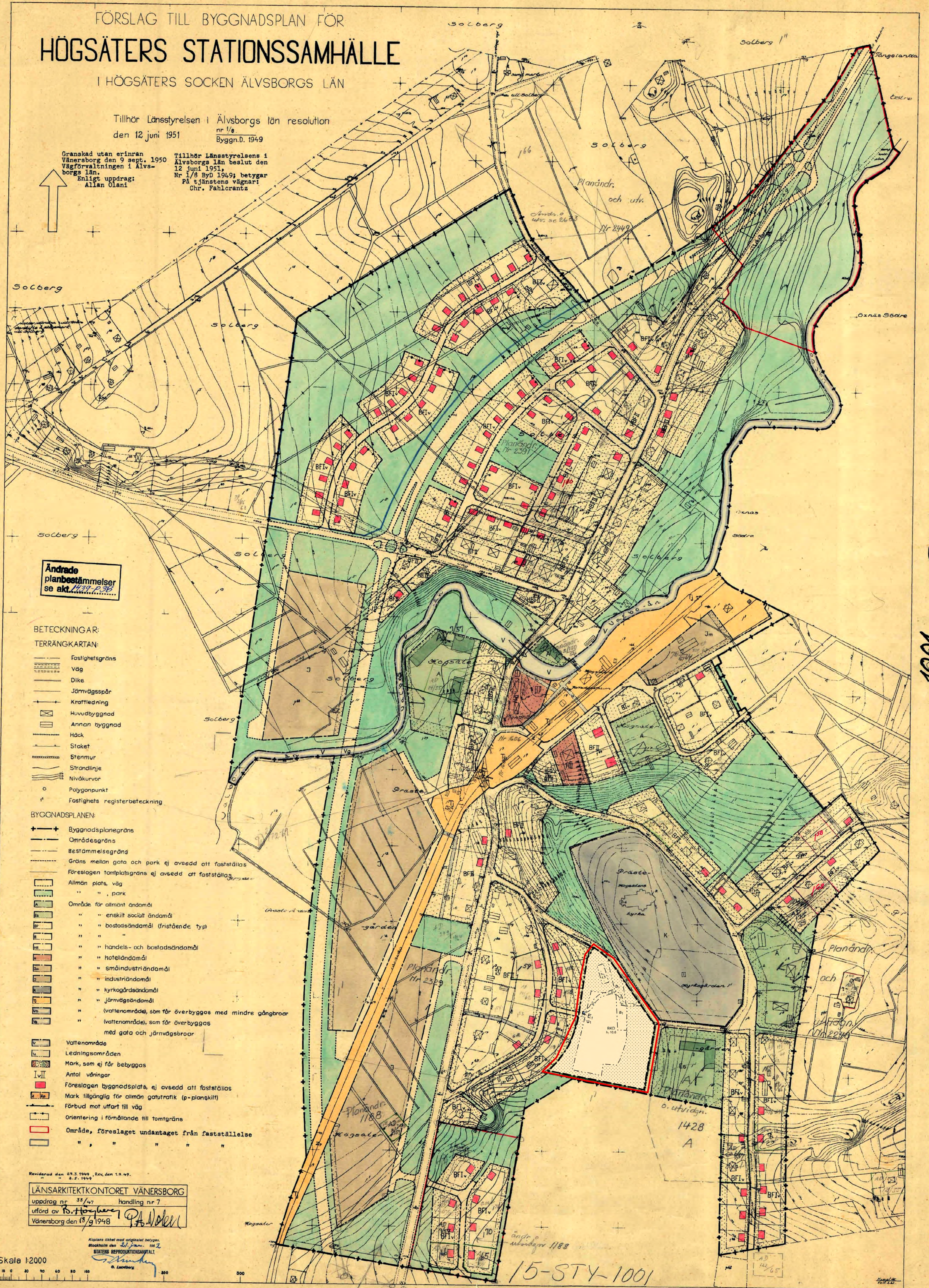
FÖRSLAG TILL BYGGNADSPÅN FÖR HÖGSÄTERS STATIONSSAMHÄLLE

I HÖGSÄTERS SOCKEN ÄLVSBORGS LÄN

Tillhör Länsstyrelsen i Älvsborgs län resolution
nr 1/a
den 12 juni 1951 Byggn.D. 1949

Gränslinje utan erinran
Vänersborg den 9 sept. 1950
Vägnämnets i Älvsborgs län
Enligt uppdrag:
Allan Olani

Tillhör Länsstyrelsen i
Älvsborgs län beslut den
12 juni 1951
Nr 1/8 Byggn 1949; betygat
på tjänstens vägnar
Chr. Fahlerantz

Ändrade
planbestämmelser
se akt. 1428, 1429

BETECKNINGAR:

TERRÄNGKARTAN:

- Fasthetsgräns
- Väg
- Dike
- Järnvägsspår
- Kraftledning
- Huvudbyggnad
- Annan byggnad
- Häck
- Staket
- Stenmur
- Strandlinje
- Nivåkurvor
- Polygonpunkt
- Fasthets registerbeteckning

BYGGNADSPÅNEN:

- Byggnadsplansgräns
- Områdesgräns
- Bestämmelsegräns
- Gräns mellan gata och park ej avsedd att fastställas
- Föreslagna tomtegränsar ej avsedd att fastställas
- Allmän plats, väg
- " " park
- Område för allmänt ändamål
- " " enskilt socialt ändamål
- " " bostadsändamål (fristående typ)
- " " " " " "
- " " handels- och bostadsändamål
- " " hotelländamål
- " " småindustriändamål
- " " industriändamål
- " " kyrkogårdsändamål
- " " järnvägsändamål
- " (vattenområde), som för överbyggs med mindre gångbroar
- " (vattenområde), som för överbyggs med gata och järnvägsbroar
- Vattenområde
- Ledningsområden
- Mark, som ej får betyggas
- Antal våningar
- Föreslagna byggnadsplats, ej avsedd att fastställas
- Mark tillgänglig för allmän gatutrafik (p-planekill)
- Förbud mot utfart till väg
- Orientering i förhållande till tomtegräns
- Område, föreslaget undantaget från fastställelse
- " " " " " "
- " " " " " "

Reviderad den 23.2.1949, Rev. den 1.9.49,
2.7.1949

LÄNSARKITEKTKONTORET VÄNERSBORG
uppdrag nr 32/47 handling nr 7
utförd av B. Höglund
Vänersborg den 18/9 1948

Skala 1:2000

1001.I (Ge II rull) St-planer

ÄNDRINGSPLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankarten.

GRÄNSLINJER

- Planändringsområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder
- D Vård
- K Kontor
- E₁ Transformatorstation

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad
- Marken får endast förses med kompletterbyggnad

Höjd på byggnadsverk

h₁ 10,6 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter
h₂ 4,5 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

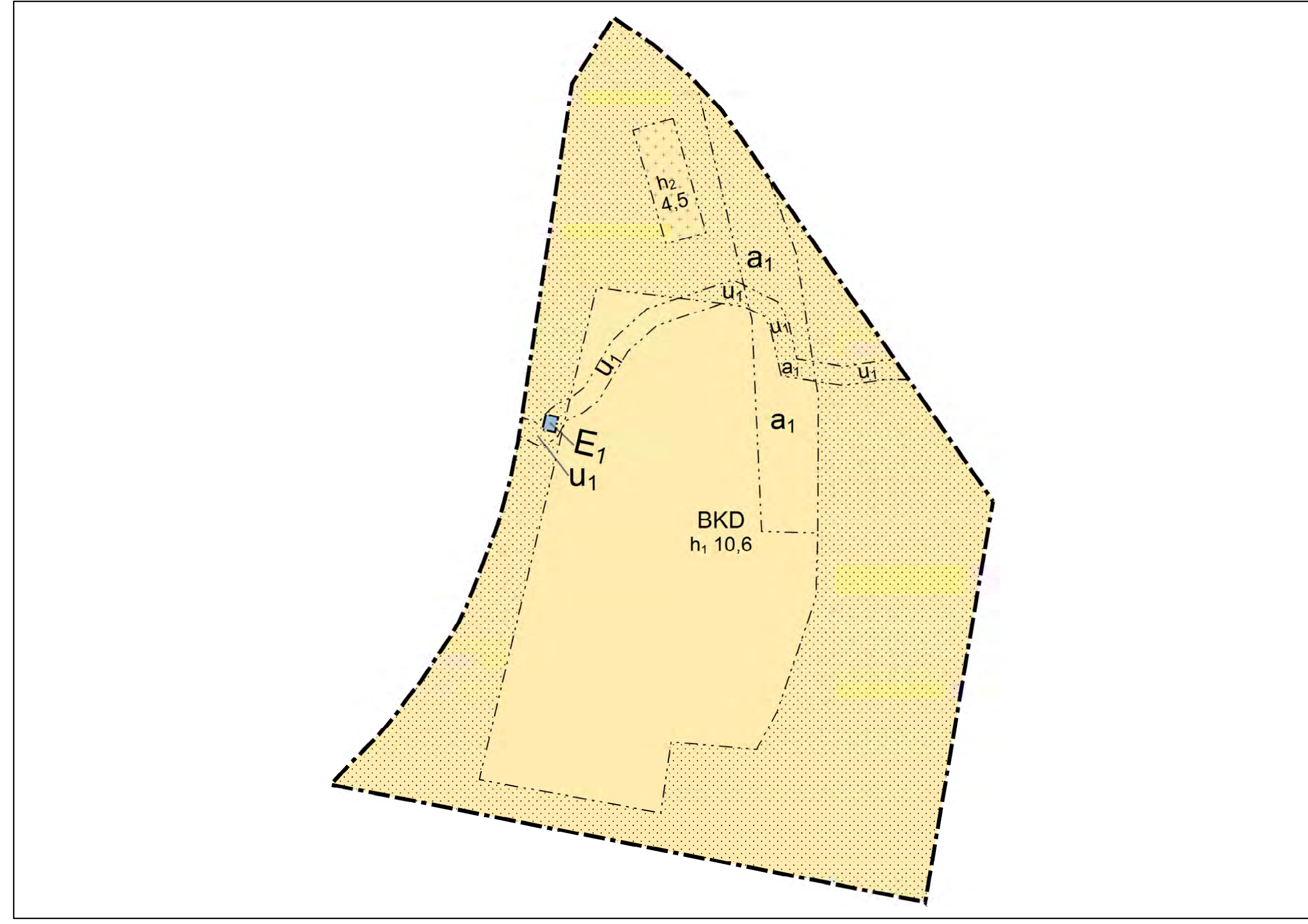
U₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Ändrad lovplikt

a₁ Marklov krävs även för all permanent schaktning i markerat område.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år. Gäller endast planändringarna.

**Färgelanda
kommun**

ÄNDRING AV

Detaljplan för Högsätters Prästgård 1:64

Färgelanda kommun
Västra Götalands län

Dnr KS 2019/158

PLANBESKRIVNING

Antagandehandling

Upprättad 2023-03-09

Ändringen av Detaljplanen består av:

- Underliggande plankarta med planbestämmelser med ändring, skala 1:2000, format: A0

Till detaljplanen hör följande handlingar:

- Planbeskrivning, Ändring av detaljplan för Högsäters Prästgård 1:64 (denna handling)
- Planbeskrivning, Byggnadsplan Högsäters stationssamhälle 15-STY-1001
- Fastighetsförteckning
- Grundkarta
- Skyfallsutredning – Afry 2022-05-02
- Geoteknisk utredning – Bohusgeo AB 2022-05-11
- Bullerbedömning

Denna planbeskrivning ska läsas tillsammans med Byggnadsplan för Högsäters stationssamhälle 15-STY-1001

Färgelanda kommun

Sektor Samhällsutveckling

Allhemsvägen 5
458 80 Färgelanda
Tel: 0528-567 000
www.fargelanda.se

Bilder och illustrationer i planbeskrivningen är framtagna av Färgelanda kommun om inget annat anges.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	2
Bakgrund	2
Planändringens syfte och huvuddrag	3
Planområdet för ändringen	3
Planprocessen	4
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	5
Översiktsplan	5
Detaljplan	5
Undersökning	5
BESTÄMMELSER ENLIGT MILJÖBALKEN	6
Strandskydd	6
Miljökvalitetsnormer (MKN)	6
FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER	8
Mark, terräng, vegetation	8
Bebyggelse	8
Trafik och parkering	11
Teknisk försörjning	11
Dagvatten	12
Hälsa och säkerhet	12
Kulturmiljö	13
GENOMFÖRANDE	14
Organisatoriska frågor	14
Fastighetsrättsliga frågor	14
Ekonomiska frågor	14
Tekniska frågor	15
ADMINISTRATIVA FRÅGOR	15
Fortsatt arbete	15
Medverkande i planarbetet	15

INLEDNING

Bakgrund

Gällande detaljplan för Högsäters Prästgård 1:64 ger byggrätt för byggnation av byggnader för allmänt ändamål. Fastighetsägaren, tillika exploitören, önskar att få använda fastigheten till vård, boende och kontor. Detta är inte möjligt med den nuvarande detaljplanen som endast tillåter användningen allmänt ändamål, åldringsvård.

Gällande detaljplan behöver ändras så att användningen utökas och blir mer flexibel. Ändringen av detaljplanen upprättas på initiativ av fastighetsägaren Tallbacken Fastighets AB.

Bygg- och trafiknämnden beslutade 2019-06-27, § 46, att lämna positivt planbesked för ändring av detaljplan för Högsäters Prästgård 1:64.

Planområdets läge. Planområdet är markerat med röd linje.

Planändringens syfte och huvuddrag

Syftet med ändringen är att möjliggöra ett mer effektivt och ändamålsenligt nyttjande av fastigheten. Ändringen innebär att den befintliga byggrätten i planområdet ändras till en mer flexibel användning av byggnader.

Byggnaden är därmed inte begränsad till enbart användningen allmänt ändamål.

Ändringen görs med detaljplanen Högsäters stationssamhälle som grund. Ändringsplanen för fastigheten ersätts i sin helhet. Planändringen införs därför i underliggande byggnadsplankarta, så att det endast finns en plankarta för platsen.

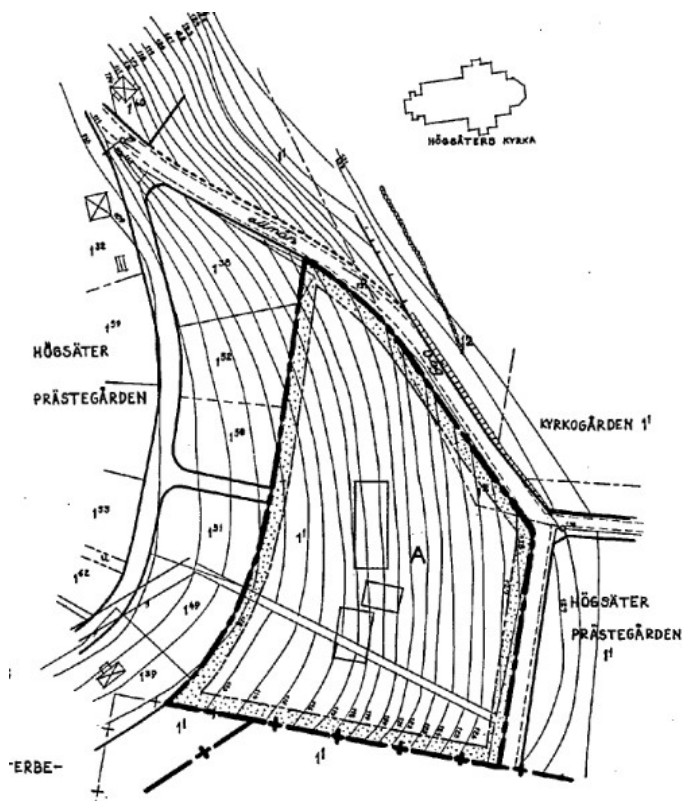
Bestämmelsen för högsta byggnadshöjd (10,6 meter) kvarstår för huvudbyggnaden, men begränsning sker av byggrätt för att tillgodose markstabiliteten och den naturliga infiltrationen inom fastigheten.

Planområdet för ändringen

Läge, areal och avgränsning

Planområdet är beläget i centrala Högsäter och omfattar hela fastigheten Högsäters Prästgård 1:64, på 14 277 kvadratmeter. Fastigheten gränsar till väg och Högsäters kyrka i norr, bostadsbebyggelse i väst och jordbruksmark i öster och söder.

Ändringen omfattar hela underliggande planområdet för ändringsplanen.

Gällande detaljplaneändring av Högsäters stationssamhälle, där fastigheten enbart kan användas för allmänt ändamål, åldringsvård.

Markägoförhållanden

All mark inom planområdet ägs av exploatören Tallbacken Fastighets AB. För en fullständig redovisning av ägarförhållanden, servitut och samfälligheter inom och intill planområdet, se tillhörande fastighetsförteckning.

Planprocessen

Planbeskrivningen (denna handling) ingår i de planhandlingar som tillhör en detaljplan. I denna planbeskrivning redovisas endast de frågor som berör aktuell planändring. Handlingen ska läsas tillsammans med planbeskrivningen för den bakomliggande och gällande detaljplanen Högsäters stationssamhälle. Planbeskrivningen innehåller bland annat förutsättningar, förändringar och konsekvenser samt de överväganden som planen baseras på när den togs fram.

Plangränsen i underliggande plan sammanfaller inte helt med dagens fastighetsgräns för fastigheten Högsäter Prästgård 1:64. En ny grundkarta har därför upprättats i samband med det pågående planarbetet. Ändringen innebär däremot inte någon påverkan på fastighetsbildningen.

Detaljplaneändringen ska samrådas med länsstyrelsen, statliga organ och myndigheter, kommunala instanser, sakägare samt övriga som är berörda av de åtgärder som föreslås i planen. Samråd och granskning genomförs med syfte att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och ge möjlighet till insyn och påverkan i planeringsprocessen.

Plankartan är framtagen utifrån Boverkets allmänna råd BFS 2020:6.

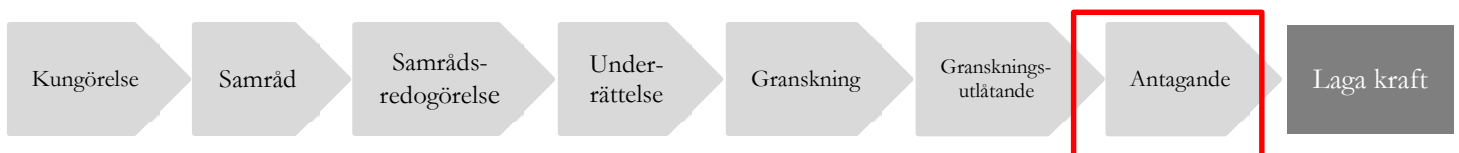
Utökat förfarande

Planen upprättas i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900 PBL). Planarbetet bedrivs med ett så kallat utökat förfarande.

Förslaget är inte förenligt med översiktsplanen då fastigheten/platsen pekats ut att användas för allmänt ändamål. Översiktsplanen fastställde den befintliga användningen på fastigheten och nuvarande ändring avser att ha kvar användningen vård.

Planändringen är inte av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Det har ingått i bedömningen av planförfarandet att ändringen inte bedöms medföra någon betydande miljöpåverkan, se vidare under rubriken ”Undersökning” på sida 5.

Vid utökat förfarandet ingår kungörelse, samråd, samrådsredogörelse, underrättelse, granskning, granskningsutlåtande, antagande och laga kraft i planprocessen.

Utökat förfarande. I det aktuella skedet ska planen antagas av Kommunfullmäktige.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Översiktsplanen för Färgelanda kommun, antagen 2014-10-15 anger planområdet som område för allmänt ändamål. Ändringen är därmed inte förenlig med översiktsplanen.

Detaljplan

Underliggande/gällande detaljplan vann laga kraft 1953-10-20 och är en ändringsplan. Genomförandetiden har gått ut.

Gällande detaljplan ger byggrätt för allmänt ändamål, åldringsvård. Hela fastigheten får bebyggas utom längs fastighetsgräns, som är prickad 6 meter in.

Ändringsplanen hävs i sin helhet och nuvarande planändring införs på plankartan för Byggnadsplan för Högsäters stationssamhälle (15-STY-1001), som vann laga kraft 1951-06-12.

Undersökning

När man tar fram eller ändrar en detaljplan ska en undersökning utföras för att bedöma om planförslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan - se 6 kap, 11 § Miljöbalken (1998:808, MB). Om ett genomförande kan antas innebära betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Ställningstagande

Ändringen av detaljplanen bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan i förhållande till det som behöver ändras i gällande plan.

De ändringar som är tänkta innebär små konsekvenser.

Bedömningen är således att genomförandet av ändringen inte kommer medföra någon betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning ska därför inte genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska inte upprättas.

BESTÄMMELSER ENLIGT MILJÖBALKEN

Ändringen innebär inte att planens förutsättningar att tillämpa bestämmelse om hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. i miljöbalken påverkas. Inte heller påverkas möjligheten att uppfylla bestämmelserna beträffande områdesskydd eller artskydd.

Strandskydd

I planområdet finns inget strandskydd som behöver upphävas.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Enligt 2 kap. 10 § Plan- och bygglagen (2010:900) ska miljö kvalitetsnormer följas vid planläggning.

Miljö kvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljö kvaliteten och är juridiskt bindande.

Arbetet med miljö kvalitetsnormer utgår från kunskapen om vad människan och naturen tål för miljö belastning utifrån ekonomiska och tekniska förhållanden på platsen. Miljö kvalitetsnormerna avser både utsläpp till luften och till vattnet från mer diffusa utsläppskällor som till exempel utsläpp från olika trafikslag.

Det finns miljö kvalitetsnormer för luft, vatten och omgivningsbuller.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

År 2000 trädde EU:s gemensamma regelverk om vatten, det så kallade Vattendirektivet, i kraft. Syftet med direktivet är att säkra en god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Tillräckligt stora sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten omfattas av Vattendirektivet och kallas då formellt för vattenförekomster.

Miljö kvalitetsnormerna omfattar ekologisk och kemisk ytvattenstatus samt kemisk och kvantitativ grundvattenstatus. Den ekologiska statusen bedöms på en femgradig skala: hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig medan kemisk ytvattenstatus har två klasser: god eller uppnår ej god. Grundvattens kemiska och kvantitativa status klassas som god eller otillfredsställande.

Färgelanda kommuns översiktsplan har som mål att uppnå rekommenderad god status för vatten:

- *Nybebyggelse, vägdragning eller andra åtgärder som medför någon belastning från dagvattenavrinning, avlopp eller annat utsläpp, på en ytvattenförekomst med fastställda miljö kvalitetsnormer skall lokaliseras och utformas så att den ekologiska och kemiska statusen inte försämras och/ eller så att en förbättrad status inte förhindras.*
- *Nybebyggelse, vägdragning eller andra åtgärder som medför någon belastning från dagvattenavrinning, avlopp eller annat utsläpp, på en grundvattenförekomst med fastställda miljö kvalitetsnormer skall lokaliseras och utformas så att den kemiska och kvantitativa statusen inte försämras och/ eller så att en förbättrad status inte förhindras.*

Recipient för planområdet är Örekilsälven som är klassad som en grundvattenförekomst (WA42917362) och dricksvattenförekomst enligt Vattendirektivet (2000/60/EG artikel 7). Både den kemiska och kvantitativa statusen fastställdes 2021-12-20 som god. Transport och infrastruktur är klassificerade som påverkanskällor och anses ha betydande påverkan på grund av saltning samt olyckor på väg.

Rösätters grundvattentäkt är skyddad genom vattenskyddsföreskrifter. Planområdet ligger inom den sekundära skyddszonen. Fastighetsägaren är skyldig att följa gällande vattenskyddsbestämmelser som skyddar vattentäkten.

Enligt Vattendirektivet (2000/60/EG artikel 7) skall erforderligt skydd säkerställas för vattenförekomster för att undvika försämring av deras kvalitet och för att minska den nivå av vattenrening som krävs för framställning av dricksvatten.

Fastigheten är bebyggd idag och ansluten till den kommunala VA-anläggningen med dricks-, spill- och dagvatten. Planändringen innebär möjlighet till boende, kontor och vård. Den ändrade användningen innebär i sig ingen ökad risk för försämring av grundvattnets status som exempelvis en mekanisk verkstad eller tillverkningsindustri hade kunnat göra. Det innebär inte heller någon ökad mängd transporter till platsen så som användningen handel kunnat göra. Antalet fordon på platsen kommer inte öka nämnvärt varpå risken för läckage av exempelvis olja eller drivmedel förblir oförändrad. Kommunen bedömer därför inte att någon ökad risk för en försämring av vattenkvaliteten föreligger.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Miljö kvalitetsnormerna för luft reglerar idag tillåtna halter av kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly småpartiklar (PM10 och PM 2,5), bensen, kolmonoxid, ozon, arsenik, kadmium, nickel och bensapyren. Det största problemet vid trafikerade vägar är fortfarande högre halter av kvävedioxid och småpartiklar (PM10). I Färgelanda kommun överskrids inte miljö kvalitetsnormerna för luftkvalitet i utomhusluft för kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, bensen, kolmonoxid, ozon, arsenik, kadmium, nickel och bensapyren. Väg 172 genom Högsäter är en utsläppskälla, men har inga punktkällor som rapporterar utsläpp. Gaturummet är öppet och välventilerat.

Inga gränsvärden överskrids i kommunen och planområdet ligger inte i direkt anslutning väg 172, därför anses planförslaget inte leda till att miljö kvalitetsnormerna för luft överskrids.

Miljö kvalitetsnormer för omgivningsbuller

Miljö kvalitetsnormen för omgivningsbuller är en slags målsättningsnorm. I förordningen skriver regeringen att det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Normen följs när strävan är att undvika skadliga effekter på människors hälsa på grund av omgivningsbuller. Det är kommuner och myndigheter som ansvarar för att miljö kvalitetsnormer följs. Detta fråntar dock inte olika verksamhetsutövare att genom egenkontroll sträva efter att begränsa bullerstörningar. I mindre och medelstora kommuner (under 100 000 invånare) ska strävan vara att begränsa buller. Detta styrs bland annat av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken och reglerna om egenkontroll, tillsyn och prövning. Regler om att begränsa buller finns också i annan lagstiftning.

Det som skiljer är att de administrativa processerna för ”bullernormen” inte finns eller är mindre omfattande i dessa kommuner jämfört med de som har över 100 000 invånare.

Planområdet ligger i en kommun där det inte finns omgivningsbuller till den nivån att regelbundna mätningar krävs. Buller bemöts vidare under rubriken ”Buller” på sida 13.

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Mark, terräng, vegetation

Planområdet utgörs av en bebyggd fastighet med en stor sluttning mot öster. Höjdskillnaden väst till öst är drygt 14 meter. Flera större träd finns inom och i anslutning till planområdet. I gällande detaljplan finns en bestämmelse om högsta byggnadshöjd för bestämmelse A på 10,6 meter, som inte kommer ändras för huvudbyggnad.

Översikt över sluttningen i planområdet.

Ändringen medför små förändringar för mark och vegetation jämfört med gällande detaljplan.

Bebyggelse

Byggnaden ligger centralt belägen på fastigheten med parkering i norr mot sluttningen och vägen mot kyrkan. Omkringliggande bebyggelse utgörs främst av en- och tvåbostadshus med inslag av några verksamheter. Husen har sadeltak och fasader som är klädda i mestadels träpanel med olika färger. Det förekommer även några tegelvillor. Öster om fastigheten ligger jordbruksmark

Exempel på omkringliggande bebyggelse. Bilden visar flera enbostadshus väster om planområdet och delar av väg 172, sett ifrån den östra delen av planområdet.

Naturmark i söder om planområdet.

Plankarta och planändring

Ändringen innebär att användningen av fastigheten utökas med bostad och kontor. Ändringen avser hela fastigheten och den gällande detaljplaneändringen för Högsäters stationsområde.

Gällande detaljplan är utformad med utgångspunkten i att ett större äldreboende skulle uppföras på fastigheten. Ändringarna ger en mer flexibel detaljplan och gör att byggnaden kan användas på ett bättre sätt utifrån platsen och behoven både nu och framåt. Den tidigare bestämmelsen A uppdateras till D för vård då bygganden ska kunna användas till detta även fortsättningsvis.

Begränsning i byggrätten är i ursprungsplanen endast en byggnadshöjd och föreslagen planändring tillför några ytterligare begränsningar. I förslaget finns plats utritad för komplementbyggnad med en byggnadshöjd på 4,5 meter, även prickad mark är utökat för att begränsa hårdgjord yta samt för att inte påverka släntstabiliteten negativt. Inom ett markerat område sätts en bestämmelse om marklov för all schaktning för att säkerställa att schaktning sker korrekt utifrån den geotekniska utredningen.

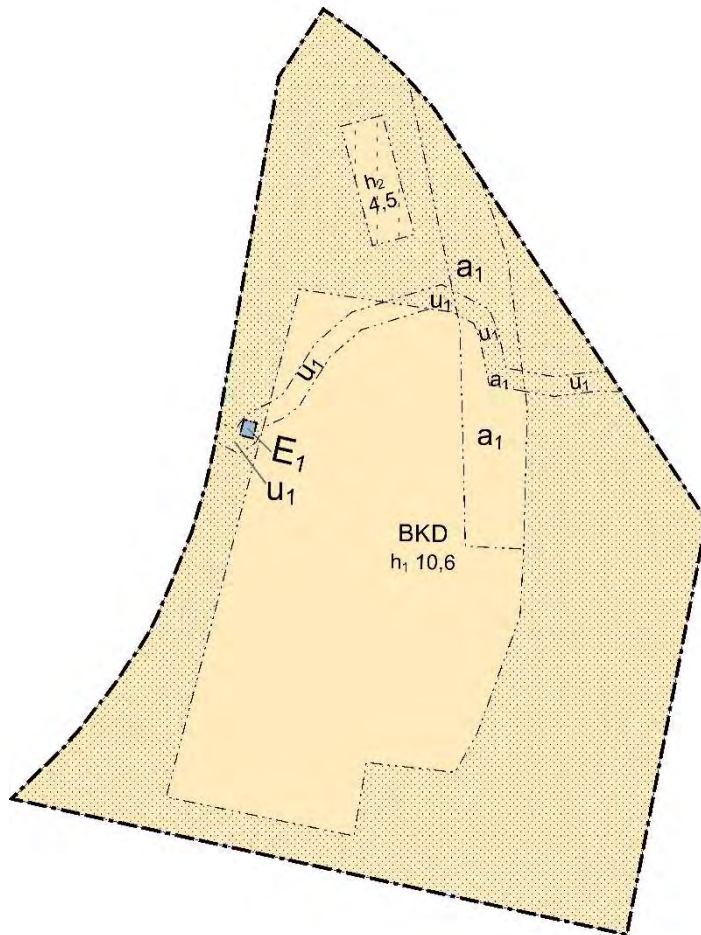
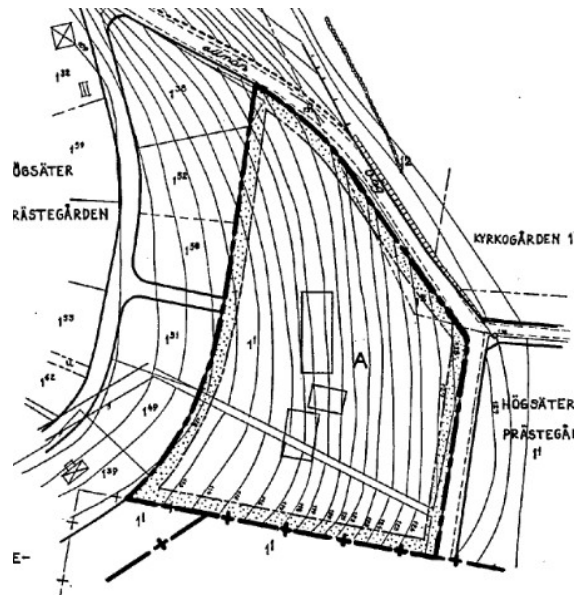

Illustration över föreslagna planändringar.
Tidigare plankarta över.
Ny plankarta till vänster.

Planändringen innebär att byggnader på fastigheten kan få flera användningsområden. Förslaget bedöms inte innebära någon ökning av skuggbildningen då det idag finns en befintlig byggnad, en stor slänt mot öster samt att begränsning om byggnadshöjd kvarstår.

Byggnadshöjden begränsas på komplementbyggnad för att vara underordnad huvudbyggnad.

Bestämmelser som förändras

Detta dokument är en komplettering till tidigare planbeskrivning. Endast de ändringar som redovisas i detta dokument är gällande.

KVARTERSMARK – PBL 4 kap. 5§

De tidigare bestämmelserna för kvartersmark A, har utgått som användbar bestämmelse och ersatts med beteckningarna

B	bostäder
K	kontor
D	vård
E1	transformatorstation

BEGRÄNSNING AV MARKENS UTNYTTJANDE – PBL 4 kap 11§

Marken får inte förses med byggnad

Marken får endast förses med komplementbyggnad

HÖJD PÅ BYGGNADSVERK – PBL 4 kap 16§

h1 - Högsta nockhöjd är 10,6 meter

h2 - Högsta nockhöjd är 4,5 meter

MARKRESERVAT FÖR ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL PBL 4 kap 6§

u1 - Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

ÄNDRAD LOVPLIKT – PBL 4 kap 15§

Bestämmelse om marklov införs inom markerat område för att säkerställa att schaktning sker på ett korrekt sätt.

a1 - Marklov krävs för all permanent schaktning i markerat område

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid är 5 år (60 månader) över hela planområdet och börjar när planen vinner laga kraft. – PBL 4 kap 21§

Trafik och parkering

Parkering till fastigheten ska lösas inom kvartersmark. Infarten till planområdet kan ske från flera håll, men befintlig anlagd väg kommer både ifrån norr och från sydväst.

Ändringen påverkar inte möjligheterna att anlägga mer parkering inom kvartersmark om behovet skulle uppstå.

Teknisk försörjning

Planområdet är anslutet till ledningsnät för el samt det kommunala vatten- och avloppsnätet. Planändringen bedöms inte påverka kapacitetsbehovet ytterligare, då hela byggnaden tidigare användes för boende och vård för äldre (åldringsvård).

Ändringen innebär ingen förändring när det gäller föreslagen hantering av dagvatten.

Område för underjordiska ledningar märks ut där både elnät samt vatten- och avloppsnät är lokaliserat. Den befintliga transformatorstationens placering markeras också ut i planändringen.

Dagvatten

Fastigheten är ansluten till den kommunala VA-anläggningen för dagvatten. Den nederbörd som inte infiltreras inom fastigheten ska avledas till dagvattenanläggningen.

Hälsa och säkerhet

Risk för skred

Enligt den geotekniska undersökning som tagits fram under pågående planändring bedöms släntstabiliteten vara tillfredsställande för både befintliga förhållanden och för fallet med dimensionerade porttryck. I området markerat med rött på kartan i nordöstra delen av fastigheten får dock schaktning inte ske utan markklov för att säkerställa att schaktningen sker på ett säkert sätt. Bestämmelse är införd i plankartan.

Jordlagren inom planområdet bedöms vara fasta och nya byggnader kan grundläggas direkt på de naturliga jordlagren.

Vid tillfälliga schakter bedöms en släntlutning av 2:1 erfordras vid ett max schaktdjup av 2 m. Vid långvariga schakter eller schakter till större djup kan flackare släntlutning erfordras.

Buller

En bullerutredning för trafikbuller finns inte i underliggande detaljplan. En bullerbedömning är gjord för både väg 172 och väg 2117 från fasad till vägmitt.

Båda vägarna har en hastighetsbegränsning på 50 km/h och enligt bedömningen överskrider inte bullernivå på 55 dB(A) vid fasad för någon av vägarna.

Radon

Enligt SGU:s kartvisare är uranhalten inom området ca 35 Bq/kg. Intervallet för normalradonmark för sand är enligt Radonhandboken T6:2004 mellan 25 till 50 Bq/kg, och området är således att klassas som normalradonmark. Radonnivåer bemöts inte i ursprungsplanen, men då planområdet ligger nära ett utpekade riskområde i översiktsplanen lämnas en rekommendation att bygga radonsäkert.

Skyfall

Efter samrådet har en skyfallsutredning gjorts för att visa på hur stora regnmängder (100-årsregn) påverkar både planområdet och området nedanför planområdet. Skyfallsutredningen påvisar flöden, avrinningsvägar och var vatten kan samlas om ingen åtgärd görs för att omhänderta dagvattnet. Den kommer fram till att vid skyfall kommer fritt vatten inte kunna avledas tillräckligt snabbt från fastighet varpå vatten kommer att ansamlas intill byggnaden med ett djup på ca 14 cm. För att förhindra att vatten blir stående intill byggnaden kan en nivåskillnad göras. Utredningen föreslår ett dike för att leda bort vatten från byggnaden. Ett dike för att ändra markens lämplighet, i detta fall för bebyggelse, räknas som markavvattning enligt Miljöbalken kap 11 och är en åtgärd som medför att markens vattenförhållanden permanent ändras. I hela Västra Götalands län är det markavvattningsförbud och alltså inte tillåtet att anlägga ett dike utan dispens från Länsstyrelsen. Inom planbestämmelserna ryms däremot en möjlighet för fastighetsägaren att höja marken närmast fasaden för att ändra avrinningsvägen samt att vid nybyggnation säkerställa att markens lutning avleder vattnet från byggnaderna.

Högsätters Prästgård 1:64 ligger inom ett verksamhetsområde och är ansluten till den kommunala dagvattenanläggningen. Ansvarsfördelningen mellan VA-huvudman och fastighetsägare regleras av Lagen om allmänna vattentjänster. Fastighetsägaren ansvarar för att det dagvatten som inte kan infiltreras inom den egna fastigheten avleds till den förbindelsepunkt för dagvatten som VA-huvudmannen anvisat. Det vatten som enligt utredningen skulle kunna bli stående mot byggnader kan ledas bort via dagvattenanläggningen.

Planändringen begränsar byggrätten. Tidigare tilläts ca 70 % av ytan att bebyggas medan planändringen tillåter ca 40 %. Av de delar av fastighetsytan som därmed inte längre får bebyggas utgörs större delen gröna ytor som kan användas för ett lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) genom infiltration.

Kulturmiljö

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljö Valbodalen.

Riksintresse Valbodalen

Fastigheten Högsätters prästgård 1:64 ligger inom Valbodalens (P3) riksintresse för kulturmiljövården i Västra Götalands län. Området är en dalgångsbygd och har utnyttjats kontinuerligt sedan stenåldern och kännetecknas av ensamgårdar och småbyar i krönlägen med anslutande fornlämningsmiljöer och bebyggelse med regional byggnadstradition samt administrativa centra.

I norr, öster och söder angränsar fastigheten av ett kulturmiljöområde med fornlämningar, tingsplats, medeltida vägsträckning och kyrkplats, kyrka och prästgård, hembygds gård, odlingslandskap med jordbruksbebyggelse. Miljön innefattar viktiga delar av Valbodalens långa bebyggelsekontinuitet och är en

del av dalgångens centrala områden.

Planändringen för Högsäters Prästgård 1:64 ligger inom ett redan utbyggt villaområde och anses inte påverka bevarandet av kulturmiljöområdet negativt.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är den tid inom vilken planen är tänkt att genomföras. Före genomförandetidens utgång får normalt inte detaljplanen ändras eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja. Efter genomförandetidens slut har kommunen större frihet att ändra eller upphäva planen. Detaljplanen är dock gällande även efter genomförandetidens utgång, tills den ändras eller upphävs.

Genomförandetiden för befintlig plan har gått ut. Planändringen gör därför att en ny genomförandetid ska bestämmas och den bestäms till 5 år från att planen har vunnit laga kraft, enligt 4 kap. 21 § PBL.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägaren, tillika exploatören Tallbacken Fastighets AB, ansvarar för genomförande och drift inom kvartersmark. Detta inkluderar bland annat uppförande, anläggande, ändring och skötsel av byggnader, parkeringar och privata ledningar samt dagvattenhantering med mera.

Avtal

Ett plankostnadsavtal som reglerar förutsättningar, kostnader och åtaganden vid planens framtagande har upprättats mellan Färgelanda kommun och exploatören.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägförhållanden

I planområdet ingår fastigheten Högsäters Prästgård 1:64. Fastigheten ägs av Tallbacken Fastighets AB.

För en fullständig redovisning av ägarförhållanden, servitut och samfälligheter inom och intill planområdet, se tillhörande fastighetsförteckning.

Servitut och rättigheter

Fastigheten ingår i gemensamhetsanläggningen Högsäter ga:1.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Ett genomförande av planförslaget innebär ändrad bygg rätt inom Högsäters Prästgård 1:64. Ändringarna i form av fler tillåtna användningar inom planområdet bedöms inte innebära några betydande konsekvenser för intilliggande fastigheter.

Ekonomiska frågor

Framtagande av planen bekostas av exploatören i enlighet med tecknat planavtal. Bygglovsavgift kommer att tas ut vid bygglovsprövning enligt gällande taxa.

Exploatören och tillika fastighetsägaren bekostar alla åtgärder och all skötsel inom kvartersmark.

Exploatören ansöker om och bekostar förrättningskostnader avseende avstyckning, fastighetsreglering med mera vid behov. Planen föranleder dock inget direkt behov av fastighetsreglering.

Tekniska frågor

Rekommendationer avseende dagvatten, vatten- och spillvattenledningar och geoteknik ges till viss del i underliggande detaljplan. I utförd geoteknisk utredning lämnas rekommendation på grundläggning för komplementbyggnad och för schaktning på en del av fastigheten.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Fortsatt arbete

Detaljplanen upprättas med ett utökat förfarande enligt PBL.

Samråd om detaljplanen har skett med länsstyrelsen, statliga organ och myndigheter, kommunala instanser, sakägare samt övriga som är berörda av de åtgärder som föreslås i planen.

Inkomna synpunkter under samrådet har sammanställts i en samrådsredogörelse. Inte tillgodosedda önskemål i samrådsskedet samt inkomna synpunkter under granskning bemöts i ett granskningsutlåtande. Därefter kan kommunen besluta om att anta planförslaget. Om beslutet inte överklagas får detaljplanen laga kraft.

Preliminär tidplan

Målsättningen är att nedanstående tider ska gälla:

december	2020	Samråd
juni - juli	2022	Granskning
april	2023	Antagande

Om ingen överklagar kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen får den laga kraft cirka en månad efter beslutet.

Medverkande i planarbetet

Planförslaget har upprättats av Anna Lena Sörensson - planingenjör och Camilla Widekär - planarkitekt, Färgelanda kommun, sektor Samhällsutveckling.

Anna Lena Sörensson
Planingenjör

Camilla Widekär
Planarkitekt

Färgelanda kommun
Sektor Samhällsutveckling